

BIHANG

TILL

RIKSDAGENS PROTOKOLL

VID

LAGTIMA RIKSDAGEN I STOCKHOLM

ÅR 1912.

SEXTONDE SAMLINGEN.

Protokollsutdrag från kamrarne.

Den 17 januari.

Från Första kammaren.

*Utdrag af protokollet, hållet hos Riksdagens Första kammare
den 17 januari 1912.*

Nr 1. S. D. Företogs val af tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarna; och befunnos, efter valförrättningens slut, därtill hafva blifvit utsedda:

herr von Friesen,
» Trygger,
friherre Akerhielm.

Som ofvan.

Ur protokollet
A. v. Krusenstjerna.

Nr 2. S. D. Företogs val af två ledamöter för att hafva inseende öfver Riksdagens kansli; och befunnos, efter valförrättningens slut, därtill hafva blifvit utsedda:

herr Asker,
» af Ekenstam.

Nr 3. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Nr 4. S. D. Upplästes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga skrifvelse till Riksdagen med tillkännagifvande, att Kungl. Maj:t i nåder förordnat statsrådet Bror August Petrén att under innevarande års riksdag utöfva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 i riksdagsordningen tillkommer en ledamot af statsrådet; och skulle underrättelse om denna nådiga skrifvelses innehåll genom utdrag af protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

Nr 5. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutsrottet Riksdagens år 1911 församlade revisorers berättelser:

1:o) om granskningen af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, samt

2:o) angående riksbanken.

Nr 6. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet justitieombudsmannens vid innevarande års riksdag afgifna ämbetsberättelse.

Från Andra kammaren.

Utdrag af protokollet, hållet hos Riksdagens Andra kammare den 17 januari 1912.

Nr 1. S. D. Företogs val af tre ledamöter att deltaga i talmansöfverläggningarna; och blefvo därtill utsedde:

friherre Bonde
herr Branting och
» Persson i Stallerhult.

Som ofvan.

Ur protokollet
Per Cronvall.

Nr 2. S. D. Företogs val af två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli; och blefvo därtill utsedde:

herr Widén och
» Zetterstrand.

Nr 3. S. D. Företogs val af åtta ledamöter, hvilka skulle äga att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning; och blefvo därtill utsedde:

herr vice talmannen af Callerholm,
» Andersson i Skifarp,
» Hansson i Solberga,
» Jansson i Djursätra,
» Persson i Stallerhult,
» Starbäck,
» Tengdahl och
friherre Palmstierna.

Nr 4. S. D. Företogs val af tre ledamöter att handhafva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blefvo därtill utsedde:

herr Odquist,
 » Röing och
 » Persson i Malmö.

Den 20 januari.

Från Första kammaren.

Nr 7. S. D. Företogs val af tio ledamöter i konstitutionsutskottet och utsågos därtill:

herr Trygger	från »nationella partiet»,
» Hagström	» »liberala samlingspartiet»,
» Clason	» »nationella partiet»,
» Bellinder	» » » »
» Hellberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Ekman, Karl Johan,	» »nationella partiet»,
» von Geijer	» » » »
» Mannheimer	» »liberala samlingspartiet»,
» Kjellén	» »nationella partiet»,
» Wavrinisky	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 8. S. D. Företogs val af tolf ledamöter i statsutskottet och utsågos därtill:

herr Billing	från »nationella partiet»,
» Kvarnzelius	» »liberala samlingspartiet»,
grefve Wachtmeister, Fredrik,	» »nationella partiet»,
herr Jonsson, Olof,	» » » »
» Hahn	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Gripenstedt	» »nationella partiet»,
grefve Klingspor	» » » »
herr Lamm	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Falkenberg	» »nationella partiet»,
» Beck-Friis, Johan,	» » » »
herr Lindblad, A. C.,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ekman, Carl G.,	» »liberala samlingspartiet».

Nr 9. S. D. Företogs val af tio ledamöter i bevillningsutskottet och utsågos därtill:

friherre Trolle	från »nationella partiet»,
herr Karlsson	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Beck-Friis, C. Joachim,	» »nationella partiet»,
herr Trapp	» » »
» Eklund	» »liberala samlingspartiet»,
» Ericsson, Ollas,	» »nationella partiet»,
» Lyckholm	» » »
» Kobb	» »liberala samlingspartiet»,
» Antonsson	» »nationella partiet»,
» Bäckström	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 10. S. D. Företogs val af åtta ledamöter i bankoutskottet och utsågos därtill:

herr Swartz	från »nationella partiet»,
» Neiglick	» »liberala samlingspartiet»,
» Wallenberg	» »nationella partiet»,
» Ekman, J., i Göteborg	» »liberala samlingspartiet»,
» Carlberg	» »nationella partiet»,
» von Stapelmohr	» » »
» Holmquist	» »liberala samlingspartiet»,
» Hedenstierna	» »nationella partiet».

Nr 11. S. D. Företogs val af åtta ledamöter i lagutskottet och utsågos därtill:

herr Håkanson	från »nationella partiet»,
» Söderbergh	» »liberala samlingspartiet»,
» Andersson	» »nationella partiet»,
» Stärner	» »liberala samlingspartiet»,
» af Ekenstam	» »nationella partiet»,
» Bergendahl	» » »
» Alexanderson	» »liberala samlingspartiet»,
» Trana	» »nationella partiet».

Nr 12. S. D. Företogs val af åtta ledamöter i jordbruksutskottet och utsågos därtill:

herr Odelberg	från »nationella partiet»,
friherre De Geer, G. Louis,	» »liberala samlingspartiet»,
herr Paulson	» »nationella partiet»,

herr Tamm	från »liberala samlingspartiet»,
» Fahlén	» »nationella partiet»,
» Lindblad, Ernst August,	» » »
» Pers	» »liberala samlingspartiet»,
» Ericsson, Aaby,	» »nationella partiet».

Från Andra kammaren.

Nr 5. S. D. Vid denna dag anställda val blefvo af Andra kammaren utsedda till ledamöter i

konstitutionsutskottet:

herr vice talmannen af Callerholm	från »liberala samlingspartiet»,
» Branting	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jansson i Djursåtra	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
friherre Bonde	» »liberala samlingspartiet»,
herr Ericsson i Vallsta	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Kabbarp	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Nyström	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Edén	» »liberala samlingspartiet»,
» Larsson i Västerås	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Magnusson i Tumhult	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

statsutskottet:

herr Wiklund i Brattfors	från »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Skifarp	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Thorsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Flåsbro	» »liberala samlingspartiet»,
» Starbäck	» »liberala samlingspartiet»,
» Persson i Stallerhult	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Rydén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ekman	» »liberala samlingspartiet»,
» Sjö	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Lindberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ström	» »liberala samlingspartiet» och
» Nilson i Örebro	» »liberala samlingspartiet;

bevillningsutskottet:

herr Röing	från »liberala samlingspartiet»,
» Eriksson i Grängesberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jespersen	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Byström	» »liberala samlingspartiet»,
» Christierson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Rune	» »liberala samlingspartiet»,
» Vennersten	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Larsson i Klagstorp	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Palmstierna	» »socialdemokratiska gruppen» och
herr Nilsson i Bonarp	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

bankoutskottet:

herr Henricson i Karlslund	från »liberala samlingspartiet»,
» Söderberg i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Svensson i Skyllberg	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Juhlin	» »liberala samlingspartiet»,
» Wijk	» »liberala samlingspartiet»,
» Kristensson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Vahlquist	» »landtmanna- och borgarepartiet» och
» Leander	» »liberala samlingspartiet»;

lagutskottet:

herr Widén	från »liberala samlingspartiet»,
» Lindhagen	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Petersson i Lidingön	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Pettersson i Södertälje	» »liberala samlingspartiet»,
» Jansson i Edsbäcken	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindqvist i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Broberg	» »landtmanna- och borgarepartiet» och
» Olsson i See	» »liberala samlingspartiet»;

jordbruksutskottet:

herr Persson i Tällberg	från »liberala samlingspartiet»,
» Persson i Malmö	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Odqvist	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
grefve Hamilton	» »liberala samlingspartiet»,

herr Kronlund	från »liberala samlingspartiet»,
» Linders	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lundell	» »landtmanna- och borgarepartiet» och
» Hellström	» »liberala samlingspartiet».

Nr 6. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista lagtima Riksdags sammanträde sig tilldragit.

Nr 7. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrifvelse till Riksdagen med tillkännagifvande att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Bror August Petréén att under innevarande års riksdag utöfva den befattning med riksdagsärenden som jämlikt § 46 i riksdagsordningen tillkommer en ledamot af statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrifvelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter som hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

Nr 8. S. D. Hänvisades till statsutskottet en af herr *Räf m. fl.* afgifven motion, nr 1, om höjning af de värnpliktiges aflöning.

Nr 9. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Räf* afgifven motion, nr 2, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förslag i syfte att frågor om nya eller förhöjda förmåner till ämbets- och tjänstemän endast genom Kungl. Maj:t må kunna föreläggas Riksdagen.

Nr 10. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner af:

herr *Räf*, nr 3, om förändrade bestämmelser rörande utskänkning af brännvin i Riksdagens lokaler,

herr *Olsson* i Fläsbro, nr 4, om upphäfvande af stämpelskatten å inrikes växlar.

Nr 11. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Riksdagens år 1911 församlade revisorerers berättelser:

1:o) om granskningen af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, och

2:o) angående riksbanken.

Nr 12. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet justitieombudsmannens vid innevarande riksdag afgifna ämbetsberättelse.

Tryckfrihetskommitterades berättelse lades till handlingarna.

Den 22 januari.

Från Första kammaren.

Nr 13. S. D. Företogs val af tio suppleanter i konstitutionsutskottet och utsågos därtill:

herr von Mentzer	från »nationella partiet»,
» Sehlin	» »liberala samlingspartiet»,
grefve Hamilton, Alexander,	» »nationella partiet»,
herr Beckman, C. Fr.,	» »
» Skarstedt	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallberg	» »nationella partiet»,
» Bergqvist	» »
» Ljunggren, August,	» »liberala samlingspartiet»,
» von Bahr	» »nationella partiet»,
» Olsson, Olof,	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 14. S. D. Företogs val af tolf suppleanter i statsutskottet och utsågos därtill:

herr Strömberg	från »nationella partiet»,
» Berglund, F.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Åström	» »nationella partiet»,
» Ekelund	» »
» Stadener	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson, Johan,	» »nationella partiet»,
» Larsson, Knut,	» »
» Bruce	» »liberala samlingspartiet»,
grefve Posse	» »nationella partiet»,
herr Asplund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ericson, H.,	» »nationella partiet»,
» Lindh	» »liberala samlingspartiet».

Nr 15. S. D. Företogs val af tio suppleanter i bevillningsutskottet och utsågos därtill:

friherre Flemming	från »nationella partiet»,
herr Forss	» »liberala samlingspartiet»,
grefve Lagerbjelke	» »nationella partiet»,
herr Östberg, Johan,	» »

herr Ljunggren, Elof,	från »liberala samlingspartiet»,
» Danström	» »nationella partiet»,
» Hallin	» » » »
» Nilsson, K. A.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Knaust	» »nationella partiet»,
» Wickman	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 16. S. D. Företogs val af åtta suppleanter i bankoutskottet och utsågos därtill:

herr Gustafsson	från »nationella partiet»,
» Ingmansson	» »liberala samlingspartiet»,
» Schödén	» »nationella partiet»
» Ödström	» »liberala samlingspartiet»,
» Roos	» »nationella partiet»,
» Boberg	» » » »
» Almer	» »liberala samlingspartiet»,
» Köhlin	» »nationella partiet».

Nr 17. S. D. Företogs val af tio suppleanter i lagutskottet och utsågos därtill:

herr Gezelius	från »nationella partiet»,
grefve Mörner	» »liberala samlingspartiet»,
herr von Baumgarten	» »nationella partiet»,
» Olsson, L., i Hof	» »liberala samlingspartiet»,
» Johanson	» »nationella partiet»,
» Rogberg	» » » »
» Hult	» »liberala samlingspartiet»,
» Stendahl	» »nationella partiet»,
» Steffen	» »liberala samlingspartiet»,
grefve Spens	» »nationella partiet».

Nr 18. S. D. Företogs val af åtta suppleanter i jordbruksutskottet och utsågos därtill:

grefve Wachtmeister, Axel,	från »nationella partiet»,
herr Larsson, J., i Presstorp	» »liberala samlingspartiet»,
» Barthelson	» »nationella partiet»,
» Ingeström,	» »liberala samlingspartiet»,
» Berggren	» »nationella partiet»,
friherre Gyllenstierna	» » » »
herr Grubbström	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Silfverschiöld	» »nationella partiet».

Nr 19. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar m. m.; och

2:o) med förslag till lag, innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen.

Från Andra kammaren.

Nr 13. S. D. Vid denna dag anställda val blefvo af Andra kammaren utsedde till suppleanter i

konstitutionsutskottet:

herr Larsson i Säby	från »liberala samlingspartiet»,
» Waldén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Fornander	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Janson i Bråten	» »liberala samlingspartiet»,
» Karlsson i Fjäl	» »liberala samlingspartiet»,
» Kropp	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jönsson i Slätåker	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Bogren	» »liberala samlingspartiet»,
» Wallin	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Lundström i Göteborg	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

statsutskottet:

herr Olofsson i Digernäs	från »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Grimbo	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Carlsson i Frosterud	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ifvarsson	» »liberala samlingspartiet»,
» Hellberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Öberg	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Andersson i Råstock	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Stårte	» »liberala samlingspartiet»,
» Gustafsson i Örebro	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Berglund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Pålsson	» »liberala samlingspartiet» och
» Martin	» »liberala samlingspartiet»;

bevillningsutskottet:

herr Bergman	från »liberala samlingspartiet»,
» Strömberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jeansson i Kalmar	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Jönsson i Refvinge	» »liberala samlingspartiet»,
» Hedström	» »liberala samlingspartiet»,
» Månsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jonsson i Hökhult	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Hamrin	» »liberala samlingspartiet»,
» Rundgren	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Söderberg i Hobborn	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

bankoutskottet:

herr Carlson i Herrljunga	från »liberala samlingspartiet»,
» Forssell	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Blådinge	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Hagberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Jonsson i Gumboda	» »liberala samlingspartiet»,
» Borg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Tyllered	» »landtmanna- och borgarepartiet» och
» Jonsson i Hå	» »liberala samlingspartiet»;

lagutskottet:

herr Forsberg	från »liberala samlingspartiet»,
» Åkerman	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Pettersson i Bjälbo	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Igel	» »liberala samlingspartiet»,
» Persson i Norrköping	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Rehn	» »liberala samlingspartiet»,
» Svensson i Saläng	» »landtmanna- och borgarepartiet» och
» Cederborg	» »liberala samlingspartiet»;

jordbruksutskottet:

herr Lundström i Lingnäs	från »liberala samlingspartiet»,
» Åkerlund	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Nilsson i Tånga	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bosson	» »liberala samlingspartiet»,

herr Olausson	från »liberala samlingspartiet»,
» Ekerot	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Tysk	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Gustafsson i Vi	» »liberala samlingspartiet».

Nr 14. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner af herr *Petersson* i Lidingö villastad, nr 5, om ändringar i lagen om val till Riksdagen med flera författningar;

herr *Holmdahl*, nr 6, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision af lagen om val till Riksdagen;

herr *Räf*, nr 7, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan lagändring, att ordinarie allmänna val till Riksdagens Andra kammare ej må kunna förrättas å sön- eller helgdag; och

densamme, nr 8, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående röstplikt vid val af riksdags- och landstingsmän.

Nr 15. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner af

herr *Nilsson* i Linnås, nr 9, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige m. m., och

herr *Leander*, nr 10, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om utvidgning af lagen angående villkorlig straffdom.

Nr 16. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner af

herr *Leander*, nr 11, om ökadt anslag till förbättring af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt, och

herr *Carlson* i Herrljunga, nr 19, om pension åt förra distinktionskorpralen Johan Hallin.

Nr 17. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner af

herr *Leander*, nr 12, om höjning af maskinistunderofficerarnes vid kustartilleriet aflöning, och

herr *Kristensson*, nr 13, om rätt för förste vaktmästaren vid Chalmers tekniska läroanstalt att för erhållande af ålderstillägg tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöring.

Nr 18. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner af

herr *Henriksson* i Heberg *m. fl.*, nr 14, om upphäfvande af stämpel-skatten å inrikes växlar, och

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 15, om upphäfvande af tullen å cement.

Nr 19. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner af

herr *Martin*, nr 17, om rätt för hvarje svensk medborgare att i viss utsträckning afgiftsfritt idka strömmingsfiske medelst skötar inom Stockholms län; och

herr *Hellberg*, nr 18, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län afgiftsfritt taga stubbar för tjärbränning.

Den 24 januari.

Från Första kammaren.

Nr 20. S. D. Vid föredragning af Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof hänvisades propositionen, i hvad angick pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, såvidt propositionen rörde de under jordbruksdepartementet lydande ärenden, till jordbruksutskottet och i öfrigt till statsutskottet.

Till respektive utskott skulle jämväl öfverlämnas åtskilliga i anledning af propositionen inom kammaren afgifna yttranden.

Nr 21. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående uppförande af kvinnliga biträden i postverkets stat samt fastställande af postverkets stat för driftkostnader år 1913;

2:o) angående telegrafverkets anslag för driftkostnader år 1913; samt

3:o) angående anvisande af anslag för täckande af förvaltningskostnader för lånefonden för befrämjande af handtverk och därmed jämförlig mindre industri år 1913.

Nr 22. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående driftkostnader under år 1913 för statens domäner.

Nr 23. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående upplåtande af ett område från förra kaptensbostället Kulla nr 1 i Östergötlands län;

2:o) angående försäljning af lägenheten Norseskären nr 1 i Älfsborgs län;

3:o) angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Öfra Ljungby nr 1 med Kiddön nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

4:o) angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län;

5:o) angående upplåtande af lägenheter från förra hospitalshemmanet Näset nr 1 i Älfsborgs län;

6:o) angående upplåtande af vissa områden från förra häradshöfdingbostället Löfsta nr 1 i Södermanlands län;

7:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra kronofogdebostället Slättåkra nr 6 Aspegården och nr 8 Månsagården i Jönköpings län;

8:o) angående eftergift å arrendeafgiften för arrendeåret 1910—1911 för en utarrenderad kronoegendom i Stockholms län; samt

9:o) angående upplåtande af lägenheter från förra häradshöfdingbostället Sunnegata nr 2 Uppgården i Skaraborgs län.

Nr 24. S. D. Vid föredragning af en af herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 1, angående skrivelse till Konungen i fråga om bestämmande af särskildt kompetensvillkor för kristendoms lärare i folkskolor m. m., beslöt kammaren hänvisa denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 25. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet en af herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 2, om åvägbringande af utredning och förslag angående afsöndring under löpande arrendetid af lägenheter från prästerskapets löneboställen.

Nr 26. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 3, af grefve *Hamilton, Alexander, m. fl.*, om anslag till svenska riksförbundet för sedlig kultur;

nr 4, af herr *Wavrinsky*, om ålderstillägg åt tygunderofficerarna vid artilleriets tygstater; samt

nr 5, af herr *Hellberg*, om åvägabringande af utredning i fråga om statsbidrag till byggnadsföreningar på landsbygden för åstadkommande af allmänna samlingslokaler.

Från Andra kammaren.

Nr 20. S. D. Vid föredragning af Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof hänvisades propositionen till statsutskottet, hvarjämte densamma remitterades i de delar, som tillhörde bankoutskottets behandling, till detta utskott samt, i hvad den tillhörde jordbruksutskottets handläggning, till sistnämnda utskott.

Till statsutskottet skulle jämväl öfverlämnas åtskilliga i anledning af propositionen inom kammaren afgifna yttranden.

Nr 21. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående uppförande af kvinnliga biträden i postverkets stat samt fastställande af postverkets stat för driftkostnader år 1913;

2:o) angående telegrafverkets anslag för driftkostnader år 1913; och

3:o) angående anvisande af anslag för täckande af förvaltningskostnader för lånefonden för befrämjande af handtverk och dämed jämförlig mindre industri år 1913.

Nr 22. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1913 för statens domäner.

Nr 23. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 80 § i lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar och lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och procura, och

2:o) med förslag till lag, innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen.

Nr 24. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner af:

herr *Persson* i Tällberg, nr 20, om förhöjning af den till kvinnliga

kontorsskrifvare vid statens järnvägar utgående ersättning för bostad och bränsle;

herr *Palmstierna m. fl.*, nr 21, angående ålderstillägg åt tygunderofficerarne vid artilleriets tygstater; och

herr *Palmstierna*, nr 22, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bildande af en statens lånefond för finansiering af företag, hvilka afse utbyggande af staten tillhöriga, med vattenfallsrätt upplåtna vattenfall.

Nr 25. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner af:

herr *Palmstierna*, nr 24, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i lagen angående stadsplan och tomtindelning,

herr *Mörtsell, m. fl.*, nr 25, om ändrad lydelse af 24 § lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne; och

herr *Rydin*, nr 29, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afsondring af lägenheter från prästerskapets löneboställen under löpande arrendetid.

Nr 26. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en af herr *Olsson* i Fläsbro afgifven motion, nr 26, om pension åt förre extra fänggevaldigern J. Hansson.

Den 26 januari.

Från Första kammaren.

Nr 27. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Till utskottet skulle jämväl öfverlämnas ett i anledning af nämnda proposition inom kammaren afgifvet yttrande.

Nr 28. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910.

Nr 29. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af lägenheten Petsarfverum på Gottland.

Nr 30. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 6, af herr *Trapp m. fl.*, om anslag åt Hälsingborgs högre handelsinstitut;

nr 7, af herr *Steffen*, om inrättande inom filosofiska fakulteten vid universitetet i Uppsala af en professur i nationalekonomi; samt

nr 8, af herr *Malmberg*, om afsättande af en del af de genom spannmålstullar inflytande penningmedlen till en fond för bestridande af statens kostnader för en blifvande allmän ålderdomsförsäkring.

Nr 31. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 10, af herr *Larsson, Knut*, om upphäfvande af tullen å klorkalk eller restitution af erlagd tull vid utförsel af med klorkalk blekt cellulosa; och

nr 11, af herr *Bäckström*, om sänkning af tullsatsen å mjöl och gryn af hafre.

Nr 32. S. D. Föredrogs och hänvisadas till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 12, af herr *Bäckström*, om rätt för fullmäktige i riksbanken att medgifva räntegodtgörelse för medel, innestående å depositionsräkning; och

nr 13, af herr *Tamm*, om pension åt förutvarande direktören för svenska trädgårdsföreningens skola vid Rosendal A. Pihl.

Nr 33. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en af herr *Gullberg* väckt motion, nr 14, om beredande af behörighet för frikyrkoorganisationsförsamlingsföreståndare att förrätta dop och jordfästning.

Nr 34. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Malmberg m. fl.* väckt motion, nr 9, om beredande af förbättrad aflöning åt distriktsveterinärer.

Nr 35. S. D. Föredrogs och godkändes Riksdagens kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande af tjänstemän i Riksdagens kansli.

Från Andra kammaren.

Nr 27. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående upplåtande af ett område från förra kaptensbostället Kulla nr 1 i Östergötlands län,

2:o) angående försäljning af lägenheten Norseskären nr 1 i Älfsborgs län,

3:o) angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Öfra Ljungby nr 1 med Kiddön nr 1 i Göteborgs och Bohus län,

4:o) angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län,

5:o) angående upplåtande af lägenheter från förra hospitalshemmanet Näset nr 1 i Älfsborgs län,

6:o) angående upplåtande af vissa områden från förra häradshöfdingbostället Löfsta nr 1 i Södermanlands län,

7:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra kronofogdebostället Slättåkra nr 6 Aspegården och nr 8 Månsagården i Jönköpings län.

8:o) angående eftergift å arrendeafgiften för arrendeåret 1910—1911 för en utarrenderad kronoegendom i Stockholms län.

9:o) angående upplåtande af lägenheter från förra häradshöfdingbostället Sunnegata nr 2 Uppegården i Skaraborgs län, och

10:o) angående försäljning af lägenheten Petsarfverum på Gottland.

Nr 28. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Nr 29. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner af:

herrar *Sommelius* och *Christiernson*, nr 30, om anslag till Hälsingborgs högre handelsinstitut;

herr *Sandler*, nr 31, om förhöjdt anslag till vissa kvinnliga folkhögskolekurser;

herr *Öberg m. fl.*, nr 32, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående anslag till den af lokala föreningar utöfvade verksamhet för främjande af hemslöjd;

herr *Lundblad*, nr 39, om anslag till svenska riksförbundet för sedlig kultur;

herr *Larsson* i Klagstorp, nr 40, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till aflönande af de i kommunernas tjänst anställda barnmorskor;

herrar *Persson* i Stallerhult och *Persson* i Tällberg, nr 41, angående införande af ökad antal stater i den af statskontoret utgifna liggare öfver statsverkets specialutgiftsstater;

herrar *Lithander* och *Vennersten*, nr 42, om anslag till resestipendier åt verkmästare och förmän inom industrien; och

herr *Torgén*, nr 51, angående ändrad grund för beräkningen af statens bidrag till anläggning af nya vägar m. m.

Nr 30. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner af:

herr *Öberg*, nr 33, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om den norrländska fiskarbefolkningens bostads- och fiskerättsförhållanden;

herrar *Molin* i Dombäcksmark och *Lundgren* i Björna, nr 50, om ändrad lydelse af 3 § 1 mom. i lagen om rätt till fiske;

herr *Janson* i Bråten, nr 52, angående tre vid Klotens kronopark anställda kronojägares tjänstårsberäkning; och

herrar *Vennersten* och *Svensson* i Skyllberg, nr 53, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag till omorganisation af landets distriktsveterinärväsende.

Nr 31. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner af:

herr *Olofsson* i Digernäs, nr 36, om rätt för Riksdagens ledamöter att åtnjuta ersättning för resa under pågående riksdag till hemorten och åter m. m.;

herr *Persson* i Norrköping, nr 55, om ändrad lydelse af 17 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet; och

herr *Sterne*, nr 56, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid val af kommunalfullmäktige.

Nr 32. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner af:

herr *Lundblad*, nr 38, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring i vissa paragrafer af lagen om nyttjanderätt till fast egendom;

herrar *Hamrin* och *Modig*, nr 47, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för frikyrklig församlings föreståndare att förrätta dop och jordfästning;

herr *Kristensson*, nr 48, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående dödsstraffets upphäfvande; och

herrar *Molin* i Dombäcksmark och *Lundgren* i Björna, nr 49, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning i visst syfte rörande bysamfälligheter.

Nr 33. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner af:

herr *Lithander*, nr 43, om tullfri införsel utaf visst slag af järnplåtar;

herr *Indebetou m. fl.*, nr 44, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af lastpenningarna; och

herr *Hamrin*, nr 46, om tillägg till 2 § i tulltaxeunderrättelserna.

Nr 34. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en af herr *Vennersten* afgifven motion, nr 54, om pension åt förre fästningsbyggnadsarbetaren Johan Andreasson Skoglund.

Nr 35. S. D. Föredrogs Riksdagens kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande af tjänstemän i Riksdagens kansli.

Hvad kanslideputerade anmält och hemställt godkändes.

Den 29 januari.

Från Första kammaren.

Nr 36. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 16, af herr *Ekman, Carl Gustaf*, om ändring af §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen;

nr 17, af herr *Clason*, om antagande af sådana förändrade bestämmelser i riksdagsordningen, att valperioden till Andra kammaren utsträcker utöfver den nuvarande;

nr 18, af herr *Clason*, angående förlängd funktionstid för landstingsmän och eventuellt för stadsfullmäktige;

nr 19, af herr *Dahl*, om ändring i gällande bestämmelser angående klagan öfver val af landstingsmän; samt

nr 20, af herrar *Berglund*, *Fredrik*, och *Gullberg*, om ändring i gällande bestämmelser angående sådant val af folkskollärare, som förättas å kyrkostämma.

Nr 37. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedan nämnda motioner:

nr 21, af herrar *Rosén* och *Skarstedt*, om höjande af de värnpliktiges dagaflöning;

nr 22, af friherre *Beck-Friis*, *Johan*, om anslag till fortsatta försök med kulsprutegevär för kavalleriet;

nr 23, af herr *Ericson*, *Hans*, om höjning af anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och ersättning därför;

nr 24, af herr *Clason*, angående skrifvelse till Konungen med begäran, att innevarande Riksdag måtte sättas i tillfälle att fatta beslut i fråga om dispositionen af ett för 1912 års riksstat uppfördt anslag till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel;

nr 25, af herr *Dahl*, om anstånd med verkställande af 1911 års Riksdags beslut om påbörjande af en första klass pansarbåt;

nr 26, af herr *Ericson*, *Hans*, och grefve *Hamilton*, *Carl*, om anslag till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel;

nr 27, af herr *Kobb*, om höjning af ersättning för bostad och bränsle till kvinnlig kontorsskrifvare vid statens järnvägar;

nr 28, af herr *Rosén*, om anslag till byggande af järnväg från Umeå till Holmsund;

nr 29, af herr *von Stapelmohr m. fl.*, om inledande af underhandlingar angående förvärfvande åt staten af Orsa—Härjedalens järnvägsaktiebolags järnväg från Orsa till Sveg m. m.;

nr 30, af herr *Rosén*, om anslag till anläggande af enklare vägar i Västerbottens läns öfre lappmark;

nr 31, af herr *Larsson, Knut*, om utbetalning af skadestånd för förluster genom en i juli 1904 utbruten skogsbrand å Apertins och Ilbergsbyns hemmans marker;

nr 32, af herr *Fahlén m. fl.*, om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om statsunderstöd åt lokala föreningar för svensk hemslöjd;

nr 33, af herr *Ekman, Johan E:son*, om täckande med statsmedel af kostnad för ifrågasatt tillsyn öfver understödsföreningar;

nr 34, af herr *Almer*, om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om anläggning af ett nytt hospital och utvidgning af vissa befintliga statsanstalter för sinnessjuka;

nr 36, af herr *Knaust*, om utvidgning af högre allmänna läroverket i Sundsvall med fullständigt latingymnasium på statens bekostnad;

nr 37, af herr *Bellinder*, angående lönetursrätt för läroverksadjunkten Herman Bäck;

nr 38, af herr *Söderbergh*, om ändring i nådiga kungörelsen den 29 oktober 1909 angående statsunderstöd åt enskilda läroanstalter m. m.;

nr 39, af herr *Berglund, Jan Erik*, om ändring i tekniska högskolans aflöningsstat beträffande vaktmästare, laboratorietjänare och maskinist;

nr 40, af herr *Bruce*, om anslag till resestipendier åt lärare vid högre folkskolor;

nr 63, af herr *Rosén*, om verkställande af utredning för ifrågasatt anläggning af järnväg från norra stambanan till inlandsbanan;

nr 69, af herr *Berglund, Fredrik*, om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om upptagningsanstalter och hospitalsvård för sinnessjuka;

nr 70, af herr *Pers*, om vidtagande af åtgärder för kraftigt bekämpande af spetälskesjukdomen i Sverige; samt

nr 71, af herr *Neiglick m. fl.*, om ökning af fonden för åstadkommande af bibanor inom västra delarna af Värmlands m. fl. län.

Nr 38. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 41, af grefve *Mörner*, om ändring af § 12 i förordningen angående tillverkning af brännvin;

nr 42, af grefve *Mörner*, om ändring af §§ 1 och 2 i förordningen angående försäljning af brännvin; samt

nr 72, af herr *Ericsson*, *Ollas*, om ändring i gällande bestämmelser angående skogsafverkningsafhandlings förseende med stämpel.

Nr 39. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 35, af herr *Asplund*, om ställande af den i 1912 års statsverksproposition beräknade utdelning å statens aktier i Luossavaara-Kiiruna-vaara aktiebolag till riksbankens disposition att användas till belåning af enskildas fastigheter inom Kirunas och Malmbergets municipalsamhälle;

nr 43, af herrar *Wallenberg* och *Hedenlund*, om åvägbringande af utredning och förslag i fråga om förändringar i riksbankens organisation och förvaltning;

nr 44, af herr *Hagström*, angående årligt understöd åt förra köksförestånderskan vid volontärskolan i Härnösand änkan Serafia Bergman;

nr 68, af herr *Lamm m. fl.*, om uppgörande af förslag till dekorerings af Första kammarens plenisal;

nr 73, af friherre *Beck-Friis*, *Johan* och herr *Tamm*, om årligt understöd åt stallförmannen vid krigsskolan å Karlberg Gustaf Alrik Karlson; samt

nr 74, af friherre *Beck-Friis*, *Johan*, och herr *Tamm*, om årligt understöd åt arbetsförmannen för utarbetarna å kungsgården vid krigsskolan å Karlberg Per Lindberg.

Till utskottet skulle jämväl öfverlämnas ett af herr Bäckström vid behandlingen af motionen nr 43 inom kammaren afgifvet yttrande.

Nr 40. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet nedannämnda motioner:

nr 45, af herr *Bellinder*, om utarbetande af förslag till lag i syfte, att jord, som förvärfvats enligt bestämmelserna i 76 § af lagen den 20 juni 1879 om dikning och annan afledning af vatten, må göras gravationsfri;

nr 46, af herr *Nilson*, *Karl*, om meddelande af särskild bestämmelse i fråga om inteckningshafvares förmånsrätt till ränta;

nr 47, af herrar *Wavrinsky* och *Skarstedt*, med förslag till ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen;

nr 48, af herr *Klefbeck*, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till ändring af 10 kap. 21 § rättegångsbalken;

nr 49, af herrar *Rosén* och *Skarstedt*, om åvägabringande af utredning i syfte att åstadkomma förenkling i sammansättningen af in-skrifningsnämnd;

nr 50, af grefve *Spens*, om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om ägande- och dispositionsrätten till såväl allmän väg som förutvarande sådan väg;

nr 51, af herr *Hallberg*, om åvägabringande af utredning och förslag angående utsträckning af giltighetsområdet för lagen om fosterbarns vård den 6 juni 1902;

nr 52, af herr *Kobb*, om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om begränsning genom lag af arbetstiden på kvällarna för personal vid badinrättningar m. fl.; samt

nr 53, af herr *Bellinder m. fl.*, om utarbetande och framläggande af förslag till en svensk utvandringslag.

Nr 41. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 54, af herr *Skarstedt*, angående viss förutsättning för löneförhöjning åt distriktsveterinär;

nr 55, af herr *Roos*, om anslag till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet af myrutdikningar och vattenaftappningar inom andra delar af Sverige än Norrland och Dalarne;

nr 56, af herr *Roos*, om ändring i villkoren för erhållande af såväl lån ur odlingslånefonden som anslag ur allmänna afdikningsanslaget;

nr 57, af friherre *Gyllenstierna* och herr *Eliasson*, om statsbidrag till afföning åt vandringsrättare i södra och mellersta Sverige;

nr 58, af herr *Tamm*, om anslag till insamlande af jordbruksstatistiska uppgifter genom lokalundersökningar;

nr 59, af herr *Gustafsson*, om åvägabringande af utredning och förslag angående upplåtande till försäljning af vissa kronoegendomar;

nr 60, af herr *Pers*, om åvägabringande af utredning och förslag till interimistiska bestämmelser angående nyttjanderätt till samfälld skog;

nr 61, af herr *Ekelund*, angående ändring i fördelningen af de genom skogsvårdsafgifterna inflytande medlen;

nr 75, af herr *Nilsson, Johan*, om anslag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet;

nr 76, af herr *Lindblad, Ernst*, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län; samt

nr 77, af herr *Ekman, Carl Gustaf, m. fl.*, om åvägabringande af utredning rörande på rekognitionsskogar och under bruk skatteköpta hemman bosatta åboars rättigheter m. m.

Nr 42. S. D. Vid föredragning af en af herr *Stärner* väckt motion, nr 62, om upphäfvande af det i kungl. brefvet den 18 december 1772 meddelade förbudet mot auktioners hållande nära tullarna utom Stockholms stad, beslöt kammaren hänvisa denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 43. S. D. Vid föredragning af herr *Almers* motion, nr 64, angående skrivelse till Konungen i fråga om nedsättning i biljettpreis vid resor å statens järnvägar för vissa sanatoriepatienter, beslöt kammaren hänvisa denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 44. S. D. Vid föredragning af en af herr *Petrén, Alfred*, väckt motion, nr 65, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning af frågan om fängelseläkarnes kompetens i rättspsykiatriskt hänseende, beslöt kammaren hänvisa denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 45. S. D. Vid föredragning af en af grefve *Spens* väckt motion, nr 66, om förkortande af stadgade tider för inlämnande af ansökning och öfverklagande af förslag till vissa tjänster, beslöt kammaren hänvisa denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 46. S. D. Vid föredragning af herr *Steffens* motion, nr 67, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående några önskemål i sammanhang med fattigvårdslagstiftningskommitténs uppdrag, beslöt kammaren hänvisa denna motion till ett tillfälligt utskott.

Nr 47. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets memorial nr 1, med uppgift å hvilande förslag till ändringar i grundlagarna, antogos de ifrågavarande hvilande förslagen.

Nr 48. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets memorial nr 1, med anledning af remiss från Andra kammaren af en utaf herr Räf väckt motion, lades memorialet till handlingarna med förklarande, att ifrågakvarande motion vore af beskaffenhet att höra till behandling af tillfälligt utskott.

Nr 49. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets nedannämnda memorial:

nr 1, med öfverlämnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse; och

nr 2, med öfverlämnande af den till innevarande Riksdag afgifna berättelse af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning.

Från Andra kammaren.

Nr 36. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910; och skulle till utskottet jämväl öfverlämnas två i anledning af propositionen i kammaren afgifna yttranden.

Nr 37. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner af:

herr *Vahlquist*, nr 57, om höjning af de från Vadstena krigsmanshuskassa och flottans pensionskassa utgående underhåll och pensioner; *densamme*, nr 58, om anslag till utgifvande af en uppslagsbok öfver 1912 års lagtima Riksdags verksamhet;

herrar *Persson* i Tällberg och *Persson* i Stallerhult, nr 59, om utarbetande af ett person- och sakregister, omfattande Riksdagens protokoll med bihang åren 1900—1911;

herr *Bogren*, nr 60, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbättrade pensionsvillkor för arméns indelta manskap;

herr *Strömberg*, nr 61, om pensioner åt arbetarne Karl Erik Pettersson och Karl Johan Hill;

herr *Nilsson* i Linnås *m. fl.*, nr 124, om ökadt anslag till förhöjning af gratialen åt afskedadt manskap af indelta armén;

herr *Carlsson* i Frosterud, nr 143, om användande af den i årets statsverksproposition beräknade inkomst af utdelning å statens aktier i Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag till belåning af fastigheter inom Kiruna och Malmbergets municipalsamhällen;

herr *Kloo*, nr 144, om pension åt tvätterskan Karolina Karlsson, född Magnusson;

herr *Kristensson*, nr 145, om pension åt vaktkonstapeln Nils Aron Moréns änka och omyndiga barn;

herr *Liljedahl*, nr 158, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad pensionering i viss utsträckning för arméns och flottans indelta manskap;

herr *Martin*, nr 159, angående årligt understöd åt stallförmannen Gustaf Alrik Karlsson;

densamme, nr 160, angående årligt understöd åt arbetsförmannen Per Lindberg;

herr *Rune*, nr 162, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande behöfliga förändringar i riksbankens organisation och förvaltning;

herr *Christiernson*, nr 163, om inrättande af en ny deputeradebefattning i riksbankens styrelse;

herr *Branting*, nr 196, om fyllnadspension åt förre statsgeologen Nils Olof Holst, och

herr *Edén m. fl.*, nr 197, om uppdrag åt konstnären Axel Törnerman att i Andra kammarens plenisal utföra väggmålningar m. m.

Nr 38. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner af:

herr *Strömberg*, nr 62, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående framläggande för Riksdagen af förslag till grunder för upplåtelse med tomträtt af bostadstomter å kronojord;

herr *Starbäck*, nr 63, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående löneroglering för den civila personalen vid rikets allmänna kartverk;

herr *Kronlund*, nr 65, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande af en förbättrad ställning åt den å statens jordbruksdomäner bosatta torpareklassen;

herr *Kronlund*, nr 66, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om åtgärder för vinnande af större öferskådlighet angående de verkliga inkomsterna från statens jordbruksdomäner m. m.;

densamme, nr 67, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ett effektivt öfvervakande och en planmässig ledning vid egnahemsverksamhetens bedrivande;

herr *Olausson m. fl.*, nr 82, om höjning af det i årets statsverksproposition äskade förslagsanslag för bidrag till vägunderhållet på landet;

desamme, nr 83, om ändrad lydelse af 60 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *Olausson*, nr 84, i anledning af det i statsverkspropositionen framlagda förslag till omorganisation af landets distriktsveterinärväsende;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 119, om ett anslag af 800,000 kronor till understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt m. m.;

densamme, nr 120, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bidrag af statsmedel till kostnaderna för indelning och förbättring af enskilda vägar på landet;

herr *Ekerot m. fl.*, nr 121, om anslag för bidrag till aflöning af vandringsrättare i södra och mellersta Sverige;

herr *Andersson* i Knäppinge, nr 122, angående påbörjande redan innevarande år af anläggningen utaf fiskehamnarne vid Grönhögen och Byxelkrok m. m.;

herr *Nilsson* i Linnås *m. fl.*, nr 123, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om ändringar i gällande bestämmelser angående upplåtelse af jord från statens domäner;

herrar *Jesperson* och *Rune*, nr 133, om höjning af det i statsverkspropositionen begärda anslaget till lokala undersökningar för jordbruksstatistiken;

herr *Åkerlund*, nr 134, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upplåtande till småbruk af viss kronans jordegendomar och de ecklesiastika boställena tillhörande jord;

densamme, nr 135, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till förekommande af i motionen omförd skadegörelse å ungskog;

densamme, nr 136, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud för köpare af skogsegendom att under viss tid afverka skog å fastigheten utöfver husbehof;

herrar *Olsson* i Berg och *Johansson* i Mellbyn, nr 174, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statens öfvertagande af våghållningsdistrikten åliggande skyldighet att bygga och underhålla allmänna broar och färjor på landet m. m.;

herr *Forssell*, nr 175, om upphörande af det från anslaget till Strömsholms hingstdepå utgående bidrag till betalning af stuteripersonalens kommunalutskylder m. m.;

densamme, nr 176, om anslag till anställande af en statskonsulent i biskötsel;

herr *Olsson* i Broberg *m. fl.*, nr 177, om ökad bidrag af statsmedel till uppehållande af skogsvårdsstyrelsernas verksamhet;

desamme, nr 178, om höjning af anslaget till skogsodlingens befrämjande m. m.;

herr *Säfstrand*, nr 179, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphäfvande af den skogsstatens tjänstemän tillkommande jakträtt å kronoparkerna m. m.;

herrar *Nilsson* i Tånga och *Linders*, nr 199, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande utredning om statens öfvertagande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet m. m.;

herrar *Linders* och *Nilsson* i Tånga, nr 200, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om upplåtelse af kronodomäner till småbruk;

herrar *Jonsson* i Hökhult och *Nilsson* i Linnås, nr 204, om höjning af anslaget till skogsodlingens befrämjande m. m.;

herr *Olsson* i See *m. fl.*, nr 205, om ett anslag af 75,000 kronor till Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet;

herrar *Lindhagen* och *Hage*, nr 210, om vissa ändringar i bestämmelserna om upplåtelse af odlingslägenheter å kronoparker och öfverloppsmarker inom de sju nordligaste länen, och

herr *Lindhagen*, nr 211, om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om undersökning rörande torparens och andra småbrukares samt lägenhetsinnehafvares på kronans domäner ställning och förhållanden m. m.

Nr 39. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner af:

herr *Karlsson* i Fjäl *m. fl.*, nr 194, om anvisande af medel till återsättande af åbo i mistad åborätt till under bruk skatteköpt hemman, och

herr *Ericsson* i Vallsta m. fl., nr 203, om utredning och förslag rörande på rekognitionsskogar och under bruk skatteköpta hemman bosatta åbors rättigheter.

Nr 40. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner af:

herr *Säfsstrand*, nr 109, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående iurättande af kömmunala egnahemsnämnder;

herrar *Hage* och *Lindhagen*, nr 198, om åtgärder till förbättrande af den mindre burgna lappmarksbefolkningens möjligheter att förvärfva inkomst genom utdrifning af vindfallen eller liknande skog, och

herr *Lindhagen* m. fl., nr 208, med förslag, att författningarna angående skatteköp och skatteomföring af kronojord skola tills vidare upphöra att gälla.

Nr 41. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner af:

herr *Kronlund* m. fl., nr 68, om höjning af de värnpliktiges dag-
aflöning,

herr *Kronlund*, nr 69, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om aflöningsstat för kommerskollegii afdelning för näringsstatistik,

herr *Lindman*, nr 70, om anslag af 4,880,000 kronor till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel,

herr *Fornander*, nr 71, om anslag af 3,500,000 kronor till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel,

herr *Rune*, nr 72, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om utlämnande af lån till kommuner från konungariket Sveriges statshypotekskassa m. m.,

herr *Rydén*, nr 73, angående anvisande af medel till beredande i vissa fall af billiga eller kostnadsfria resor för arbetsökande,

herr *Olausson*, nr 85, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående anordnande af en för fiskare afsedd försäkring mot dödsfall af annan orsak än olycksfall,

herr *Lundgren* i Vendelsberg, nr 86, i anledning af det i statsverkspropositionen framlagda förslag till förhöjning i anslaget till folkhögskolor m. m.,

herr *Johanson* i Hvetlanda, nr 87, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ersättning af statsmedel åt vissa familjeförsörjare, i hvilkas familjer epidemisk sjukdom utbrutit,

herr *Sandin*, nr 88, om ersättning af statsmedel åt ägarne af Apertins och Ilbergsbyns hemman för genom skogsbrand lidna förluster,

herr *Jönsson* i Boa, nr 89, om rätt för riksförsäkringsanstalten att utbetala preskriberad lifränta till arbetaren Sven Andersson från Holje,

herr *Leander*, nr 90, angående direktören vid straffängelset i Västerås Carl Emil Wallgrens ålderstillägg,

herr *Olsson* i Tyllered, nr 91, om utsträckning af tiden för inlösen af skattefrälseräntor,

herr *Nydal*, nr 92, om anslag för anskaffande af kulsprutmateriel vid infanteriet,

herr *Cederborg*, nr 101, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för revisor i kammarrätten att för erhållande af ålderstillägg räkna sig till godo den tid han förut innehaft ordinarie revisorstjänst i annat centralt ämbetsverk,

herr *Tengdahl*, nr 102, om afslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om inrättande af en professur i allmän hygien och bakteriologi vid universitetet i Uppsala,

densamme, nr 103, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning om indragning af den juridiska fakulteten vid universitetet i Uppsala,

herr *Bäckström*, nr 114, om höjning af de värnpliktiges dagaflöning,

herr *Torgén m. fl.*, nr 116, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förvärfvande för statens räkning af järnvägen från Orsa till Sveg,

herr *Thorsson*, nr 125, i fråga om dispositionen af besparingarna å hufvudtitlarne,

herr *Hellberg*, nr 126, om anslag till anläggning af enklare vägar i Västerbottens läns öfre lappmark,

herr *Hellberg m. fl.*, nr 127, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande viss sträckning af ifrågasatt järnväg mellan norra stambanan och inlandsbanan,

desamme, nr 128, om anläggning af järnväg från Umeå till Holmsund,

herr *Nilson* i Örebro, nr 129, om anslag till en tillfällig inkomstförbättring för personalen vid lots- och fyrinrättningarna,

herr *Christiernson*, nr 164, om inrättande vid universitetet i Lund af en professur i religionshistoria,

herr *Christiernson*, nr 165, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående föreskrifter i visst syfte i fråga om docentstipendierna vid universiteten och karolinska institutet,

densamme, nr 166, om förändring af docentstipendiet i praktisk teologi vid Uppsala universitet till ett docentstipendium i religionshistoria m. m.,

herr *Berg* i Staby, nr 167, om statsbidrag för å epileptikerhem vårdad, icke sinnesslö fallandesjuk,

herr *Lundell m. fl.*, nr 168, om höjning af statsunderstödet till vissa enskilda läroanstalter,

herr *Byström*, nr 133, om anslag af 150,000 kronor till pristäflan för åstadkommande af en icke berusande, men närande, välsmakande, hållbar och hälsosam dryck,

herr *Olsson* i Järnsida, nr 189, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i gällande provinsialläkartaxa,

herr *Hagberg*, nr 191, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utdelande till Riksdagens ledamöter af svensk författningssamling m. m.,

herr *Lindberg*, nr 192, om anslag för anbringande af sjömärke å det s. k. Lernacksgrundet i Östersund,

herr *Sandin m. fl.*, nr 193, om ytterligare afsättning af medel till lånefonden för åstadkommande af bibanor inom vissa delar af riket m. m.,

herr *Branting*, nr 195, om anslag till uppsättande i hufvudstaden af en staty af August Strindberg,

herr *Linder*, nr 201, om aflöningsförmånerna för den kvinnliga personalen vid garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg,

herrar *Bengtsson* i Göteborg och *Kristensson*, nr 202, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framställda förslag om nya tjänster vid tullverket,

herr *Lindhagen*, nr 213, om anslag till förvärfvande genom expropriation i vissa fall af marken till lägenheter å ofri grund,

herr *Lindhagen*, nr 220, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående uppförandet af fasta biträden i staten för vissa ämbetsverk och myndigheter, och

herr *Lindhagen*, nr 221, om ändringar i lönestaten för bevakningspersonalen vid fångvården.

Nr 42. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner af:

herr *Rydén*, nr 74, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående medgifvande af expropriation för anskaffande å landet af tomtmark för byggnader afsedda för religiös, social eller kulturell verksamhet,

densamme, nr 75, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för oäkta barn att ärfva fader och fädernefränder,

herr *Cederborg*, nr 100, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring af 12 kap. 3 § rättegångsbalken,

herr *Bäckström*, nr 115, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förenkling i inskrifningsnämnds sammansättning,

herr *Carlson* i Herrljunga, nr 117, om ändring i 9 kap. 2 § giftermålsbalken,

herr *Molin* i Dombäcksmark, *m. fl.*, nr 118, om ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen,

herr *Ingvarsson*, nr 141, med förslag till visst stadgande rörande tiden för rak- och frisérinrättnings öppenställande,

herr *Carlsson* i Frosterud, nr 142, om upphäfvande af stadgandet i 6 § 3 mom. i förordningen angående försäljning af vin och öl,

herrar *Ingvarsson* och *Thorsson*, nr 154, om ändrad lydelse af §§ 22 och 34 i förordningen angående försäljning af vin och öl,

desamme, nr 155, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående stadgande af straff för obehörigt förtärande å nykterhetskafé af alkoholhaltiga drycker och å ölutskänkningsställe af brännvin,

herr *Liljedahl*, nr 156, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utbytande af fängelsestraff för värnpliktsvägran mot intagande å statens uppfostringsanstalt å Bona,

densamme, nr 157, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förkortad öfningstid vid infanteriet för särskildt skickliga skyttar,

herr *Lundell*, nr 169, i fråga om afdraget för konkurskostnad vid fördelning af köpeskillingen för exekutivt försåld fastighet, hvarur egna-hemslån skall gäldas,

herr *Söderberg* i Hobborn, nr 170, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters framforslande,

herr *Wijk*, nr 171, om ändrad lydelse af 1 § i lagen angående stadsplan och tomtindelning m. m.,

herr *Igel m. fl.*, nr 184, om upphäfvande af stadgandet i 6 § 3 mom. i förordningen angående försäljning af vin och öl,

herr *Persson* i Norrköping, nr 186, om borttagande ur strafflagen och strafflagen för krigsmakten af strafformen inneslutning i mörkt enrum,

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 206, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående aflösning ytterst genom expropriation af torpare, bolagsarrendatorers och deras vederlikars jordbruk på enskilda domäner m. m.,

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 207, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående expropriation i vissa fall af torp och andra lägenheter å rekognitionshemman m. m.,

herrar *Lindhagen* och *Hage*, nr 209, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i 27 § i lagen om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige,

herr *Lindhagen*, nr 212, om antagande af en provisorisk lag i syfte att stat eller kommun måtte erhålla rätt till förvärfvande genom expropriation i vissa fall af marken till lägenheter å ofri grund,

densamme, nr 214, om utvidgad tillämpning af lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom m. m.,

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 215, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell öfverenskommelse om förbud mot nattarbete af män inom vissa arbetsområden m. m.,

herr *Lindhagen*, nr 216, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändringar i angifvet syfte i lagen om förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag m. m.,

densamme, nr 217, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande personalens i hotell-, restaurang- och kaféerörelse arbetstid och arbetsförhållanden m. m., och

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 218, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undersökning och förslag rörande viss begränsning af arbetstiden för personal å badinrättningar samt å rakstugor äfvensom herr- och damfrisérsalonger.

Nr 43. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner af:

herr *Rydén*, nr 77, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående för-
enkladt förfarande vid val af Riksdagens utskott;

herr *Hildebrand*, nr 78, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående
sådan ändring i bestämmelserna om val till Riksdagens Andra kammare
att valperioderna blifva fyraåriga och börja efter hvarje förnyelse af
kammaren;

herr *Palmstierna m. fl.*, nr 79, om skrifvelse till Kungl. Maj:t an-
gående införande i grundlag af bestämmelse om Sveriges permanenta
neutralitet;

herr *Nydal*, nr 93, om ändring af § 18 i lagen om val till Riks-
dagen;

densamme, nr 94, om ändring af 2 § i förordningen om landsting;

herr *Tengdahl m. fl.*, nr 104, om skrifvelse till Kungl. Maj:t an-
gående ersättning åt kommunala förtroendemän;

herrar *Bärg* i Katrineholm och *Carlsson* i Frosterud, nr 105, om
skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för kyrkostämma att själf
besluta om plats och tid för dess hållande;

herr *Hallén*, nr 107, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående
upphörande af pastors själfskrifvenhet som skolrådsordförande;

herr *Ericsson* i Vallsta, nr 108, om införande af öppen omröstning
inom Riksdagens kamrar;

herrar *Andersson* i Milsmaden och *Kronlund*, nr 110, om skrifvelse
till Kungl. Maj:t angående ändrade grunder för rösträtten vid å kyrko-
stämma förrättade val af folkskollärare;

herr *Lundström* i Göteborg, nr 111, om skrifvelse till Kungl. Maj:t
i fråga om viss ändring i gällande lagstiftning angående förvärfvande
och förlust af medborgarrätt;

herr *Bäckström*, nr 112, om ändrad lydelse af 41 § i förordningen
om kommunalstyrelse på landet;

densamme, nr 113, om ändrad lydelse af 9 § i förordningen om
kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd;

herr *Nilson* i Örebro, nr 130, om ändringar i lagen om val till
Riksdagen m. m.;

herr *Widlund*, nr 131, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående

upphörande af pastors själfskrifvenhet såsom ordförande vid kyrkostämman;

herr *Sterne*, nr 132, om ändring i 16 § riksdagsordningen;

herr *Säfstrand*, nr 180, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för landsting att själft utse ordförande;

herr *Nilson* i Örebro, nr 181, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att förebygga masskassering af valsedlar vid val till Riksdag, stadsfullmäktige och landsting m. m.;

herr *Waldén m. fl.*, nr 182, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af allmän och lika kommunal rösträtt för såväl män som kvinnor, och

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 224, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande behovet af åtgärder, åsyftande att i vissa landtkommuner bereda de röstberättigade större möjlighet att deltaga i kommunala afgöranden m. m.

Nr 44. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner af:

herr *Nydal*, nr 95, om nedsättning af afgifterna för inrikes postanvisningar;

herr *Hedström*, nr 96, om upphörande af statens skogs- och jägeri- betjäntes rätt till skattefrihet för tjänstehundar;

herr *Jonsson* i Hökhult, nr 97, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ändring i gällande förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst i syfte att till inkomst af kapital må räknas jämväl utdelning å aktier i svenska aktiebolag och solidariska bankbolag;

densamme, nr 98, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ändring i gällande förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst i syfte att växande skog utom i fråga om husbehovsvirke undantages från taxering af jordbruksfastighet;

herr *Cederborg*, nr 99, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande sådana författningsändringar, att bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref icke må kunna kringgås;

herr *Söderberg* i Stockholm, nr 146, angående vissa lättnader i skattehänseende för föreningar med ideell verksamhet;

herr *Olsson* i Åsen, nr 147, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om införande af stadgande om efterbeskattning i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst;

herr *Larsson* i Klagstorp, nr 148, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående visst åläggande för tillverkare af brännvin och innehafvare af anläggning för rening däraf;

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 150, om upphäfvande af tullen å fläsk;

herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*, nr 151, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en allsidig utredning rörande tullsystemets verkningar m. m.;

herrar *Waldén* och *Thorsson*, nr 152, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inskränkning af antalet förste kontrollörer vid sockerbeskattningen;

desamme, nr 153, om ändrad lydelse af 25 § 4 mom. i förordningen angående beskattning af socker;

herr *Svensson* i Salång, nr 185, om ändring af 2 kap. 5 § och 3 kap. 9 § i lagen om skogsaccis, och

herr *Lindhagen*, nr 223, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i jordvärdefrågan.

Nr 45. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial, nr 1, med uppgift å hvilande förslag till ändringar i grundlagarna; och blefvo båda ifrågavarande förslag af kammaren antagna.

Nr 46. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 1, med anledning af remiss från Andra kammaren af en utaf herr Räf väckt motion.

Kammaren beslöt hänskjuta ifrågavarande motion till behandling af tillfälligt utskott.

Nr 47. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med öfverlämnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse, och

nr 2, med öfverlämnande af den till innevarande Riksdag afgifna berättelse af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning.

Den 31 januari.*Från Första kammaren.*

Nr 50. S. D. Företogos val af tjugufyra ledamöter och sex suppleanter i den nämnd, som äger att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänte att i deras viktiga kall bibehållas; och befunnos, efter valens slut, hafva blifvit utsedde till

ledamöter i nämnden:

herr Andersson,
friherre Beck-Friis, Johan G.,
herr Beckman, Carl Fredrik,
» Berggren,
» Danström,
» Ekman, Johan E:son,
» Gezelius,
friherre Gyllenstierna,
herr Hallin,
grefve Klingspor,
herr Kvarzelius,
» Malmborg,
friherre Silfverschiöld,
herr Strömberg,
» Åström,
» Östberg, G. F.,
» Ekelund,
» Gustafsson,
» Hammarskjöld,
» Knaust,
» Nilsson, Johan,
grefve Posse,
herr Roos,
» Schödén;

suppleanter:

herr Forssman,
» Gelotte,
» Bruce,
» Köhlin,
grefve Hamilton, Carl,
herr Boberg.

Nr 51. S. D. Företogos val af tolf valmän och tre suppleanter för utseende af Riksdagens kommitterade för tryckfrihetens vård; och befunnos, efter valens slut, hafva blifvit utsedde till

valmän:

herr Cedercrantz,
» Ekelund,
» af Ekenstam,
friherre Falkenberg,
herr Håkanson,
» Odelberg,
» Trygger,
» Andersson,
» Dahl,
» Fahlén,
» Forssman,
» von Mentzer;

suppleanter:

herr Olsson, Valerius,
» Malmborg,
» Köhlin.

Nr 52. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 11, till Konungen, angående af Riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

Nr 53. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af 2 § i lagen om bankrörelse.

Nr 54. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag om ändring i vissa delar af utsökningslagen m. m., och

2:o) med förslag till lag innefattande ändring i 24 kap. 7 § rättegångsbalken.

Nr 55. S. D. Sedan herr *Steffen* denna dag inom kammaren afgifvit ett anförande med anledning af särskilda vid innevarande års riksdag väckta motioner om åtgärder för utförande af dekorativa målningar å därför afsedda fält i kamrarnes plenisalar samt anhållit, att detta anförande måtte få öfverlämnas till bankoutskottet, biföll kammaren berörda anhållan.

Från Andra kammaren.

Nr 48. S. D. Företogos val af dels tjugufyra ledamöter i den nämnd, som enligt 69 § riksdagsordningen äger att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänste att i deras viktiga kall bibehållas, dels ock sex suppleanter för ledamöterna i denna nämnd; och blefvo därvid utsedde till

ledamöter:

herr Andersson i Grimbo,
 » Bengtsson i Norup,
 » Bergman,
 » Bogren,
 » Borggren,
 » Bäckman,
 » Dandenell,
 » Hansson i Solberga,
 » Holmdahl,
 » Johanson i Hvetlanda,
 » Jonsson i Gumboda,
 » Jönsson i Boa,
 » Lindhagen,
 » Lorentzon,
 » Olausson,
 » Olsson i Torsby,

herr Palmstierna;
 » Persson i Norrköping,
 » Sjöblom,
 » Sommelius,
 » Uddenberg,
 » Vennersten,
 » Westman och
 » Widlund;

suppleanter:

herr Johansson i Uppmälby,
 » Mörtsell,
 » Westlund,
 » Bengtsson i Göteborg,
 » Olsson i Åsen och
 » Zelahn.

Nr 49. S. D. Företogos val af dels tolf valmän för att enligt 70 § riksdagsordningen utse kommitterade för tryckfrihetens vård, dels ock tre suppleanter för dessa valmän; och blefvo därvid utsedde till

valmän:

herr Enderstedt,
 » Johansson i Mellbyn,
 » Juhlin,
 » Kloo,
 » Lundblad,
 » Lundström i Långnäs,
 » Nilsson i Kabbarp,
 » Olofsson i Ävik,
 » Persson i Tällberg,
 » Rydin,
 » Sandin och
 » Svensson i Skönsberg;

suppleanter:

herr Magnusson i Kalmar,
 » Lithander och
 » Säfstrand.

Nr 50. S. D. Anmäldes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse till Konungen angående af Riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

Den 3 februari.

Från Första kammaren.

Nr 56. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos den i 103 § regeringsformen och 69 § riksdagsordningen föreskrifna nämnd den 31 sistlidna januari hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att nämnden ansett högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter bära vid sina ämbeten bibehållas; och skulle innehållet af dessa protokoll delgifvas Riksdagens kanslideputerade med anmodan att låta i ämnet uppsätta och till kamrarna afgifva förslag dels till den skrifvelse, som borde till Konungen aflätas, dels ock till paragraf i riksdagsbeslutet.

Nr 57. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 11 kap. 9, 24 och 38 §§ rättegångsbalken; samt

2:o) med förslag till lag om ändring i vissa delar af sjölagen samt till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser om sjöfynd.

Nr 58. S. D. Företogos val af sex revisorer och tre suppleanter för granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning år 1911, hvilken granskning skall taga sin början den 1 nästkommande oktober; och befunnos, efter valens slut, hafva blifvit utsedde till

revisorer:

herr Fahlén, A. Hugo,	ledamot af Riksdagens Första kammare,
friherre Fleming, O. H. A.,	» » » » »
herr Hallin, E. A.,	» » » » »
» Neiglick, G. S.,	» » » » »
» Tonning, O., landtbrukare, f. d.	ledamot af Riksdagens Första kammare,
» Åström, A.,	ledamot af Riksdagens Första kammare;

suppleanter:

herr von Geijer, K. E.,	ledamot af Riksdagens Första kammare,
» Ekelund, G. M. H.,	» » » » »
» Hahn, Anton,	» » » » »

Nr 59. S. D. Företogos val af tjugufyra valmän och sex suppleanter för utseende af revisorer och revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning år 1911; och befunnos, efter valens slut, hafva blifvit utsedda till

valmän:

herr Andersson,
» Barthelson,
» von Baumgarten,
» Carlberg,
» Danström,
» af Ekenstam,
» Ekman, Karl Johan,
» Ericsson, Ollas A.,
» von Geijer,
» Jonsson, Erik,
» Kvarnzelius,
» Larsson, Knut,
» Malmborg,
» Nilsson, Johan,
» Sehlin,
» Strömberg,
» Söderbergh,
» Åström,
» Antonsson,
» Berggren,
grefve Hamilton, Alexander,
herr Johanson,
» Lindblad, Ernst,
» Lyckholm;

suppleanter:

herr Gustafsson,
» von Bahr,
» Lindh,
» Beckman, Carl Fr.,
» Hahn,
grefve Hamilton, Carl.

Från Andra kammaren.

Nr 51. S. D. Upplästes och lades till handlingarna det hos den i 103 § regeringsformen och 69 § riksdagsordningen föreskrifna nämnd den 31 sistlidne januari hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att nämnden ansett högsta domstolens samtliga ledamöter böra vid sina ämbeten bibehållas;

och skulle innehållet af detta protokoll delgifvas Riksdagens kansli-deputerade med anmodan att låta i ämnet uppsätta och till kamrarna afgifva förslag dels till den skrifvelse, som borde till Konungen aflåtas, dels ock till paragraf i riksdagsbeslutet.

Nr 52. S. D. Upplästes och lades till handlingarna det hos den i 103 § regeringsformen och 69 § riksdagsordningen föreskrifna nämnd den 31 sistlidne januari hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att nämnden ansett regeringsrättens samtliga ledamöter böra vid sina ämbeten bibehållas;

och skulle innehållet af detta protokoll delgifvas Riksdagens kansli-deputerade med anmodan att låta i ämnet uppsätta och till kamrarna afgifva förslag dels till den skrifvelse, som borde till Konungen aflåtas, dels ock till paragraf i riksdagsbeslutet.

Nr 53. S. D. Företogos val af dels sex revisorer för deltagande i den granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, som under innevarande år skall äga rum och taga sin början den 1 nästkommande oktober, dels ock tre suppleanter för dessa revisorer; och befunnos därvid hafva blifvit utsedde

till *revisorer*:

herr riksdagsmannen	J. J. Byström,
»	» J. Ericsson i Vallsta,
»	» J. B. Eriksson i Grängesberg,
»	» P. Nilsson i Bonarp,
»	» K. V. Rydén och
»	» J. Ström;

till *suppleanter*:

herr riksdagsmannen	C. P. Jansson i Edsbäcken,
»	» N. E. Lindberg och
»	» O. N. Olsson i Broberg.

Nr 54. S. D. Företogos val af dels tjugufyra valmän för utseende af revisorer och revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i landsorten räkenskaper och förvaltning; dels ock sex suppleanter för dessa valmän; och utsågos därvid till

valmän:

herr Andersson i Skifarp,
» Berglund,
» Bosson,
» Bäckman,
» Danielsson,
» Ekman,
» Forsberg,
» Hage,
» Hansson i Solberga,
» Ingvarsson,
» Juhlin,
» Kronlund,
» Larsson i Västerås,
» Lundell,
» Magnusson i Kalmar,
» Mossberg,
» Olsson i Berg,
» Olsson i Blädinge,
» Persson i Norrköping,
» Runefors,
» Rydén,
» Röing,
» Uddenberg och
» Wiklund i Brattfors;

suppleanter:

herr Bengtsson i Göteborg,
» Widlund,
» Andersson i Fallsberg,
» Erlansson,
» Persson i Tofta och
» Sundström.

Nr 55. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 2 § i lagen om bankrörelse.

Nr 56. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag, innefattande ändring i 24 kap. 7 § rättegångsbalken, och

2:o) med förslag till lag om ändring i vissa delar af utsökningslagen m. m.

Nr 57. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Carlson* i Herrljunga afgifven motion, nr 225, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1913 för statens domäner.

Den 5 februari.

Från Första kammaren.

Nr 60. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående öfverförande af visst belopp till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

Nr 61. S. D. Vid föredragning af lagutskottets nedannämnda memorial:

nr 2, med anledning af remiss från Första kammaren af en utaf grefve J. W. Spens väckt motion, och

nr 3, med anledning af remiss från Andra kammaren af en utaf herr C. Lindhagen m. fl. väckt motion, afslog Första kammaren hvad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 62. S. D. Vid föredragning af herr *Skarstedts* motion, nr 78, om upphäfvande eller suspension af bestämmelsen om skyldighet för föräldrar och målsmän att inom viss tid låta vaccinera sina barn, beslöt kammaren hänvisa denna motion till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 63. S. D. Vid föredragning af en af herr *Bäckström* väckt motion, nr 79, angående skrifvelse till Konungen med begäran om ut-

redning och förslag i fråga om upprättande af en statens lifförsäkringsanstalt, beslöt kammaren hänvisa denna motion till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 64. S. D. Vid föredragning af en af herr *Rosén* väckt motion, nr 80, om åvägabringande af utvidgning i fråga om effektiva åtgärder för underlättande af jordupplåtelse för egna hem i Norrland, beslöt kammaren hänvisa denna motion till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 65. S. D. Föredrogos och hänvisades till Första kammarens tillfälliga utskott nr 1 följande motioner:

nr 81, af herr *Ljunggren, August*, om åvägabringande af utredning och förslag beträffande en planmässigt bedrifven nykterhetsundervisning såväl inom som utom skolan;

nr 82, af herr *Wavrinsky m. fl.*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder för skapande af ett internationellt hjälpspråk;

nr 83, af herr *Wavrinsky*, angående skrifvelse till Konungen beträffande förberedande behandling af frågor, som böra förekomma vid nästa Haagkonferens;

nr 84, af herr *Clason*, om åvägabringande af utredning i fråga om införande af stenografi såsom läroämne vid Sveriges undervisningsanstalter;

nr 85, af *densamme*, angående utredning i fråga om åstadkommande af ökad skyndsamhet i publicerandet af Första kammarens protokoll; samt

nr 86, af *densamme*, om vidtagande af åtgärder för åstadkommande af större sparsamhet i fråga om statens tryckningskostnader.

Nr 66. S. D. Föredrogos och hänvisades till Första kammarens tillfälliga utskott nr 2 följande motioner:

nr 87, af herrar *Berglund, Fredrik*, och *Rosén*, om beredande af rätt för pensionerad ordinarie järnvägstjänsteman till fribiljetter för visst antal resor å statens järnvägar;

nr 88, af herr *Lindley*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder för inrättande af en till sjömanshusen anknuten maritim arbetsförmedling m. m.; samt

nr 89, af herr *Asplund*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder till motverkande eller undanröjande af arbetslöshet.

Från Andra kammaren.

Nr 58. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 11 kap. 9, 24 och 38 §§ rättegångsbalken; och

2:o) med förslag till lag om ändring i vissa delar af sjölagen samt till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser om sjöfynd.

Nr 59. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående öfverförande af visst belopp till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

Nr 60. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial, nr 2, med anledning af remiss från Första kammaren af en utaf grefve J. W. Spens väckt motion.

Utskottets hemställan afslogs.

Nr 61. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial, nr 3, med anledning af remiss från Andra kammaren af en utaf herr C. Lindhagen m. fl. väckt motion.

Med bifall till utskottets hemställan beslöt kammaren hänvisa ifrågasvarande motion till behandling af jordbruksutskottet.

Den 7 februari.*Från Första kammaren.*

Nr 67. S. D. Företogs val af sju ledamöter i kammarens tillfälliga utskott nr 1, till hvars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 1, 65, 67, 78 samt 81—86, och utsågos därtill:

herr Hammarskjöld	från »nationella partiet»,
» Gullberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Bergqvist	» »nationella partiet»,

herr Helger	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Hansson i Bäck	» »liberala samlingspartiet»,
» Lundgren i Vendelsberg	» »»
» Holmström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Berg i Staby	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Sandin	» »liberala samlingspartiet»,
» Källman	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Rydin	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 2:

herr Enderstedt	från »liberala samlingspartiet»,
» Berg i Munkfors	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Mörtsell	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Johanson i Gäre	» »liberala samlingspartiet»,
» Johanson i Hvetlanda	» »»
» Svensson i Skönsberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Larsson i Bondarfve	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Lundgren i Björna	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallén	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Westman	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 3:

herr Modig	från »liberala samlingspartiet»,
» Winberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Erlansson	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Olofsson i Åvik	» »liberala samlingspartiet»,
» Olson i Torsby	» »»
» Hage	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jönsson i Boa	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» von Sneidern	» »liberala samlingspartiet»,
» Molin i Södertälje	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Lemke	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 4:

herr Bäckström	från »liberala samlingspartiet»,
» Leksell	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Hägelåkra	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Olsson i Åsen	» »liberala samlingspartiet»,
» Sjöberg i Sköfde	» »»

herr Sandler	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Holmdahl	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Westlund	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Kristianstad	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Wallentin	» »landtmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 5:

herr Liljedahl	från »liberala samlingspartiet»,
» Ingvarsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Höckerum	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Sandstedt	» »liberala samlingspartiet»,
» Säfstrand	» » » »
» Sommelius	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Bärge i Katrineholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Torgén	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindley	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Larsson i Galltstad	» »landtmanna- och borgarepartiet».

Nr 63. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 4, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen angående ändring af bestämmelserna om danaarf.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 5, i anledning af justitieombudsmannens framställning om ändring af 16 kap. 10 § rättegångsbalken.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 6, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Lades till handlingarna.

Nr 64. S. D. Sedan kammaren beslutit, att för behandling af de motioner, hvilka förklarats böra handläggas af tillfälligt utskott, tillsätta fem utskott, hvar och ett bestående af tio ledamöter och sex suppleanter, bestämde nu kammaren, att af berörda motioner skulle öfverlämnas till

tillfälliga utskottet nr 1 motioner af:

- herr Olofsson i Digernäs, nr 35,
» Rydén, nr 76,
» Martin, nr 140,
» Eriksson i Grängesberg, nr 149,
» Hage, nr 161,
» Lindhagen, nr 219,
» Martin, nr 229, 230 och 231,
herrar Kronlund och Karlson i Västtomten, nr 239,
» Bengtsson i Göteborg och Kristensson, nr 242,
herr Hagberg, nr 243, samt
herrar Cederborg och Tengdahl, nr 252;

tillfälliga utskottet nr 2 motioner af:

- herr Räf, nr 3,
» Indebetou, nr 45 och 188,
» Wijk, nr 172,
» Olsson i Berg m. fl., nr 173,
» Persson i Norrköping, nr 187,
» Forssell, nr 235,
» Strömberg, nr 244,
» Tengdahl, nr 247,
» Helger, nr 253, samt
» Lindhagen, nr 258 och 259;

tillfälliga utskottet nr 3 motioner af:

- herrar Bogren och Carlson i Herrljunga, nr 27,
herr Juhlin, nr 28,
» Martin, nr 34,
» Olausson, nr 81,
» Åkerlund, nr 137,
» Åkerlund m. fl., nr 138,
» Andersson i Grimbo, nr 139,
» Winberg m. fl., nr 226,
herrar Nilsson i Kristianstad och Thorsson, nr 232,
herr Jeansson i Kalmar, nr 233,
» Röing, nr 238 samt
herrar Kronlund och Röing, nr 240;

tillfälliga utskottet nr 4 motioner af:

- herr Kronlund, nr 64,
- » Winberg, nr 227,
- » Martin, nr 228,
- herrar Bäckström och Wikström, nr 234,
- herr Olsson i Blädinge, nr 236,
- herrar Wedin och Widén, nr 237,
- herr Eriksson i Grängesberg, nr 241,
- » Palmstierna, nr 245,
- » Branting m. fl., nr 249,
- herrar Persson i Norrköping och Larsson i Västerås, nr 250,
- herr Söderberg i Stockholm, nr 251, samt
- » Lindhagen, nr 260 och 261;

tillfälliga utskottet nr 5 motioner af:

- herr Palmstierna, nr 23 och 80,
- » Hage, nr 37,
- » Källman, nr 106,
- » Hagberg, nr 190,
- » Lindhagen, nr 222, 256 och 257,
- » Palmstierna m. fl., nr 246,
- » Tengdahl, nr 248 samt
- » Lindhagen m. fl., nr 254 och 255.

Den 8 februari.

Från Första kammaren.

Nr 70. S. D. Företogs val af tre suppleanter i kammarens tillfälliga utskott nr 1, och utsågos därtill:

- herr Olsson, Valerius, från »nationella partiet»,
- » Jönsson, Erik, » »liberala samlingspartiet»,
- » Dahl » »nationella partiet».

Nr 71. S. D. Företogs val af tre suppleanter i kammarens tillfälliga utskott nr 2, och utsågos därtill:

herr Forssman från »nationella partiet»,
 » Klefbeck » »liberala samlingspartiet»,
 greve Hamilton, Carl, » »nationella partiet».

Nr 72. S. D. Vid föredragning af statsutskottets memorial nr 9, i anledning af remiss från Andra kammaren af en utaf herr C. Lindhagen väckt motion i fråga om fasta biträdens uppförande i stat för vissa ämbetsverk och myndigheter, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Från Andra kammaren.

Nr 65. S. D. Företogs val af sex suppleanter i hvart och ett af de fem tillfälliga utskott, kammaren beslutit tillsätta; och utsågos därvid i

tillfälliga utskottet nr 1:

herr Eliasson från »liberala samlingspartiet»,
 » Strid » »socialdemokratiska gruppen»,
 » Olsson i Berg » »landtmanna- och borgarepartiet»,
 » Sandberg » »liberala samlingspartiet»,
 » Persson i Björsbyholm » » » och
 » Norin » »socialdemokratiska gruppen»;

tillfälliga utskottet nr 2:

herr Andersson i Raklösen från »liberala samlingspartiet»,
 » Törnblom » »socialdemokratiska gruppen»,
 » Henrikson i Heberg » »landtmanna- och borgarepartiet»,
 » Olsson i Järnsida » »liberala samlingspartiet»,
 » Sjöblom » »socialdemokratiska gruppen» och
 » Anderson i Knapasjö » »liberala samlingspartiet»;

tillfälliga utskottet nr 3:

herr Dandenell från »liberala samlingspartiet»,
 » Jansson i Falun » »socialdemokratiska gruppen»,
 » von Hofsten » »landtmanna- och borgarepartiet»,
 » Wikström » »liberala samlingspartiet»,
 » Björnberg » » » och
 » Nordström » »socialdemokratiska gruppen»;

tillfälliga utskottet nr 4:

herr Molin i Dombäcksmark	från »liberala samlingspartiet»,
» Lindqvist i Kosta	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Nilsson i Linnås	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Andersson i Milsmaden	» »liberala samlingspartiet»,
» Sävström	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Bäckman	» »liberala samlingspartiet»;

tillfälliga utskottet nr 5:

herr Engqvist	från »liberala samlingspartiet»,
» Sterne	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lundblad	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Karlson i Västtomten	» »liberala samlingspartiet»;
» Edbom	» »socialdemokratiska gruppen» och
» Sundström	» »liberala samlingspartiet».

Nr 66. S. D. Hänvisades till lagutskottet en af herr *Erlansson* afgifven motion, nr 262, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar m. m.

Nr 67. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 9, med anledning af remiss från Andra kammaren af en utaf herr Lindhagen väckt motion i fråga om fasta bitrådets uppförande i stat för vissa ämbetsverk och myndigheter.

Utskottets hemställan bifölls.

Den 10 februari.

Från Första kammaren.

Nr 73. S. D. Företogos val af tjugufyra valmän och sex suppleanter för utseende af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare; och befunnos, efter valens slut, hafva blifvit utsedda till

valmän:

herr Alexanderson,
 » Antonsson,
 friherre Beck-Friis, Johan,

herr Berglund, Jan Erik,
 » Eklund,
 friherre Fleming,
 herr Forss,
 » Gelotte,
 » Gezelius,
 » Gustafsson,
 grefve Hamilton, Alexander,
 herr Jonsson, Erik,
 » Knaust,
 » Lamm,
 » Lindley,
 » Lyckholm,
 » Nilsson, Johan,
 » Pettersson, Olaus,
 grefve Posse,
 friherre Silfverschiöld,
 herr Strömberg,
 » Trapp,
 » Ödström,
 » Östberg, G. F.;

suppleanter:

herr Eliasson,
 » Almer,
 » Boberg,
 » Forssman,
 » Schödén,
 » Köhlin.

Nr 74. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Nr 75. S. D. Vid föredragning af statsutskottets utlåtande nr 10, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln gjorda framställning i fråga om anslag till bekostande af provisoriska sjukvårdsanstalter vid Sätters och Västerviks hospital för personer, som till följd af barnförlamning lida af vanförhet, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 76. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige m. m.

Utskottets hemställen bifölls med den ändring, att fortsättningen efter ordet »utreda» affattades sålunda: »huruvida och på hvad sätt den i § 32 värnpliktslagen stadgade mönstring må kunna borttagas och ersättas med i annan ordning lämnade uppgifter, samt för Riksdagen framlägga det förslag, som af utredningen må föranledas».

nr 8, i anledning af dels justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändring af 6 § i lagen angående villkorlig straffdom, dels ock motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om utvidgning af samma lag.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Från Andra kammaren.

Nr 68. S. D. Företogos val af dels tjugufyra valmän för utseende af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare, dels ock sex suppleanter för dessa valmän; och utsågos därvid till

valmän:

herr Andersson i Fallsberg,
 » Andersson i Altofta,
 » Borggren,
 » Danielsson,
 » Hansén,
 » Indebetou,
 » Jansson i Edsbäcken,
 » Johansson i Uppmälby,
 » Kloo,
 » Lithander,
 » Lorentzon,
 » Magnusson i Kalmar,
 » Mossberg,
 » Nilsson i Kabbarp,
 » Nilsson i Hagaby,
 » Persson i Tofta,

herr Runefors,
 » Räf,
 » Sjöberg i Säfsjö,
 » Wedin,
 » Widlund,
 » Viklund i Oviken,
 » Zelahn och
 » Ödman;

suppleanter:

herr Sundström,
 » Björnberg,
 » Bengtsson i Göteborg,
 » Uddenberg,
 » Andersson i Knäppinge och
 » Isaksson.

Nr 69. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Nr 70. S. D. Hänvisades till lagutskottet en af herr *Byström* afgifven motion, nr 263, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar m. m.

Nr 71. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 10, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln gjorda framställning i fråga om anslag till bekostande af provisoriska sjukvårdsanstalter vid Sätters och Västerviks hospital för personer, som till följd af barnförlamning lida af vanförhet.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 72. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtanden:

nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige m. m.,

nr 8, i anledning af dels justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändring af 6 § i lagen angående villkorlig straffdom, dels ock motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om utvidgning af samma lag.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 13 februari.

Från Första kammaren.

Nr 77. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos kamrarnas valmän för utseende af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare den 10 innevarande månad hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att till justitieombudsman blifvit utsedd revisionssekreteraren Berndt Fridolf Engelbrekt Hasselrot samt att till hans efterträdare blifvit vald härads höfdingen Ossian Berger;

och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingifva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrifvelse till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den paragraf därom, som borde införas i riksdagsbeslutet.

Nr 78. S. D. Upplästes och lades till handlingarna det hos kamrarnas valmän för utseende af kommitterade för tryckfrihetens vård den 10 innevarande månad hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att till kommitterade blifvit utsedda:

riksantikvarien Gustaf Oscar Augustin Montelius,
f. d. lektorn Teofron Adolf Säve,
bibliotekarien Erik Axel Karlfeldt,
f. d. justitierådet Johannes Hellner,
f. d. riksantikvarien Hans Olof Hildebrand Hildebrand,
f. d. justitierådet Ernst Trygger;

och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingifva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till paragraf rörande valet i riksdagsbeslutet.

Nr 79. S. D. Upplästes och lades till handlingarna ett sistlidna dag hos kamrarnas valmän för utseende af revisorer och revisors-suppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning hållet protokoll, hvaraf inhämtades, att valmännen utsett till

revisorer:

vid kontoret i *Göteborg*:

- herr Nordenfelt, E. J., f. d. kamrerare, Göteborg,
- » Hammarskiöld, C. W. A., major, Göteborg,
- » Gädde, O. E., f. d. riksdagsman, Svarteborg,
- » d'Orchimond, Fredrik, f. d. handlande, Floda;

vid kontoret i *Malmö*:

- herr Beckman, Erik, landtbrukare, Börringe,
- » Härje, K. A., vice konsul, Malmö,
- » Johansson, P. A., kassör, Malmö,
- » Nilsson, Anders Johan, landtbrukare, L:a Isie, Södra Åby;

vid kontoret i *Falun*:

- herr Nordin, G., kapten, Falun,
- » Brolén, H., disponent, Nyhammar,
- » Jansson, J. P., f. d. riksdagsman, Saxhyttan, Nyhammar,
- » Åberg, Edv., f. d. bruksförvaltare, Falun;

vid kontoret i *Gäfle*:

- herr Ericson, J. G., telegrafkommissarie, Gäfle,
- » Brodin, Carl, grosshandlare, Gäfle,
- » Fogelberg, B., disponent, Gäfle,
- » v. Malmborg, O., major, Gäfle;

vid kontoret i *Halmstad*:

- herr Bökman, E., rektor, Halmstad,
- » Ehrenborg, G., major, Halmstad,
- » Gyllensvärd, A. G., f. d. riksdagsman, Fågelsång, Voxtorp,
- » Håkansson, C. A., f. d. landtbrukare, Weinge;

vid kontoret i *Härnösand*:

- herr Carlsson, V., häradsskrifvare, Härnösand,
- » Öberg, Valfr., hemmansägare, Domsjö,
- » Hallin, E., kassör, Örnsköldsvik,
- » Kallstenius, Gottfrid, rektor, Härnösand;

vid kontoret i *Jönköping*:

- herr Berg, Ivar, godsägare, Rödjenäs, Nässjö,
- » Gislén, Knut, landskamrer, Jönköping,
- » Johansson, C. R., folkskoleinspektör, Jönköping,
- » Andersson, Johan, landtbrukare, Flahult, Byarum;

vid kontoret i *Kalmar*:

- herr von Tell, Philip, major, Kalmar,
- » Wickbom, J. A. O., rektor, Kalmar,
- » Hultgren, A., landtbrukare, Kollinge, Söderåkra,
- » Svänsson, E., öfverlärare, Kalmar;

vid kontoret i *Karlskrona*:

- herr Kruse, K. R. T., kapten, Karlskrona,
- » Schartau, J. A., häradshöfding, Karlskrona,
- » Nelson, K. M., landstingsman, Björkeryd,
- » Brorsson, N., kantor, Asarum;

vid kontoret i *Karlstad*:

- herr Liljesköld, K. A., f. d. häradshöfding, Arvika,
- » Falk, H. H. W., kapten, Karlstad,
- » Olsson, Emil, f. d. riksdagsman, Kyrkebol, Ottebol,
- » Larson, L. W., landtbrukare, Labberud, Ölme;

vid kontoret i *Kristianstad*:

- herr Åkesson, N., f. d. riksdagsman, Rebbelberga,
- » Månsson, Nils, kamrer, Östra Broby,
- » Witzell, C., f. d. riksdagsman, Örkelljunga,
- » Åkesson, J. A., landtbrukare, Raskarum, S:t Olof;

vid kontoret i *Linköping*:

- herr Burén, Iv., landtbrukare, Boxholm,
- » Edlund, Wilh., disponent, Mjölby,
- » Gustafson, J. A., landtbrukare, Katrineberg, Grefbo,
- » Hagström, K. L., lektor, Linköping;

vid kontoret i *Luleå*:

- herr Hellborn, B., häradshöfding, Gellivare,
- » Nordberg, Alb., v. pastor, Neder-Luleå,
- » Hansén, David, handlande, Gammelstad,
- » Bäckström, Amandus, kommissionär, Öjebyn;

vid kontoret i *Mariestad*:

- herr Millqvist, A., godsägare, Simmatorp, Skara,
- » Rodhe, M. F., domänintendent, Mariestad,
- » Bolin, J. Z., skollärare, Fyrunga,
- » Friberg, A. W., disponent, Sköfde;

vid kontoret i *Norrköping*:

- herr Wahlberg, Fredrik, ingenjör, Norrköping,
- » Mossberg, Robert, brandchef, Norrköping,
- » Afzelius, Carl, disponent, Norrköping,
- » Hedenström, Daniel, ingenjör, Ljusfors, Skärblacka;

vid kontoret i *Nyköping*:

- herr af Schmidt, H. O., major, Nyköping,
- » Weinberg, B., f. d. godsägare, Nyköping,
- » Hedin, O., ingenjör, Kärrbo, Nyköping,
- » Winblad, Oskar, förvaltare, Nyköping;

vid kontoret i *Sundsvall*:

- herr Horneij, Arvid, tandläkare, Sundsvall,
- » Larsson, B. M., grosshandlare, Sundsvall,
- » Ekholm, R., f. d. riksdagsman, Sundsvall,
- » Thor, C. G., förvaltare, Nedansjö;

vid kontoret i *Umeå*:

- herr Boström, N., f. d. riksdagsman, Bodbyn, Burträsk,
- » Collin, K. R., lektor, Umeå,
- » Broman, J., kronolänsman, Teg, Umeå,
- » Öhlén, John, förvaltare, Umeå;

vid kontoret i *Uppsala*:

- herr Bring, Sven Kasper, f. d. rådman, Uppsala,
- » Åmark, Fr. Wilh., f. d. rektor, Uppsala,
- » Arnelius, G., organist, Öster-Löfsta,
- » Höök, C., f. d. riksdagsman, Edeby, Rasbokil;

vid kontoret i *Visby*:

- herr af Ekenstam, Th., häradshöfding, Visby,
- » Forsman, P. A., disponent, Roma Kloster,
- » Larsson, K. L. J., riksdagsman, Bondarfve,
- » Svallingson, M. E., kronolänsman, Bönders gård, Klintehamn;

vid kontoret i *Vänersborg*:

- herr Björklund, E., jägmästare, Vänersborg,
- » Nordin, Fredr., rektor, Vänersborg,
- » Holm, A. E., postmästare, Mellerud,
- » Johansson, Axel, handlande, Ed;

vid kontoret i *Västerås*:

- herr af Billbergh, Th., f. d. lektor, Västerås,
- » Rudberg, Hj., f. d. räntmästare, Västerås,
- » Ugglå, Claes, häradshöfding, Västerås,
- » Lindgren, Gustaf, f. d. riksdagsman, Islingby;

vid kontoret i *Växjö*:

- herr Johansson, O. A., hospitalssyssloman, Växjö,
- » Westin, E. O., kapten, Växjö,
- » Andersson, C. A., landstingsman, Iffa, Boarp,
- » Eriksson, J., f. d. riksdagsman, Lindehult, Algutsboda;

vid kontoret i *Örebro*:

- herr von Hofsten, H. R., major, Örebro,
- » Montgomery-Cederhjelm, R., kammarherre, Segersjö, Lännäs,
- » Andersson, A. G., bergsman, Östanor, Rällså,
- » Persson, O., nämndeman, Asker;

vid kontoret i *Östersund*:

- herr Björklund, Olof, godsägare, Oviken,
- » Tengvall, Otto, kronofogde, Östersund,
- » Karlsson, K., f. d. riksdagsman, Lit,
- » Bromée, Jöns, f. d. riksdagsman, Billsta, Hackås;

suppleanter:

vid kontoret i *Göteborg*:

- herr Sandblad, Erik, ombudsman vid hypoteksföreningen, Göteborg,
- » Andersson, Bernt, landstingsman, Myggenäs, Hjalteby,
- » Larsson, L., landstingsman, Hufveröd,
- » Olbers, Hj., assuranstjänsteman, Göteborg;

vid kontoret i *Malmö*:

- herr Rosén, Anders, lektor, Malmö,
- » Ljung, J., handlande, Hör,
- » Persson, Alfred, landtbrukare, Wadensjö,
- » v. Schwerin, H. H., professor, Lund;

vid kontoret i *Falun*:

- herr Nilsson, A., förvaltare, Furudal,
- » Thorsell, B., direktör, Wassbo, Ornäs,
- » Bohm, H., kronofogde, Falun,
- » Holst, P., handlande, Malung;

vid kontoret i *Gäfle*:

- herr Sjögren, Arv., disponent, Forsbacka,
- » Johnsson, Erik, handlande, Gäfle,
- » Bengtsson, P., f. d. riksdagsman, Glösbo,
- » Göransson, G. S., ingenjör, Gäfle;

vid kontoret i *Halmstad*:

- herr Ehnbohm, O. E., kronofogde, Halmstad,
- » Frisell, G., fil. doktor, Kullagården, Varberg,
- » Linden, J. R., skollärare, Tvååker,
- » Dahlberg, John, handelsföreståndare, Halmstad;

vid kontoret i *Härnösand*:

- herr Schöning, Isidor, handlande, Härnösand,
- » Högberg, J. O., landstingsman, Näs, Härnösand,
- » Modin, J., f. d. bruksförvaltare, Härnösand,
- » Sahlberg, Axel, disponent, Strömnäs;

vid kontoret i *Jönköping*:

- herr Gustafson, David, landtbrukare, Torsjö,
- » Rydell, A. P., löjtnant, Bredaryd,
- » Silow, Set, auditor, Jönköping,
- friherre v. Otter, A., godsägare, S. Hultrum;

vid kontoret i *Kalmar*:

- herr Holm, A. T. O., lektor, Kalmar,
- » Olsson, Knut, landtbrukare, Torngård, Gräsgård,
- » Åkesson, Axel, Lindsberg, Ljungbyholm,
- » Magnusson, F. H., journalist, Kalmar;

vid kontoret i *Karlskrona*:

- herr Jensen, Christian, verkmästare, Karlskrona,
- » Svenson, Ferdinand, landstingsman, Fridlefsstad, Björkeryd,
- » Karlsson, K. P., fortifikationskassör, Karlskrona, Oscarsvärn,
- » Håkansson, Henning, kontorschef, Karlskrona;

vid kontoret i *Karlstad*:

- herr Huss, R., kapten, Karlstad,
- » Noréus, J., landsfiskal, Karlstad,
- » Nilsson, Nils, Årjäng, Silbodal,
- » Göthberg, K. P., ingenjör, Munkfors.

vid kontoret i *Kristianstad*:

- herr Troedson, Troed, f. d. riksdagsman, Bjernum,
- » Pehrsson, I., landstingsman, Korsaröd, Tjörnarp,
- » Jönsson, B. J., handlande, Kristianstad,
- » Sigfrid, N. J., disponent, Knislinge, Wanås;

vid kontoret i *Linköping*:

- herr Danielsson, O., godsägare, Åkerby, Skärkind,
- » Danckwardt-Lillieström, Gösta, kassör, Linköping,
- » Reutersvärd, Pontus, kapten, Linköping,
- » Tolf, Ernst, kamrer, Linköping;

vid kontoret i *Luleå*:

- herr Lans, E. P., landstingsman, Kiruna,
- » Wanhainen, W. L., konsulent, Luleå,
- » Forsgren, E. O. F., länsnotarie, Luleå,
- » Wallin, H., rektor, Luleå;

vid kontoret i *Mariestad*:

- herr Johansson, Victor, disponent, Tidaholm,
- » Lundström, A., landstingsman, Axvall,
- » Holm, G., f. d. läroverksadjunkt, Skara,
- » Forsman, Olaus, adjunkt, Mariestad;

vid kontoret i *Norrköping*:

- herr v. Malmberg, Karl, kapten, Wij, Okna,
- » Andersson, Ernst, landtbrukare, Skälsund, Norrköping,
- » Andersson, Gösta, landtbrukare, Kolstad, Norrköping,
- » Lagerbäck, E. A., kassör, Norrköping;

vid kontoret i *Nyköping*:

- herr Tottie, K. F., landtbrukare, Lilla Kungsladugården, Nyköping,
- » Sjöström, G., kyrkoherde, Tuna, Larslund,
- » Skjöldebrand, Erik, arrendator, Rockelsta, Sparreholm,
- » von Sydow, C. O., kapten, Nyköping;

vid kontoret i *Sundsvall*:

- herr Nordin, J. E., f. d. riksdagsman, Stöde,
- » Hellgren, J., f. d. riksdagsman, Sundsvall,
- » Nilsson, W. E., disponent, Karlsvik, Sundsvall,
- » Ahlgren, E., f. d. riksdagsman, Ala, Fjäl;

vid kontoret i *Umeå*:

- herr Dahlén, A., postmästare, Nordmaling,
- » Lindgren, J. W., rektor, Umeå,
- » Grafström, Hj., kapten, Umeå,
- » Andersson, J., f. d. riksdagsman, Baggböle, Västerhiske;

vid kontoret i *Uppsala*:

- herr Jansson, A., arrendator, Bergby, Örbyhus,
- » Modén, K. H., landtbrukare, Berga, Bergsbrunna,
- » Engström, O. A., direktör, Uppsala,
- » Wiklund, Gustaf, t. f. akademibokhållare, Uppsala;

vid kontoret i *Visby*:

- herr Broander, N. J., f. d. riksdagsman, Visby,
- » Melin, Oskar, landskamrer, Visby,
- » Söderström, I. Norrby-, konsistorienotarie, Visby,
- » Söderberg, J. N., stabsintendent, Visby;

vid kontoret i *Vänernborg*:

- herr Hildebrand, B. E., landtbruksingenjör, Vänersborg,
- » Johansson, Albert, bruksbokhållare, Upphärad,
- » Engqvist, A. F., kontorschef, Stigen, Färgelanda,
- » Enhus, H., ombudsman, Vänersborg;

vid kontoret i *Västerås*:

- herr Lindevall, L., f. d. riksdagsman, Säva, Altuna,
- » Zander, J. A., handelsföreståndare, Västerås,
- » Holmin, Elis, major, Gräflinge,
- » Eriksson, Aug., godsägare, Kyrkbyn, Kolbäck;

vid kontoret i *Växjö*:

- herr Norlin, Anders, döfstumlärare, Växjö,
- » Svensson, Martin, landstingsman, Kampersmåla, Ryd,
- » Johansson, N. M., nämndeman, Västerhoga, Tolg,
- » Gyllenswärd, Hugo, major, Växjö;

vid kontoret i *Örebro*:

- herr Windahl, Axel, grosshandlare, Örebro,
- » Pauli, J. M., jägmästare, Kloten,
- » Zethelius, G., major, Örebro,
- » Ahlstrand, A. F., kassör, Örebro;

vid kontoret i *Östersund*:

- herr Mattsson, And., lasarettssyssloman, Östersund,
- » Simonsson, Nils, handlande, Fyrås,
- » Olsson, Olof, handlande, Fastgården, Oviken,
- » Olsson, N. O., landtbrukare, Täng.

Tillika beslöts, att protokollsutdrag härom skulle afgå till bankoutskottet med anmodan till utskottet att om valen låta underrätta ej mindre de valda än äfven fullmäktige i riksbanken samt vederbörande afdelningskontors styrelser.

Från Andra kammaren.

Nr 73. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos kamrarnas valmän för utseende af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare den 10 innevarande månad hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att till justitieombudsman blifvit utsedd revisionssekreteraren Berndt Fridolf Engelbrekt Hasselrot samt att till hans efterträdare blifvit vald häradshöfdingen Ossian Berger;

och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna afgifva förslag dels till förordnanden för de valde, dels till skrifvelse till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet införas.

Nr 74. S. D. Upplästes och lades till handlingarna det hos kamrarnas valmän för utseende af kommitterade för tryckfrihetens vård den 10 innevarande månad hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att till kommitterade blifvit utsedde:

- riksantikvarien Gustaf Oscar Augustin Montelius,
- f. d. lektorn Teofron Adolf Säve,
- bibliotekarien Erik Axel Karlfeldt,
- f. d. justitierådet Johannes Hellner,
- f. d. riksantikvarien Hans Olof Hildebrand Hildebrand och
- f. d. justitierådet Ernst Trygger;

och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna afgifva förslag till dels förordnanden för de valde, dels ock paragraf rörande valet i riksdagsbeslutet.

Nr 75. S. D. Upplästes och lades till handlingarna det hos kamrarnas valmän för utseende af revisorer och revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i landsorten räkenskaper och förvaltning den 12 innevarande månad hållna protokoll, hvaraf inhämtades, att vid valen utsetts till

revisorer:

vid kontoret i *Göteborg*:

- herr Nordenfelt, E. J., f. d. kamrerare, Göteborg,
- » Hammarskiöld, C. W. A., major, Göteborg,
- » Gädda, O. E., f. d. riksdagsman, Svarteberg,
- » d'Orchimond, Fredrik, f. d. handlande, Floda;

vid kontoret i *Malmö*:

- herr Beckman, Erik, landtbrukare, Börringe,
- » Härje, K. A., vice konsul, Malmö,
- » Johansson, P. A., kassör, Malmö,
- » Nilsson, Anders Johan, landtbrukare, L:a Isie, Södra Åby;

vid kontoret i *Falun*:

- herr Nordin, G., kapten, Falun,
- » Brolén, H., disponent, Nyhammar,
- » Jansson, J. P., f. d. riksdagsman, Saxhyttan, Nyhammar,
- » Åberg, Edv., f. d. bruksförvaltare, Falun;

vid kontoret i *Gäfle*:

- herr Ericson, J. G., telegrafkommissarie, Gäfle,
- » Brodin, Carl, grosshandlare, Gäfle,
- » Fogelberg, B., disponent, Gäfle,
- » v. Malmborg, O., major, Gäfle;

vid kontoret i *Halmstad*:

- herr Bökman, E., rektor, Halmstad,
- » Ehrenborg, G., major, Halmstad,
- » Gyllensvärd, A. G., f. d. riksdagsman, Fågelsång, Voxtorp,
- » Håkansson, C. A., f. d. landtbrukare, Weinge;

vid kontoret i *Härnösand*:

- herr Carlsson, V., häradsskrifvare, Härnösand,
- » Öberg, Valfr., hemmansägare, Domsjö,
- » Hallin, E., kassör, Örnsköldsvik,
- » Kallstenius, Gottfrid, rektor, Härnösand;

vid kontoret i *Jönköping*:

- herr Berg, Ivar, godsägare, Rödjenäs, Nässjö,
- » Gislén, Knut, landskamrer, Jönköping,
- » Johansson, C. R., folkskoleinspektör, Jönköping,
- » Andersson, Johan, landtbrukare, Flahult, Byarum;

vid kontoret i *Kalmar*:

- herr von Tell, Philip, major, Kalmar,
- » Wickbom, J. A. O., rektor, Kalmar,
- » Hultgren, A., landtbrukare, Kollinge, Söderåkra,
- » Svänsson, E., öfverlärare, Kalmar;

vid kontoret i *Karlskrona*:

- herr Kruse, K. R. T., kapten, Karlskrona,
- » Schartau, J. A., häradshöfding, Karlskrona,
- » Nelson, K. M., landstingsman, Björkeryd,
- » Brorsson, N., kantor, Asarum;

vid kontoret i *Karlstad*:

- herr Liljesköld, K. A., f. d. häradshöfding, Arvika,
- » Falk, H. H. W., kapten, Karlstad,
- » Olsson, Emil, f. d. riksdagsman, Kyrkebol, Ottebol,
- » Larson, L. W., landtbrukare, Labberud, Ölme;

vid kontoret i *Kristianstad*:

- herr Åkesson, N., f. d. riksdagsman, Rebbelberga,
- » Månsson, Nils, kamrer, Östra Broby,
- » Witzell, C., f. d. riksdagsman, Örkelljunga,
- » Åkesson, J. A., landtbrukare, Raskarum, S:t Olof;

vid kontoret i *Linköping*:

- herr Burén, Iv., landtbrukare, Boxholm,
- » Edlund, Wilh., disponent, Mjölby,
- » Gustafson, J. A., landtbrukare, Katrineberg, Grefbo,
- » Hagström, K. L., lektor, Linköping;

vid kontoret i *Luleå*:

- herr Hellborn, B., häradshöfding, Gellivare,
- » Nordberg, Alb., v. pastor, Neder-Luleå,
- » Hansén, David, handlande, Gammelstad,
- » Bäckström, Amandus, kommissionär, Öjebyn;

vid kontoret i *Mariestad*:

- herr Millqvist, A., godsägare, Simmatorp, Skara,
- » Rodhe, M. F., domänintendent, Mariestad,
- » Bolin, J. Z., skollärare, Fyrunga,
- » Friberg, A. W., disponent, Sköfde;

vid kontoret i *Norrköping*:

- herr Wahlberg, Fredrik, ingenjör, Norrköping,
- » Mossberg, Robert, brandchef, Norrköping,
- » Afzelius, Carl, disponent, Norrköping,
- » Hedenström, Daniel, ingenjör, Ljusfors, Skärblacka;

vid kontoret i *Nyköping*:

- herr af Schmidt, H. O., major, Nyköping,
- » Weinberg, B., f. d. godsägare, Nyköping,
- » Hedin, O., ingenjör, Kärrbo, Nyköping,
- » Winblad, Oskar, förvaltare, Nyköping;

vid kontoret i *Sundsvall*:

- herr Horneij, Arvid, tandläkare, Sundsvall,
- » Larsson, B. M., grosshandlare, Sundsvall,
- » Ekholm, R., f. d. riksdagsman, Sundsvall,
- » Thor, C. G., förvaltare, Nedansjö;

vid kontoret i *Umeå*:

- herr Boström, N., f. d. riksdagsman, Bodbyn, Burträsk,
- » Collin, K. R., lektor, Umeå,
- » Broman, J., kronolänsman, Teg, Umeå,
- » Öhlén, John, förvaltare, Umeå;

vid kontoret i *Uppsala*:

- herr Bring, Sven Kasper, f. d. rådman, Uppsala,
- » Åmark, Fr. Wilh., f. d. rektor, Uppsala,
- » Arnelius, G., organist, Öster-Löfsta,
- » Höök, C., f. d. riksdagsman, Edeby, Rasbokil;

vid kontoret i *Visby*:

- herr af Ekenstam, Th., häradshöfding, Visby,
- » Forsman, P. A., disponent, Roma Kloster,
- » Larsson, K. L. J., riksdagsman, Bondarfeve,
- » Svallingson, M. E., kronolänsman, Bönders gård, Klintehamn;

vid kontoret i *Vänernsberg*:

- herr Björklund, E., jägmästare, Vänernsberg,
- » Nordin, Fredr., rektor, Vänernsberg,
- » Holm, A. E., postmästare, Mellerud,
- » Johansson, Axel, handlande, Ed;

vid kontoret i *Västerås*:

- herr af Billbergh, Th., f. d. lektor, Västerås,
- » Rudberg, Hj., f. d. räntmästare, Västerås,
- » Ugglå, Claes, häradshöfding, Västerås,
- » Lindgren, Gustaf, f. d. riksdagsman, Islingby;

vid kontoret i *Växjö*:

- herr Johansson, O. A., hospitalssyssloman, Växjö,
- » Westin, E. O., kapten, Växjö,
- » Andersson, C. A., landstingsman, Iflå, Boarp,
- » Eriksson, J., f. d. riksdagsman, Lindehult, Algutsboda;

vid kontoret i *Örebro*:

- herr von Hofsten, H. R., major, Örebro,
- » Montgomery-Cederhjelm, R., kammarherre, Segersjö, Lännås,
- » Andersson, A. G., bergsman, Östanor, Rällså,
- » Persson, O., nämndeman, Asker;

vid kontoret i *Östersund*:

- herr Björklund, Olof, godsägare, Oviken,
- » Tengvall, Otto, kronofogde, Östersund,
- » Karlsson, K., f. d. riksdagsman, Lit,
- » Bromée, Jöns, f. d. riksdagsman, Billsta, Hackås;

suppleanter:

vid kontoret i *Göteborg*:

- herr Sandblad, Erik, ombudsman vid hypoteksföreningen, Göteborg,
- » Andersson, Bernt, landstingsman, Myggenås, Hjalteby,
- » Larsson, L., landstingsman, Hufveröd,
- » Olbers, Hj., assuranstjänsteman, Göteborg;

vid kontoret i *Malmö*:

- herr Rosén, Anders, lektor, Malmö,
- » Ljung, J., handlande, Hör,
- » Persson, Alfred, landtbrukare, Wadensjö,
- » v. Schwerin, H. H., professor, Lund;

vid kontoret i *Falun*:

- herr Nilsson, A., förvaltare, Furudal,
- » Thorsell, B., direktör, Wassbo, Ornäs,
- » Bohm, H., kronofogde, Falun,
- » Holst, P., handlande, Malung;

vid kontoret i *Gäffe*:

- herr Sjögren, Arv., disponent, Forsbacka,
- » Johnsson, Erik, handlande, Gäffe,
- » Bengtsson, P., f. d. riksdagsman, Glösbo,
- » Göransson, G. S., ingenjör, Gäffe;

vid kontoret i *Halmstad*:

- herr Ehnbohm, O. E., kronofogde, Halmstad,
- » Frisell, G., fil. doktor, Kullagården, Varberg,
- » Linden, J. R., skollärare, Tvååker,
- » Dahlberg, John, handelsföreståndare, Halmstad;

vid kontoret i *Härnösand*:

- herr Schöning, Isidor, handlande, Härnösand,
- » Högberg, J. O., landstingsman, Näs, Härnösand,
- » Modin, J., f. d. bruksförvaltare, Härnösand,
- » Sahlberg, Axel, disponent, Strömnäs;

vid kontoret i *Jönköping*:

- herr Gustafson, David, landtbrukare, Torsjö,
- » Rydell, A. P., löjtnant, Bredaryd,
- » Silow, Set, auditör, Jönköping,
- friherre v. Otter, A., godsägare, S. Hultrum;

vid kontoret i *Kalmar*:

- herr Holm, A. T. O., lektor, Kalmar,
- » Olsson, Knut, landtbrukare, Torngård, Gräsgård,
- » Åkesson, Axel, Lindsberg, Ljungbyholm,
- » Magnusson, F. H., journalist, Kalmar;

vid kontoret i *Karlskrona*:

- herr Jensen, Christian, verkmästare, Karlskrona,
- » Svenson, Ferdinand, landstingsman, Fridlefstad, Björkeryd,
- » Karlsson, K. P., fortifikationskassör, Karlskrona, Oscarsvärn,
- » Håkansson, Henning, kontorschef, Karlskrona;

vid kontoret i *Karlstad*:

- herr Huss, R., kapten, Karlstad,
- » Noréus, J., landsfiskal, Karlstad,
- » Nilsson, Nils, Årjäng, Silbodol,
- » Göthberg, K. P., ingenjör, Munkfors;

vid kontoret i *Kristianstad*:

- herr Troedson, Troed, f. d. riksdagsman, Bjernum,
- » Pehrsson, I., landstingsman, Korsaröd, Tjörnarp,
- » Jönsson, B. J., handlande, Kristianstad,
- » Sigfrid, N. J., disponent, Knislinge, Wanås;

vid kontoret i *Linköping*:

- herr Danielsson, O., godsägare, Åkerby, Skärkind,
- » Danckwardt-Lillieström, Gösta, kassör, Linköping,
- » Reutersvärd, Pontus, kapten, Linköping,
- » Tolf, Ernst, kamrer, Linköping;

vid kontoret i *Luleå*:

- herr Lans, E. P., landstingsman, Kiruna,
- » Wanhainen, W. L., konsulent, Luleå,
- » Forsgren, E. O. F., länsnotarie, Luleå,
- » Wallin, H., rektor, Luleå;

vid kontoret i *Mariestad*:

- herr Johansson, Victor, disponent, Tidaholm,
- » Lundström, A., landstingsman, Axvall,
- » Holm, G., f. d. läroverksadjunkt, Skara,
- » Forsman, Olaus, adjunkt, Mariestad;

vid kontoret i *Norrköping*:

- herr v. Malmberg, Karl, kapten, Wij, Okna,
- » Andersson, Ernst, landtbrukare, Skälsund, Norrköping,
- » Andersson, Gösta, landtbrukare, Kolstad, Norrköping,
- » Lagerbäck, E. A., kassör, Norrköping;

vid kontoret i *Nyköping*:

- herr Tottie, K. F., landtbrukare, Lilla Kungsladugården, Nyköping,
- » Sjöström, G., kyrkoherde, Tuna, Larslund,
- » Skjöldebrand, Erik, arrendator, Rockelsta, Sparreholm,
- » von Sydow, C. O., kapten, Nyköping;

vid kontoret i *Sundsvall*:

- herr Nordin, J. E., f. d. riksdagsman, Stöde,
- » Hellgren, J., f. d. riksdagsman, Sundsvall,
- » Nilsson, W. E., disponent, Karlsvik, Sundsvall,
- » Ahlgren, E., f. d. riksdagsman, Ala, Fjäl;

vid kontoret i *Umeå*:

- herr Dahlén, A., postmästare, Nordmaling,
- » Lindgren, J. W., rektor, Umeå,
- » Grafström, Hj., kapten, Umeå,
- » Andersson, J., f. d. riksdagsman, Baggböle, Västerhiske;

vid kontoret i *Uppsala*:

- herr Jansson, A., arrendator, Bergby, Örbyhus,
- » Modén, K. H., landtbrukare, Berga, Bergsbrunna,
- » Engström, O. A., direktör, Uppsala,
- » Wiklund, Gustaf, t. f. akademibokhållare, Uppsala;

vid kontoret i *Visby*:

- herr Broander, N. J., f. d. riksdagsman, Visby,
- » Melin, Oskar, landskamrer, Visby,
- » Söderström, I. Norrby-, konsistorienotarie, Visby,
- » Söderberg, J. N., stabsintendent, Visby;

vid kontoret i *Vänersborg*:

- herr Hildebrand, B. E., landtbruksingenjör, Vänersborg,
- » Johansson, Albert, bruksbokhållare, Upphärad,
- » Engqvist, A. F., kontorschef, Stigen, Färgelanda,
- » Enhus, H., ombudsman, Vänersborg;

vid kontoret i *Västerås*:

- herr Lindevall, L., f. d. riksdagsman, Säva, Altuna,
- » Zander, J. A., handelsföreståndare, Västerås,
- » Holmin, Elis, major, Gräflinge,
- » Eriksson, Aug., godsägare, Kyrkbyn, Kolbäck;

vid kontoret i *Växjö*:

- herr Norlin, Anders, döfstumlärare, Växjö,
- » Svensson, Martin, landstingsman, Kampersmåla, Ryd,
- » Johansson, N. M., nämndeman, Västerhoga, Tolg,
- » Gyllenswärd, Hugo, major, Växjö;

vid kontoret i *Örebro*:

- herr Windahl, Axel, grosshandlare, Örebro,
- » Pauli, J. M., jägmästare, Kloten,
- » Zethelius, G., major, Örebro,
- » Ahlstrand, A. F., kassör, Örebro;

vid kontoret i *Östersund*:

- herr Mattsson, And., lasarettssyssloman, Östersund,
- » Simonsson, Nils, handlande, Fyrås,
- » Olsson, Olof, handlande, Fastgården, Oviken,
- » Olsson, N. O., landtbrukare, Täng.

och skulle bankoutskottet om dessa val underrättas samt anmodas att lämna såväl fullmäktige i riksbanken som vederbörande afdelningskontor och de valde meddelande om valens utgång.

Den 14 februari.

Från Första kammaren.

Nr 80. S. D. Föredrogos statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 1, angående regleringen af utgifterna under riksstatens första hufvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hof- och slottsstaterna.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 2, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Punkterna 1 och 2.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 3.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

I afseende på motiveringen godkändes utskottets yttrande med den ändring, att i det stycke, som å sid. 6 i det tryckta utlåtandet började med orden »Beträffande därefter frågan», skulle i stället för de tre sista punkterna insättas följande: »Denna departementschefens uppfattning torde vara fullt riktig.»

Punkterna 4—36.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 37.

Hvad utskottet hemställt bifölls med den ändring, som angifvits i den vid föreliggande punkt anförda reservation.

Punkterna 38—41.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 81. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets betänkande nr 2, i anledning af väckt motion om tullfri införsel utaf visst slag af järnplåtar, biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 82. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Riksdagens sistlidna år församlade revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1910.

Från Andra kammaren.

Nr 76. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *första* hufvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hof- och slottsstaterna.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 2, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *andra* hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Punkterna 1:o)—9:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10:o).

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Thorsson i ämnet afgifna reservationen.

Punkten 11:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 12:o).

Kammaren biföll den af herr A. C. Lindblad m. fl., afgifna vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 13:o) och 14:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 15:o).

Kammaren biföll den af herr A. Ekman m. fl. afgifna vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 16:o)—36:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 37:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, som föreslagits i den af herr Kvarzelius m. fl. afgifna, vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 38:o)—41:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 77. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets betänkande, nr 2, i anledning af väckt motion om tullfri införsel utaf visst slag af järnplåtar biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 78. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet två i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 m. m. väckta motioner, nämligen

nr 264, af herrar *Persson* i Tällberg och *Hansson* i Bäck, samt

nr 265, af herr *Cederborg*.

Den 16 februari.

Från Första kammaren.

Nr 83. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 12, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln gjorda framställning i fråga om anslag till bekostande af provisoriska sjukvårdsanstalter vid Sätters och Västerviks hospital för personer, som till följd af barnförämling lida af vanförhet.

Nr 84. S. D. Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag *dels* till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 13, angående val af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare; och

nr 16, angående verkställd omröstning öfver högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter;

dels ock till Riksdagens förordnanden:

nr 14, för revisionssekreteraren m. m. B. F. E. Hasselrot att vara Riksdagens justitieombudsman,

nr 15, för häradshöfdingen m. m. O. Berger att vara Riksdagens justitieombudsmans efterträdare, samt

nr 17, för kommitterade för tryckfrihetens vård.

Från Andra kammaren.

Nr 79. S. D. Hänvisades till statsutskottet Riksdagens revisorers berättelse om den år 1911 af dem verkställda granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1910.

Nr 80. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 2, med berättelse angående undsättningsfonden.

Nr 81. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Andersson* i Fallsberg afgifven motion, nr 267, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 m. m.

Nr 82. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 12, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln gjorda framställning i fråga om anslag till bekostande af provisoriska sjukvårdsanstalter vid Sätters och Västerviks hospital för personer, som till följd af barnförlamning lida af vanförhet.

Nr 83. S. D. Anmäldes och godkändes Riksdagens kanslis förslag *dels* till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 13, angående val af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare, samt

nr 16, angående verkställd omröstning öfver högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter;

dels ock till Riksdagens förordnanden:

nr 14, för revisionssekreteraren m. m. B. F. E. Hasselrot att vara Riksdagens justitieombudsman;

nr 15, för häradshöfdingen m. m. O. Berger att vara Riksdagens justitieombudsmans efterträdare, och

nr 17, för kommitterade för tryckfrihetens vård.

Den 17 februari.

Från Första kammaren.

Nr 85. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående omföring i 1912 års räkenskaper af visst belopp från reservationsanslaget till flottans öfningar till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll; och

2:o) angående täckande af brist i karolinska mediko-kirurgiska institutets allmänna materiellanslag.

Nr 86. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror m. m.;

2:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af 5 § i förordningen den 11 oktober 1907, angående beskattning af socker m. m.; samt

3:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 87. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående årligt understöd åt förre bokförläggaren Hj. Linnström.

Nr 88. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, m. m.

Nr 89. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Bjufstorp nr 4, 8 i Malmöhus län,

2:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra regementskrifvarbostället Styfvinge nr 1 och 2 med underlydande i Östergötlands län;

3:o) angående upplåtande af lägenheter från förra fänriksbostället Värlebo nr 2 i Kalmar län;

4:o) angående försäljning af de under Gripsholms Kungsladugård i Södermanlands län dagsverksskyldiga torpen Nygårdet nr 1 och Sör-torp nr 1;

5:o) angående upplåtande af lägenheter från förra fältväbelsbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård i Älfsborgs län;

6:o) angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Knifberga nr 2 i Östergötlands län; samt

7:o) angående upplåtande af vissa områden från förra hospitals-hemmanet Vallkärra nr 7 i Malmöhus län.

Nr 90. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 11, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen, fjärde hufvudtiteln, gjorda framställning rörande anskaffning af en flygmaskin m. m., och

nr 12, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 11 och 27 under sjunde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställningar angående tullverket jämte i ämnet väckta motioner,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 91. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 9, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändring i 1 § af kungl. förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning.

Med afslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet fogade reservation.

nr 10, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förkortad öfningstid vid infanteriet för särskildt skickliga skyttar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 11, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utbytande af fängelsestraff för värnpliktsvägran mot intagande å statens uppfostringsanstalt å Bona.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 92. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 2, med berättelse angående undsättningsfonden.

Nr 93. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets nedan-nämnda utlåtanden:

nr 3, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af ett område från förra kaptensbostället Kulla nr 1 i Östergötlands län,

nr 4, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Norseskären nr 1 i Älfsborgs län,

nr 5, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Öfra Ljungby nr 1 med Kiddön nr 1 i Göteborgs och Bohus län,

nr 7, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra häradshöfdingbostället Sunnegata nr 2 Uppegården i Skaraborgs län,

nr 8, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra hospitalshemmanet Näset nr 1 i Älfsborgs län,

nr 9, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra häradshöfdingbostället Löfsta nr 1 i Södermanlands län,

nr 10, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra kronofogdebostället Slättåkra nr 6 Aspegården och nr 8 Månsagården i Jönköpings län, samt

nr 11, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående eftergift å arrendeafgiften för arrendeåret 1910—1911 för en utarrenderad kronoegendom i Stockholms län,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 94. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets utlåtande nr 6, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län äfvensom en i ämnet väckt motion, bifölls ifrågavarande motion.

Från Andra kammaren.

Nr 84. S. D. Företogs val af en ledamot att deltaga i talmansöfverläggningarna; och blef därtill utsedd herr Persson i Tällberg.

Nr 85. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Sandstedt* afgifven motion, nr 266, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 m. m.

Nr 86. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 11, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen, fjärde hufvudtiteln, gjorda framställning rörande anskaffning af en flygmaskin m. m.; och

nr 12, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 11 och 27 under sjunde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställningar angående tullverket jämte i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 87. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändring i 1 § af kungl. förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Håkanson m. fl. afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 10, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förkortad öfningstid vid infanteriet för särskildt skickliga skyttar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 11, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utbytande af fängelsestraff för värnpliktsvägran mot intagande å statens uppfostringsanstalt å Bona.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 88. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af ett område från förra kaptensbostället Kulla nr 1 i Östergötlands län,

nr 4, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Norseskären nr 1 i Älfsborgs län,

nr 5, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Öfra Ljungby nr 1 med Kiddön nr 1 i Göteborgs och Bohus län,

nr 6, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län äfvensom en i ämnet väckt motion,

nr 7, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra häradshöfdingbostället Sunnegata nr 2 Uppegården i Skaraborgs län,

nr 8, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra hospitalshemmanet Näset nr 1 i Älfsborgs län,

nr 9, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra häradshöfdingbostället Löfsta nr 1 i Södermanlands län,

nr 10, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra kronofogdebostället Slättåkra nr 6 Aspegården och nr 8 Månsagården i Jönköpings län, och

nr 11, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående eftergift å arrendeafgiften för arrendeåret 1910—1911 för en utarrenderad kronoegendom i Stockholms län.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 20 februari.

Från Första kammaren.

Nr 95. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagen skrifvelse, nr 20, till Konungen i anledning af väckt motion om tullfri införsel utaf visst slag af järnplåtar.

Nr 96. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse till Konungen:

nr 18, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag, innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen; och

nr 19, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen angående ändring af bestämmelserna om danaarf.

Nr 97. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjuguarig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom.

Nr 98. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension åt bankinspektören R. H. Benckert.

Nr 99. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upphörande af från viss jord till Visby domkyrka utgående jordskyld.

Nr 100. S. D. Vid föredragning af en af herr *Kjellén* väckt motion nr 90, om ett tillägg till Första kammarens ordningsstadga i syfte att reglera interpellationsinstitutet för denna kammare, beslöt kammaren hänvisa denna motion till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 101. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en af grefve *Lagerbjelke* väckt motion, nr 91, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

Från Andra kammaren.

Nr 89. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående omföring i 1912 års räkenskaper af visst belopp från reservationsanslaget till flottans öfningar till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, och

2:o) angående täckande af brist i karolinska mediko-kirurgiska institutets allmänna materiellanslag.

Nr 90. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) upphörande af från viss jord till Visby domkyrka utgående jordskyld,

2:o) upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Bjufstorp nr 4 och 8 i Malmöhus län,

3:o) upplåtande af en lägenhet från förra regementsskrifvarbostället Styfvinge nr 1 och 2 med underlydande i Östergötlands län,

4:o) upplåtande af lägenheter från förra fänriksbostället Värlebo nr 2 i Kalmar län,

5:o) försäljning af de under Gripsholms kungsladugård i Södermanlands län dagsverksskyldiga torpen Nygårdet nr 1 och Sörtorp nr 1,

6:o) upplåtande af lägenheter från förra fältväbelsbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård i Älfsborgs län,

7:o) upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Knifberga nr 2 i Östergötlands län, och

8:o) upplåtande af vissa områden från förra hospitalshemmanet Vallkärra nr 7 i Malmöhus län.

Nr 91. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående årligt understöd åt förre bokförläggaren Hj. Linnström, och

2:o) angående pension åt bankinspektören R. H. Benckert.

Nr 92. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror m. m.,

2:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af 5 § i förordningen den 11 oktober 1907, angående beskattning af socker m. m., och

3:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911, med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 93. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjuguarig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom, och

2:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906 m. m.

Nr 94. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 20, till Konungen, i anledning af väckt motion om tullfri införsel utaf visst slag af järnplåtar.

Nr 95. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 18, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen, och

nr 19, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen angående ändring af bestämmelserna om danaarf.

Den 21 februari.

Från Första kammaren.

Nr 102. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 92, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Nr 103. S. D. Vid föredragning af statsutskottets utlåtande nr 3, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 104. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets nedan nämnda betänkanden:

nr 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af lastpenningarna,

nr 4, i anledning af väckt motion om ändring af § 12 i förordningen angående tillverkning af brännvin,

nr 5, i anledning af väckt motion om ändring af §§ 1 och 2 i förordningen angående försäljning af brännvin, samt

nr 6, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående visst åläggande för tillverkare af brännvin och innehafvare af anläggning för rening däraf,
biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 105. S. D. Föredrogos bankoutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 3, angående verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning.

Punkten 1.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 2.

Lades till handlingarna.

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 4, angående verkställd granskning af riksgäldskontorets styrelse och förvaltning.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 5, angående verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af dem gemensamt lämnadt uppdrag i fråga om riksdags- och riksbankshusen å Helgeandsholmen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 106. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtanden och memorial:

nr 12, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afsöndring af lägenheter från prästerskapets löneboställen under löpande arrendetid.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 13, i anledning af väckta motioner om ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 14, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 7 i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige m. m.

Lades till handlingarna.

nr 15, i anledning af väckt motion om ändring i 9 kap. 2 § giftermålsbalken.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 16, i anledning af väckta motioner om åvägabringande af utredning i syfte att åstadkomma förenkling i sammansättningen af in-skrifningsnämnd.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 107. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående anordnande af telefonförbindelse till Holmön; och

2:o) angående uppförande af vissa byggnader å lägenheten Tomtebo i Korsberga socken vid därvarande centralhem för familjevård för sinnessjuka.

Nr 108. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af årligt understöd åt förre arbetsledaren vid telegrafverket H. A. Olsson.

Från Andra kammaren.

Nr 96. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en af herr *Lundell* afgifven motion, nr 268, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt förre bokförläggaren Hj. Linnström.

Nr 97. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden och memorial:

nr 12, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afsöndring af lägenheter från prästerskapets lönebställen under löpande arrendetid.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 13, i anledning af väckta motioner om ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Punkten A).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten B).

Mom. 1:o).

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herrar Lindhagen och Persson i Norrköping afgifna, vid momentet fogade reservationen.

Mom. 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

nr 14, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande, nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 15, i anledning af väckt motion om ändring i 9 kap. 2 § giftermålsbalken.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herrar Lindhagen och Persson i Norrköping afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 98. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 3, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *tredje* hufvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

Punkterna 1:o)—16:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 17:o).

Kammaren biföll den af herrar Thorsson och Olofsson i Digernäs afgifna, vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 18:o)—22:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 99. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af lastpenningarna,

nr 4, i anledning af väckt motion om ändring af § 12 i förordningen angående tillverkning af brännvin,

nr 5, i anledning af väckt motion om ändring af §§ 1 och 2 i förordningen angående försäljning af brännvin, och

nr 6, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående visst åläggande för tillverkare af brännvin och innehafvare af anläggning för rening däraf.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 100. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden:

nr 3, angående verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning.

Punkten 1:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 2:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 3:o).

Kammaren biföll den af herrar Söderberg i Stockholm och Forssell vid utlåtandet afgifna reservationen.

nr 4, angående verkställd granskning af riksgäldskontorets styrelse och förvaltning.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 5, angående verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af dem gemensamt lämnadt uppdrag i fråga om riksdags- och riksbankshusen å Helgeandsholmen.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Den 23 februari.

Från Första kammaren.

Nr 109. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 21, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under fjärde hufvudtiteln gjorda framställning rörande anskaffning af en flygmaskin m. m.

Nr 110. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 22, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 11 och 27 under sjunde hufvudtiteln gjorda framställningar angående tullverket.

Nr 111. S. D. Upplästes och godkändes bankoutskottets förslag till Riksdagens skrivelser:

nr 25, till fullmäktige i riksbanken, i anledning af verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning;

nr 26, till fullmäktige i riksgäldskontoret, i anledning af verkställd granskning af riksgäldskontorets förvaltning;

nr 27, till fullmäktige i riksbanken, i anledning af verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af dem gemensamt lämnadt uppdrag i fråga om riksdags- och riksbankshusen å Helgeandsholmen; samt

nr 28, till fullmäktige i riksgäldskontoret, i anledning af verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af dem gemensamt lämnadt uppdrag i fråga om riksdags- och riksbankshusen å Helgeandsholmen.

Nr 112. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 23, i anledning af justitieombudsmannens framställning om ändring af 16 kap. 10 § rättegångsbalken, och

nr 24, i anledning af dels det af justitieombudsmannen dels ock af enskild motionär hos Riksdagen väckta förslag om vissa ändringar i lagen angående villkorlig straffdom.

Från Andra kammaren.

Nr 101. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående anordnande af telefonförbindelse till Holmön,

2:o) angående uppförande af vissa byggnader å lägenheten Tomtebo i Korsberga socken vid därvarande centralhem för familjevård för sennesjuka.

Nr 102. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående beredande af årligt understöd åt förre arbetsledaren vid telegrafverket H. A. Olsson.

Den 24 februari.

Från Första kammaren.

Nr 113. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående inköp af vissa delar af ön Björkö i Mälaren.

Nr 114. S. D. Vid föredragning af lagutskottets utlåtande nr 17, i anledning af väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 115. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 29, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändring i 1 § af kungl. förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning;

nr 30, i anledning af väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående afsöndring af lägenheter från prästerskapets löneboställen under löpande arrendetid; samt

nr 31, i anledning af väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige m. m.

Från Andra kammaren.

Nr 103. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 21, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under fjärde hufvudtiteln gjorda framställning rörande anskaffning af en flygmaskin m. m., och

nr 22, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 11 och 27 under sjunde hufvudtiteln gjorda framställningar angående tullverket.

Nr 104. S. D. Anmäldes och godkändes bankoutskottets förslag till Riksdagens skrivelser

dels till fullmäktige i riksbanken:

nr 25, i anledning af verkställd granskning af riksbankens styrelse och förvaltning, och

nr 27, i anledning af verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af dem gemensamt lämnadt uppdrag i fråga om riksdags- och riksbankshusen å Helgeandsholmen,

dels ock till fullmäktige i riksgäldskontoret:

nr 26, i anledning af verkställd granskning af riksgäldskontorets förvaltning, och

nr 28, i anledning af verkställd granskning af fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret åtgärder för utförande af dem gemensamt lämnadt uppdrag i fråga om riksdags- och riksbanks- husen å Helgeandsholmen.

Nr 105. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 23, i anledning af justitieombudsmannens framställning om ändring af 16 kap. 10 § rättegångsbalken,

nr 24, i anledning af dels det af justitieombudsmannen dels ock af enskild motionär hos Riksdagen väckta förslag om vissa ändringar i lagen angående villkorlig straffdom,

nr 29, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändring i 1 § af kungl. förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning,

nr 30, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afsöndring af lägenheter från prästerskapets löneboställen under löpande arrendetid, och

nr 31, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige m. m.

Nr 106. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden och memorial:

nr 16, i anledning af väckta motioner om åvägabringande af utredning i syfte att åstadkomma förenkling i sammansättningen af inskrifningsnämnd.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 17, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring i lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Lindhagen m. fl. afgifna vid utlåtandet fogade reservationen, och

nr 19, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 13 i anledning af väckta motioner om ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Den 27 februari.*Från Första kammaren.*

Nr 116. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående lifränta åt förre fortifikationsarbetaren Carl Oskar Nordström.

Från Andra kammaren.

Nr 107. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af vissa delar af ön Björkö i Mälaren.

Nr 108. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Christiernson* afgifven motion, nr 269, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Bjufstorp nr 4, 8 i Malmöhus län.

Den 28 februari.*Från Första kammaren.*

Nr 117. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående utvidgad befogenhet för vattenfallsstyrelsen att ändra af styrelsen avslutade kontrakt m. m.

Nr 118. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående pension åt vaktmästaren vid tekniska elementarskolan i Örebro J. A. Lindhagen, och

2:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt professorn C. A. Lindströms änka Evelyn Lindström, född Sutthoff.

Nr 119. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pensioner å

allmänna indragningsstaten till extra tjänstemännen å järnvägsstyrelsens banbyrå Per Svanbeck och Gustaf Elias Erdman.

Nr 120. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 4, angående regleringen af utgifterna under riksstatens fjärde hufvudtitel, omfattande anslagen till landtförsvarsdepartementet.

Punkterna 1 och 20.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 21 och 22.

Lades till handlingarna.

Punkten 23.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 24—27.

Lades till handlingarna.

Punkterna 28—35.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 36.

Lades till handlingarna.

Punkterna 37—45.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 46.

Lades till handlingarna.

Punkterna 47 och 48.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

I afseende på motiveringen till punkten 18 godkändes utskottets yttrande med den ändring, att dels i tredje stycket å sid. 23 i det tryckta utlåtandet ordet »kunna» å sjätte raden utbyttes mot »böra», dels ock i fjärde stycket å samma sida näst efter ordet »Stockholm» fortsattes sålunda: »dock icke heller i fråga om denna del af Kungl. Maj:ts framställning anser sig utskottet böra hemställa om ändring, då härom ej framställts något yrkande.»

Nr 121. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial nr 13, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens andra hufvudtitel.

Punkterna 1 och 2.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Punkten 3.

Den föreslagna voteringspropositionen afslogs.

Nr 122. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtande och memorial:

nr 18, i anledning af väckta motioner om ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 19, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 13 i anledning af väckta motioner om ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Lades till handlingarna.

Nr 123. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 12, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län.

Nr 124. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts nedannämnda utlåtanden:

nr 2, i anledning af en af herr *Steffen* väckt motion, nr 67, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående några önskemål i sammanhang med fattigvårdslagstiftningskommitténs uppdrag,

nr 3, i anledning af en af herr *Clason* väckt motion, nr 84, om åvägabringande af utredning i fråga om införande af stenografi såsom läroämne vid Sveriges undervisningsanstalter,

nr 4, i anledning af en af herr *Clason* väckt motion, nr 85, angående utredning i fråga om åstadkommande af ökad skyndsamhet i publicerandet af Första kammarens protokoll, samt

nr 5, i anledning af en af herr *Clason* väckt motion, nr 86, om vidtagande af åtgärder för åstadkommande af större sparsamhet i fråga om statens tryckningskostnader,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Från Andra kammaren.

Nr 109. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående liffränta åt förre fortifikationsarbetaren Carl Oskar Nordström.

Nr 110. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 4, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *fjärde* hufvudtitel, omfattande anslagen till landtförsvarsdepartementet.

Punkterna 1:o)—17:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 18:o).

Utskottets hemställan bifölls.

I fråga om motiveringen beslöt kammaren, dels att det i sista meningen af tredje stycket å sidan 23 i det tryckta utlåtandet förekommande ordet »kunna» skulle utbytas mot ordet »böra», dels ock att fjärde stycket å samma sida skulle efter orden »garnisonssjukhuset i Stockholm» i fortsättningen lyda sålunda: »dock icke heller i fråga om denna del af Kungl. Maj:ts framställning anser sig utskottet böra hemställa om ändring, då härom ej framställts något yrkande».

Punkterna 19:o) och 20:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 21:o) och 22:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 23:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 24:o)—27:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 28:o)—35:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 36:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 37:o)—45:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 46:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 47:o) och 48:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 111. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 13, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens *andra* hufvudtitel.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 112. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 18, i anledning af väckta motioner om ändrad lydelse af 18 kap. 16 § strafflagen.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren det förslag, som innefattas i den af herr Pettersson i Södertälje m. fl. vid utlåtandet fogade reservationen med den ändring att orden »i sammanhang med den allmänna revision af strafflagen, som för närvarande förberedes» uteslötos, hvarjämte i fråga om nämnda reservanternas motivering beslöts, att det sista stycket däraf skulle utgå.

Nr 113. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 12, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län.

Nr 114. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning af väckt motion om förändrade bestämmelser rörande utskänkning af brännvin i Riksdagens lokaler.

Kammaren biföll utskottets hemställan med uteslutande af motiveringen.

Nr 115. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående officiella kungörelsers offentliggörande.

Utskottets hemställan bifölls.

Den 29 februari.

Från Första kammaren.

Nr 125. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 2, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 jämte flera inom Riksdagen i ämnet väckta motioner.

Punkten 1 a).

Utskottets förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

§§ 4 och 5.

Såväl utskottets som Kungl. Maj:ts förslag i dessa delar afslogos.

Öfriga delar af ifrågavarande förslag.

Förklarades hafva förfallit.

Punkten 1 b).

Förslaget till lag om ändrad lydelse af § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Afslogs.

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkten 2.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Från Andra kammaren.

Nr 116. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående pensioner å allmänna indragningsstaten till extra tjänstemännen å järnvägsstyrelsens banbyrå Per Svanbeck och Gustaf Elias Erdman,

2:o) angående pension åt verkmästaren vid tekniska elementarskolan i Örebro J. A. Lindhagen, samt

3:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt professorn C. A. Lindströms änka Evelyn Lindström, född Sutthoff.

Nr 117. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgad befogenhet för vattenfallsstyrelsen att ändra af styrelsen afslutade kontrakt m. m.

Nr 118. S. D. Hänvisades till kammarens femte tillfälliga utskott en af herr *Cederborg* afgifven motion, nr 270, angående utredning och förslag i fråga om ökad skyndsamhet i publicerandet af Andra kammarens protokoll.

Nr 119. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 2, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 jämte flera inom Riksdagen i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 120. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande:

nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande sådana författningsändringar, att bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref icke må kunna kringgåas.

Utskottets hemställan bifölls.

Den 2 mars.

Från Första kammaren.

Nr 126. S. D. Företogos val af tjugufyra valmän och tio suppleanter för anställande af föreskrifna val af dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, dels ock suppleanter för Riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor; och befunnos, efter valens slut, hafva blifvit utsedda till

valmän:

herr Barthelson,
» von Baumgarten,
» Beckman, Ernst,
» Bäckström,
» Cedererantz,
» Danström,
» Ekelund,
» af Ekenstam,
» Eklund,
» Ekman, Johan E:son,
» Fahlén,
friherre Falkenberg,
herr Hallin,
» Hedenstierna,
» Håkanson,
» Karlsson,
» Kvarnzelius,
» Neiglick,
» Paulson,

friherre Silfverschiöld,
herr von Stapelmohr,
» Swartz,
» Trygger,
» Åström;

suppleanter:

herr Nilsson, Johan,
» Forssman,
» von Bahr,
» Rogberg,
» Roos,
» Trana,
» Gustafsson,
» Boberg,
» Pers,
» Ekman, Carl G.

Nr 127. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående ändring i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ordinarie stat, i hvad den rör kvinnliga biträden.

Nr 128. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin.

Nr 129. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets nedan-nämnda betänkanden:

nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande sådana författningsändringar, att bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref icke må kunna kringgå,

nr 8, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i jordvärdefrågan,

nr 9, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ändring i gällande förordning angående bevillning af fast egen-dom samt af inkomst i syfte att till inkomst af kapital må räknas jämväl utdelning af aktier i svenska aktiebolag och solidariska bankbolag, samt

nr 10, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t

i fråga om införande af stadgande om efterbeskattning i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 130. S. D. Vid föredragning af lagutskottets utlåtande nr 20, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för frikyrklig församlings föreståndare att förrätta dop och jordfästning, afslog kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 131. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning af en af herr A. Petrén väckt motion, nr 65, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning af frågan om fängesläkarnes kompetens i rättspsykiatriskt hänseende, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och skulle jämlikt § 63, mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas medkammaren.

Nr 132. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i fråga om en af herr A. Ljunggren väckt motion, nr 81, om åvägabringande af utredning och förslag beträffande en planmässigt bedrifven nykterhetsundervisning såväl inom som utom skolan, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas medkammaren.

Nr 133. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning af grefve Spens' motion, nr 66, om förkortande af stadgade tider för inlämnande af ansökning och öfverklagande af förslag till vissa tjänster, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas medkammaren.

Nr 134. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning af herr Almers motion, nr 64, angående skrifvelse till Konungen i fråga om nedsättning i biljettpris vid resor å statens järnvägar för vissa sanatoriepatienter, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas medkammaren.

Från Andra kammaren.

Nr 121. S. D. Företogos val af ej mindre tjugofyra valmän för utseende af dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret dels ock suppleanter för Riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor, än äfven sex suppleanter för dessa valmän; och befunnos efter omröstningarnas slut hafva blifvit utsedda till

valmän:

herr Berg i Munkfors,
 » Bonde,
 » Borg,
 » Carlsson i Frosterud,
 » Christiernson,
 » Edén,
 » Forsberg,
 » Hansson i Solberga,
 » Henricson i Karlslund,
 » Indebetou,
 » Kronlund,
 » Nilson i Örebro,
 » Palmstierna,
 » Persson i Tällberg,
 » Rydén,
 » Sjö,
 » Svensson i Skyllberg,
 » Söderberg i Stockholm,
 » Vennersten,
 » Wijk,
 » Jespersion,
 » Lindman,
 » Nilsson i Bonarp, och
 » Röing;

suppleanter:

herr Waldén,
 » Persson i Norrköping,
 » Juhlin,

herr Lithander,
 » Leander, och
 » Andersson i Knäppinge.

Nr 122. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 8, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i jordvärdefrågan,

nr 9, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ändring i gällande förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst i syfte att till inkomst af kapital må räknas jämväl utdelning å aktier i svenska aktiebolag och solidariska bankbolag och

nr 10, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om införande af stadgande om efterbeskattning i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 123. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 20, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för frikyrklig församlings föreståndare att förrätta dop och jordfästning.

. Utskottets hemställan bifölls.

Nr 124. S. D. Vid föredragning af följande från Första kammaren ankomna protokollsutdrag,

nr 131, innefattande delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning af en af herr A. Petrén väckt motion, nr 65, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning af frågan om fängelseläkarnes kompetens i rättspsykiatriskt hänseende, och

nr 132, innefattande delgifning af samma kammares beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i fråga om en af herr A. Ljunggren väckt motion, nr 81, om åvägabringande af utredning och förslag beträffande en planmässigt bedrifven nykterhetsundervisning såväl inom som utom skolan,

beslöt Andra kammaren hänvisa dessa ärenden till sitt andra tillfälliga utskott.

Nr 125. S. D. Vid föredragning af ett från Första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 133, innefattande delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning af grefve Spens' motion, nr 66, om förkortande af stadgade

tider för inlämnande af ansökning och öfverklagande af förslag till vissa tjänster, beslöt Andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt femte tillfälliga utskott.

Nr 126. S. D. Vid föredragning af ett från Första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 134, innefattande delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning af herr Almers motion, nr 64, angående skrifvelse till Konungen i fråga om nedsättning i biljettpris vid resor å statens järnvägar för vissa sanatoriepatienter, beslöt Andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt tredje tillfälliga utskott.

Den 5 mars.

Från Första kammaren.

Nr 135. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en af friherre *Fleming* väckt motion, nr 93, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjuguarig häfd, m. m.

Nr 136. S. D. Vid föredragning af statsutskottets memorial nr 14, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande en fråga under riksstatens tredje hufvudtitel, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Nr 137. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 32, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkten 27 af andra hufvudtiteln gjorda framställning om fullbordande af det beslutade nya central-fängelset i Malmö.

Nr 138. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 33, till Konungen, i anledning af väckta motioner om åvägabringande af utredning i syfte att åstadkomma för-
enkling i sammansättningen af inskrifningsnämnd.

Från Andra kammaren.

Nr 127. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ordinarie stat, i hvad den rör kvinnliga biträden.

Nr 128. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin.

Nr 129. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 14, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande en fråga under riksstatens *tredje* hufvudtitel.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 130. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet:

nr 32, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkten 27 af andra hufvudtiteln gjorda framställning om fullbordande af det beslutade nya centralfängelset i Malmö, och

från lagutskottet:

nr 33, i anledning af väckta motioner om åvägabringande af utredning i syfte att åstadkomma föreukling i sammansättningen af inskrifningsnämnd.

Den 6 mars.*Från Första kammaren.*

Nr 139. S. D. Vid föredragning af lagutskottets utlåtande nr 21, i anledning af väckt motion om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om ägande- och dispositionsrätten till såväl allmän väg som förutvarande sådan väg, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 140. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 13, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till förekommande af i motionen omförmäld skadegörelse å ungskog.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den i ämnet väckta motionen.

nr 14, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud för köpare af skogsegendom att under viss tid afverka skog å fastigheten utöfver husbehof.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 15, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 60 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Utskottets hemställan bifölls.

I afseende på motiveringen beslöts, att det stycke, som började med orden »om ock goda skäl» skulle utelämnas.

nr 16, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statens öfvertagande af väghållningsdistrikten åliggande skyldighet att bygga och underhålla allmänna broar och färjor på landet m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

I afseende på motiveringen beslöts, att både det stycke, som började med orden »Det torde icke kunna förnekas», och ordet »emellertid» i det näst därpåföljande stycket skulle utelämnas.

nr 17, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bidrag af statsmedel till kostnaderna för indelning och förbättring af enskilda vägar på landet.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 18, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om den norrländska fiskarbefolkningens bostads- och fiskerättsförhållanden.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 19, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Petsarfverum på Gottland.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 20, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra regementsskrifvarbostället Styfvinge nr 1 och 2 med underlydande i Östergötlands län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fänriksbostället Värlebo nr 2 i Kalmar län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 22, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af de under Gripsholms kungsladugård i Södermanlands län dagsverksskyldiga torpen Nygårdet nr 1 och Sörtorp nr 1.

Visades åter till utskottet.

nr 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fältväbelsbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård i Älfsborgs län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Knifberga nr 2 i Östergötlands län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 25, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra hospitalshemmanet Vallkärra nr 7 i Malmöhus län.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 141. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning af herrar Fredrik Berglunds och Roséns motion nr 87, om beredande af rätt för pensionerad ordinarie järnvägstjänsteman till fribiljetter för visst antal resor å statens järnvägar, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt; och skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas medkammaren.

Nr 142. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 34, till Konungen, i anledning af väckta motioner om ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Från Andra kammaren.

Nr 131. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, rörande herr Kronlunds motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att bereda indelt manskap bättre möjlighet att efter afsked ur krigstjänsten såsom egna hem förvärfva innehafda soldattorp.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 132. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot bruket af tobak m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 133. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning af herr Olaussons motion, nr 81, angående afgiftsfria resor i vissa fall för värnpliktige.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 134. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sammanfattningar af tryck i vissa frågor.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 135. S. D. Vid föredragning af lagutskottets utlåtande, nr 21, i anledning af väckt motion om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om ägande- och dispositionsrätten till såväl allmän väg som förutvarande sådan väg biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 136. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets utlåtande, nr 13, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till förekommande af i motionen omförmäld skadegörelse å ungskog, blef, med afslag å utskottets hemställan, den i ämnet väckta motionen af kammaren bifallen.

Nr 137. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 14, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud för köpare af skogsegendom att under viss tid afverka skog å fastigheten utöfver husbehof,

nr 15, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 60 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet,

nr 16, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statens öfvertagande af väghållningsdistrikten åliggande skyldighet att bygga och underhålla allmänna broar och färjor på landet m. m.,

nr 17, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bidrag af statsmedel till kostnaderna för indelning och förbättring af enskilda vägar på landet,

nr 18, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om den norrländska fiskarbefolkningens bostads- och fiskerättsförhållanden,

nr 19, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Petsarfverum på Gottland,

nr 20, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra regementsskrifvarbostället Styfvinge nr 1 och 2 med underlydande i Östergötlands län,

nr 21, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fänriksbostället Värlebo nr 2 i Kalmar län,

nr 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fältväbelsbostället Bälunge nr 5 Toresgård med Bälunge nr 8 Bengtsgård i Älfsborgs län,

nr 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Knifberga nr 2 i Östergötlands län, och

nr 25, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra hospitalshemmanet Vallkärra nr 7 i Malmöhus län.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 138. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 22, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af de under

Gripsholms kungsladugård i Södermanlands län dagsverksskyldiga torpen Nygärdet nr 1 och Sörtorp nr 1.

Kammaren beslöt återförvisa ärendet till utskottet för ny behandling.

Nr 139. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till höjande af den personliga hygienien.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den i ämnet väckta motionen; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 140. S. D. Vid föredragning af ett från Första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 141, innefattande delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning af herrar Fredrik Berglunds och Roséns motion, nr 87, om beredande af rätt för pensionerad ordinarie tjänsteman till fribiljetter för visst antal resor å statens järnvägar beslöt Andra kammaren att hänvisa detta ärende till sitt tredje tillfälliga utskott.

Nr 141. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 34, till Konungen i anledning af väckta motioner om ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Den 8 mars.

Från Första kammaren.

Nr 143. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att från Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital utlämna byggnadslån för uppförande af egnahemsbyggnader å statens egendomar vid Trollhättan; och

2:o) angående disponerande af anslag till uppförande af vissa tillbyggnader vid sanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn.

Nr 144. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen den 5 juni 1909 om förbud mot handels idkande å söckendag utöfver viss tid;

2:o) med förslag till lag om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar m. m.; samt

3:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 154 och 156 §§ utsökningslagen.

Nr 145. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län.

Nr 146. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 131, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, rörande herr Kronlunds motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att bereda indelt manskap bättre möjlighet att efter afsked ur krigstjänsten såsom egna hem förvärfva innehafda soldattorp, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 147. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 132, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot bruket af tobak m. m., beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 148. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 133, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning af herr Olaussons motion, nr 81, angående afgiftsfria resor i vissa fall för värnpliktige, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 149. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 139, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till höjande af den personliga hygien, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 150. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 35, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Från Andra kammaren.

Nr 142. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 35, till Konungen i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Den 9 mars.

Från Första kammaren.

Nr 151. S. D. Efter föredragning af lagutskottets utlåtande nr 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901, visades utlåtandet åter till utskottet.

Nr 152. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 36, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande sådana författningsändringar, att bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref icke må kunna kringgås; och

nr 37, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om införande af stadgande om efterbeskattning i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

Nr 153. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 8, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Punkterna 1—4.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5.

Lades till handlingarna.

Punkterna 6—16.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 17.

Lades till handlingarna.

Punkterna 18—24.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 25.

Lades till handlingarna.

Punkterna 26—28.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 29.

Lades till handlingarna.

Punkterna 30—45.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 46.

Utskottets hemställan bifölls med uteslutande af motiveringen.

Punkten 47.

Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i afseende på anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor bifölls hvad utskottet i öfrigt hemställt.

Punkten 48.

Lades till handlingarna.

Punkten 49.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 50.

Visades åter till utskottet.

Punkterna 51 och 52.

Lades till handlingarna.

Punkten 53.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 54.

Lades till handlingarna.

Punkterna 55—74.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 75.

Lades till handlingarna.

Punkterna 76—93.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 94.

Lades till handlingarna.

Punkterna 95—135.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 136.

Lades till handlingarna.

Punkterna 137—153.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 154 och 155.

Lades till handlingarna.

Punkterna 156—180.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 181.

Lades till handlingarna.

Punkterna 182—184.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 185 och 186.

Lades till handlingarna.

Punkterna 187—245.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 154. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets nedannämnda betänkanden:

nr 11, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror m. m.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 12, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 5 § i förordningen den 11 oktober 1907, angående beskattning af socker m. m.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 13, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till

förordning om ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Utskottets hemställan bifölls.

Från Andra kammaren.

Nr 143. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 154 och 156 §§ utsökningslagen,

2:o) med förslag till lag om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar m. m., och

3:o) med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen den 5 juni 1909 om förbud mot handels idkande å söckendag utöfver viss tid.

Nr 144. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att från Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital utlämna byggnadslån för uppförande af egnahemsbyggnader å statens egendomar vid Trollhättan, och

2:o) angående disponerande af anslag till uppförande af vissa tillbyggnader vid sanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn.

Nr 145. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af vissa områden från förra öfverbostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län.

Nr 146. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 8, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *åttonde* hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Punkterna 1:o)—4:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 6:o)—16:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 17:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 18:0)—24:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 25:0).

Lades till handlingarna.

Punkterna 26:0)—28:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 29:0).

Lades till handlingarna.

Punkterna 30:0)—34:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 35:0).

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Punkterna 36:0)—42:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 43:0).

Den af herr A. C. Lindblad m. fl. afgifna, vid punkten fogade reservationen blef af kammaren bifallen.

Punkterna 44:0)—46:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 47:0).

Mom. 1:0)—3:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Mom. 4:0).

Kammaren biföll Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Punkten 48:0).

Lades till handlingarna.

Punkten 49:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 50:0).

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

Punkterna 51:0) och 52:0).

Lades till handlingarna.

Punkten 53:0).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 54:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 55:o)—74:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 75:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 76:o)—93:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 94:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 95:o)—124:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 125:o).

Kammaren återförvisade punkten till utskottet för ny behandling.

Punkterna 126:o)—135:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 136:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 137:o)—153:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 154:o) och 155:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 156:o)—180:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 181:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 182:o)—184:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 185:o) och 186:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 187:o)—201:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 202:o).

Kammaren biföll den af friherre J. G. Beck-Friis m. fl. afgifna, vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 203:o)—238:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 239:o).

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Punkterna 240:o)—245:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 147. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 23 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Nr 148. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 36, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande sådana författningsändringar, att bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref icke må kunna kringgås, och

nr 37, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om införande af stadgande om efterbeskattning i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.

Den 13 mars.

Från Första kammaren.

Nr 155. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående ersättning för kyrkotionen från Skaftö annexförsamling; och

2:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter tvätterskan Emilia Andrietta Lindberg från Sala.

Nr 156. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelsesrika, tullfria utländska ämnen, användta vid tillverkning af stärkelse.

Nr 157. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutsrottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension åt skrifbiträdet hos länsstyrelsen i Malmö Hilda Gustafva Ryberg.

Nr 158. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Kjellén* väckt motion, nr 94, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utredning af frågan om den politiska rösträttens utveckling till röstplikt.

Nr 159. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets utlåtande nr 3, i anledning af väckta motioner om ändringar i gällande bestämmelser rörande det proportionella valsättet, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 160. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna konstitutionsutskottets memorial, nr 4, i anledning af olika meningar mellan kammarna, till hvilket utskott väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:ts angående expropriation i vissa fall af torp och andra lägenheter å rekognitionshemman m. m. bör hänvisas.

Nr 161. S. D. Föredrogs bevilningsutskottets nedannämnda betänkanden:

nr 14, i anledning af väckt motion om upphörande af statens skogs- och jägeribetjäntes rätt till skattefrihet för tjänstehundar.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

nr 15, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:ts rörande ändring i gällande förordning angående bevilning af fast egen- dom samt af inkomst, i syfte att växande skog, utom i fråga om hus- behovsvirke, undantages från taxering af jordbruksfastighet.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 162. S. D. Vid föredragning af bankoutsrottets nedannämnda memorial och utlåtanden:

nr 6, angående afskrifning af osäkra fordringar vid vissa riks- bankens afdelningskontor,

nr 7, angående indragande af en tjänst i registrators- och bok- hållargraden vid riksbankens afdelningskontor i Linköping samt in- rättande af ytterligare en tjänst i nämnda grad vid afdelningskontoret i Växjö,

nr 8, angående afsättande af medel för amortering af statsskulden,

nr 9, i anledning af väckt motion om anslag till utgifvande af en uppslagsbok öfver 1912 års lagtima Riksdags verksamhet, samt

nr 10, angående förslag om utarbetande af ett person- och sakregister till Riksdagens protokoll med bihang efter år 1899,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 163. S. D. Efter föredragning af lagutskottets utlåtande nr 22, i anledning af väckt motion om borttagande ur strafflagen och strafflagen för krigsmakten af strafformen inneslutning i mörkt enrum, afslog kammaren utskottets hemställan och antog det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet afgifna reservationen.

Nr 164. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial nr 24, i anledning af återremiss från Första kammaren af lagutskottets utlåtande nr 23 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Kammaren, som tog lagutskottets utlåtande nr 23 i förnyadt öfvervägande, biföll hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 165. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning af herr Stjärners motion, nr 62, om upphäfvande af det i kungl. brefvet den 18 december 1772 meddelade förbudet mot auktioners hållande nära tullarna utom Stockholms stad, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 166. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning af en af herr K. J. Ekman väckt motion, nr 1, angående skrifvelse till Konungen i fråga om bestämmande af särskildt kompetensvillkor för kristendoms lärare i folkskolor m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från Andra kammaren.

Nr 149. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en af herrar *Nydal* och *Ödman* afgifven motion, nr 271, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om obligatoriskt utöfvande af rösträtten vid val till Riksdagens Andra kammare.

Nr 150. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna konstitutionsutskottets memorial, nr 4, i anledning af olika meningar mellan kamrarna, till hvilket utskott väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t

angående expropriation i vissa fall af torp och andra lägenheter å rekognitionshemman m. m. bör hänvisas.

Nr 151. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna lagutskottets memorial, nr 24, i anledning af återremiss från Första kammaren af lagutskottets utlåtande nr 23 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Nr 152. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 22, i anledning af väckt motion om borttagande ur strafflagen och strafflagen för krigsmakten af straffören inneslutning i mörkt enrum.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 153. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, angående herrar Bäckströms och Wikströms motion, nr 234, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om underlättande af jordupplåtelse för egna hem å kronomark i Norrland.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 154. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 11, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 12, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 5 § i förordningen den 11 oktober 1907, angående beskattning af socker m. m.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 13, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 14, i anledning af väckt motion om upphörande af statens skogs- och jägeribetjäntes rätt till skattefrihet för tjänstehundar.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 155. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial och utlåtanden: nr 6, angående afskrifning af osäkra fordringar vid vissa riksbankens afdelningskontor.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 7, angående indragande af en tjänst i registrators- och bokhållargraden vid riksbankens afdelningskontor i Linköping samt inrättande af ytterligare en tjänst i nämnda grad vid afdelningskontoret i Växjö.

Utskottets hemställan afslogs.

nr 8, angående afsättande af medel för amortering å statsskulden. Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 9, i anledning af väckt motion om anslag till utgifvande af en uppslagsbok öfver 1912 års lagtima Riksdags verksamhet.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 10, angående förslag om utarbetande af ett person- och sakregister till Riksdagens protokoll med bihang efter 1899.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 156. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning af väckta motioner om skrivelser till Kungl. Maj:t angående rätt för pensionerad järnvägspersonal att erhålla fribiljetter.

Ärendet återförvisades till utskottet för ny behandling.

Nr 157. S. D. Vid föredragning af Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning af herr J. Olofssons i Digernäs motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af ett permanent statslotteri, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 158. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning af herrar M. Bengtssons i Göteborg och E. Kristenssons motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undersökning och förslag i fråga om användandet af öfverqualificerad arbetskraft vid tullverket.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 159. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning af väckt motion om skrifvelse till

Kungl. Maj:t angående vissa önskemål med afseende å fattigvårdslagstiftningskommitténs uppdrag.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 160. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 3, i anledning af väckta motioner om ändringar i gällande bestämmelser rörande det proportionella valsättet.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 161. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 15, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ändring i gällande förordning angående beviljning af fast egendom samt af inkomst, i syfte att växande skog, utom i fråga om husbehovsvirke, undantages från taxering af jordbruksfastighet.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 162. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af möjlighet för municipalsamhällen att erhålla lån från vissa pensionsanstalter och kassor.

Kammaren biföll utskottets hemställan; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 163. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning af väckt motion angående utredning och förslag i fråga om ökad skyndsamhet i publicerandet af Andra kammarens protokoll; och biföll kammaren utskottets hemställan.

Den 15 mars.

Från Första kammaren.

Nr 167. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 153, med delgifning af nämnda kammarens beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, angående herrar Bäckströms och Wikströms motion, nr 234, om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om underlättande af jordupplåtelser för egna hem å kronomark i Norrland, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 168. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 158, med delgifning af nämnda kammarens beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning af herrar M. Bengtssons i Göteborg och E. Kristenssons motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undersökning och förslag i fråga om användandet af öfverkvalificerad arbetskraft vid tullverket, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 169. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 162, med delgifning af nämnda kammarens beslut öfver dess femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t, angående beredande af möjlighet för municipalsamhällen att erhålla lån från vissa pensionsanstalter och kassor, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 170. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 38, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkten 59 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till arfvoden åt särskilda föredragande i ecklesiastikdepartementet.

Nr 171. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 39, i anledning af väckt motion om åvägabringande af utredning och förslag i fråga om ägande- och dispositionsrätten till såväl allmän väg som förutvarande sådan väg; och

nr 40, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Från Andra kammaren.

Nr 164. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt skrifbiträdet hos länsstyrelsen i Malmö Hilda Gustafva Ryberg.

Nr 165. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående ersättning för kyrkotonden från Skaftö annexförsamling;

2:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter tvätterskan Emilia Andrietta Lindberg från Sala.

Nr 166. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelserika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning af stärkelse.

Nr 167. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 38, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkten 59 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till arfvoden åt särskilda föredragande i ecklesiastikdepartementet.

Nr 168. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 39, i anledning af väckt motion om åvägbringande af utredning och förslag i fråga om ägande- och dispositionsrätten till såväl allmän väg som förutvarande sådan väg; och

nr 40, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Den 16 mars.

Från Första kammaren.

Nr 172. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter arbetaren Carl Johan Holmstedt från Solberget;

2:o) angående bidrag af statsmedel till aflösning af vissa frälseräntor; samt

3:o) angående utsträckning af tiden för anmälan om inlösen af skattefrälseräntor.

Nr 173. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse af 54 § 1 mom. i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Nr 174. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbeterskorna Ollas Greta Mattsdotter, Augusta Maria Norström, Johanna Matilda Zetterberg, Erikhans Brita Ersdotter och Erikhans Anna Ersdotter; samt

2:o) angående pension å allmänna indragningsstaten för f. d. smedsmästaren J. J. Lundbergs änka Kristina Sofia Lundberg, född Appलगren.

Nr 175. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående ordnande af den högre skogsundervisningen m. m.;

2:o) angående upplåtande af lägenheter från förra majorsbostället Tostarp nr 2 med Råröd nr 1 och Lierna nr 1 i Kristianstads län;

3:o) angående upplåtande af lägenheter från förra militieboställena Norra Östbro nr 1 och Södra Östbro nr 1 i Värmlands län;

4:o) angående försäljning af två markområden, tillhöriga Väster-norrlands regementes förra öfningsplats Sånga mo; samt

5:o) angående öfverlämnande till landtförsvaret af viss del af den inom staden Västerås belägna kronolägenheten Kungsängen.

Nr 176. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 5, i anledning af väckt motion om rätt för Riksdagens ledamöter att åtnjuta ersättning för resa under pågående riksdag till hemorten och åter m. m., samt

nr 6, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 177. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtande nr 6, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

Punkterna 1—6.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7.

Lades till handlingarna.

Punkten 8.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 9 och 10.

Lades till handlingarna.

Punkterna 11—29.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 30.

Kammaren biföll det förslag, som innefattades i den vid punkten afgifna reservation.

*Punkten 31.**Mom. a) — c).*

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Mom. d).

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den vid förevarande moment afgifna reservation.

Mom. e).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 32—36.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 37 och 38.

Lades till handlingarna.

Punkterna 39—44.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 45.

Lades till handlingarna.

Punkterna 46—50.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 51.

Lades till handlingarna.

Punkterna 52—60.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 178. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 15, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i gällande provinsialläkartaxa,

nr 16, i anledning af väckt motion om afsättande af en del af de genom spannmålstullar inflytande penningmedlen till en fond för bestridande af statens kostnader för en blifvande allmän ålderdomsförsäkring, samt

nr 17, i anledning af väckt motion om åvägabringande af utredning i fråga om statsbidrag till byggnadsföreningar på landsbygden för åstadkommande af allmänna samlingslokaler,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 179. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets utlåtande nr 11, i anledning af väckt motion om rätt för fullmäktige i riksbanken att medgifva räntegodtgörelse för medel innestående på depositionsräkning, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 180. S. D. Föredrogs lagutsköttets utlåtande nr 25, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters framforslande.

Utskottets hemställan bifölls.

Från Andra kammaren.

Nr 169. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 6, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *sjätte* hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

Punkterna 1:o)—5:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 6:o).

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den i ämnet väckta motionen.

Punkten 7:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 8:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 9:o) och 10:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 11:o)—29:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 30:o).

Kammaren afslog utskottets hemställan och biföll den af herr Billing m. fl. afgifna, vid punkten fogade reservationen.

*Punkten 31:o).**Mom. a)—c).*

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Mom. d).

Kammaren biföll den af grefve F. Wachtmeister m. fl. afgifna, vid momentet fogade reservationen.

Mom. e).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 32:o)—36:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls

Punkterna 37:o) och 38:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 39:o)—44:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 45:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 46:o)—50:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 51:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 52:o)—60:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 170. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 5, i anledning af väckt motion om rätt för Riksdagens ledamöter att åtnjuta ersättning för resa under pågående riksdag till hemorten och åter m. m.; och

nr 6, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt blef af kammaren bifallet.

Nr 171. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 15, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i gällande provinsialläkartaxa.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 16, i anledning af väckt motion om afsättande af en del af de genom spannmålstullar inflytande penningmedlen till en fond för bestridande af statens kostnader för en blifvande allmän ålderdomsförsäkring.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 17, i anledning af väckt motion om åvägabringande af utredning i fråga om statsbidrag till byggnadsföreningar på landsbygden för åstadkommande af allmänna samlingslokaler.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Kvarnzelius m. fl. afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 172. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 11, i anledning af väckt motion om rätt för fullmäktige i riksbanken att medgifva räntegodtgörelse för medel innestående å depositionsräkning.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 173. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtanden:

nr 25, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters framforslande; och

nr 26, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 174. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 26, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om upplåtelse af kronodomäner till småbruk.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 175. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning af herr K. Martins motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om upphäfvande af kungl. brefvet den 18 december 1772 angående förbud mot auktioners hållande utom Stockholms stad.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 176. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, angående herrar Wedins och Widéns motion,

nr 237, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att för arrendatorer af vissa fastigheter i Norrland och Dalarne underlätta fastigheternas förvärfvande med äganderätt.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den i ämnet väckta motionen med den ändring att orden »underlätta att förvärfva desamma med äganderätt» utbyttes mot orden: »bereda tillfälle att, när fastigheterna af jordägaren utbjudas till salu kunna förvärfva dem på betryggande villkor.»

Jämlikt 63 § riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 177. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning af väckt motion om förkortande af stadgade tider för inlämnande af ansökning och öfverklagande af förslag till vissa tjänster.

Utskottets hemställan bifölls.

Den 19 mars.

Från Första kammaren.

Nr 181. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pensioner åt skrifbiträdena hos Svea hofrätt Hilda Carolina Charlotta Sjögren och Julie Molin.

Nr 182. S. D. Föredrogs och bifölls en af friherre *Åkerhielm* väckt motion, nr 95, om införande i Första kammarens ordningsstadga af ett tillägg beträffande ordningen för utskottsbetänkandens uppförande på föredragningslistan.

Nr 183. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 176, med delgifning af nämnda kammarens beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, angående herrar Wedins och Widéns motion, nr 237, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att för arrendatorer af vissa fastigheter i Norrland och Dalarne underlätta fastigheternas förvärfvande med äganderätt, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 184. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 41, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror, m. m.;

nr 42, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 5 i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker m. m.;

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Från Andra kammaren.

Nr 178. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående försäljning af två markområden, tillhöriga Väster-norrlands regementes förra öfningsplats Sånga mo,

2:o) angående öfverlämnande till landtförsvaret af viss del af den inom staden Västerås belägna kronolägenheten Kungsängen,

3:o) angående ordnande af den högre skogsundervisningen m. m.,

4:o) angående upplåtande af lägenheter från förra majorsbostället Tostarp nr 2 med Råröd nr 1 och Lierna nr 1 i Kristianstads län, och

5:o) angående upplåtande af lägenheter från förra militieboställena Norra Östbro nr 1 och Södra Östbro nr 1 i Värmlands län.

Nr 179. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbeterskorna Ollas Greta Mattsdotter, Augusta Maria Norström, Johanna Matilda Zetterberg, Erikhans Brita Ersdotter och Erikhans Anna Ersdotter, och

2:o) angående pension å allmänna indragningsstaten för f. d. smedsmästaren J. J. Lundbergs änka Kristina Sofia Lundberg, född Appelgren.

Nr 180. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 54 § 1 mom.

i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Nr 181. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter arbetaren Carl Johan Holmstedt från Solberget,

2:o) angående bidrag af statsmedel till affösning af vissa frälseräntor, och

3:o) angående utsträckning af tiden för anmälan om inlösen af skattefrälseräntor.

Nr 182. S. D. Anmäldes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 41, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror m. m.;

nr 42, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 5 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker m. m.; och

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor.

Den 20 mars.

Från Första kammaren.

Nr 185. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag om aflösning af vissa frälseräntor, m. m., och

2:o) med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Nr 186. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående afskrifning af viss del utaf domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret.

Nr 187. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 26, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Punkten 1.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att ifrågavarande lag affattades sålunda:

Lag

om ändrad lydelse af 1 § i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906.

Häriigenom förordnas, att 1 § i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906 skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Bolag eller förening må ej i andra fall än nedan stadgas förvärfva fast egendom å landet inom Nedan-Siljans, Ofvan-Siljans eller Väster-Dals fögderi eller Envikens eller Svärdsjö socken i Kopparbergs län eller inom södra Hälsinglands, norra Hälsinglands eller västra Hälsinglands fögderi af Gäfleborgs län eller inom Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens eller Norrbottens län.

Å fastighet i köping eller å annan ort, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, äger denna lag ej tillämpning.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

Punkterna 2 och 3.

Visades åter till utskottet.

Nr 188. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 26, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om upplåtelse af kronodomäner till småbruk.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den af herr Odelberg m. fl. vid utlåtandet afgifna reservation.

nr 27, i anledning af väckt motion om rätt för hvarje svensk medborgare att i viss utsträckning afgiftsfritt idka strömmingsfiske medelst skötar inom Stockholms län.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 189. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning af en af herr Wavrinsky m. fl. väckt motion, nr 82, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder för skapande af ett internationellt hjälpspråk, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 190. S. D. Föredrogos statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 18, i anledning af Riksdagens år 1911 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1910.

§§ 1—7.

Lades till handlingarna.

§ 8.

Utskottets hemställan bifölls.

§ 9.

Lades till handlingarna.

nr 19, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående vissa utgifter för kapitalökning, i hvad angår civildepartamentsärenden, samt i ämnet väckta motioner.

Punkterna 1—4.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5.

Mom. a).

Lades till handlingarna.

Mom. b).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 6.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 7.

Lades till handlingarna.

Punkterna 8 och 9.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10.

Lades till handlingarna.

Punkten 11.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 12.

Lades till handlingarna.

Punkterna 13—15.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 16.

Lades till handlingarna.

Punkterna 17—30.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 191. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets nedan-
nämnda betänkanden:

nr 16, i anledning af väckt motion om tillägg till 2 § i tulltaxe-
underrättelserna, och

nr 17, i anledning af väckt motion om sänkning af tullsatsen å
mjöl och gryn af hafre,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 192. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra
tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i anledning af herr Kjelléns motion,
nr 90, om ett tillägg till Första kammarens ordningsstadga i syfte att
reglera interpellationsinstitutet för denna kammare, biföll kammaren hvad
utskottet i detta utlåtande hemställt.

I afseende på motiveringen beslöts, att de i tredje stycket nedifrån
å sid. 18 i det tryckta utlåtandet förekommande orden »Härigenom er-
håller dock interpellationen en ojämförligt större kraft och betydelse,
än om den utan vidare framställes af enskild ledamot», skulle utgå.

Nr 193. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första
tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning af en af herr Wavrinsky

väckt motion, nr 83, angående skrifvelse till Konungen, beträffande förberedande behandling af frågor, som böra förekomma vid nästa Haagkonferens, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från Andra kammaren.

Nr 183. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag om aflösning af vissa frälseräntor, lag om sammanläggning af frälseränta med den fastighet, hvaraf räntan utgår, lag om ändrad lydelse af 11 kap. 2 § jordabalken, lag om ändrad lydelse af 18 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom, lag om ändrad lydelse af 61 § i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom och lag om ändrad lydelse af förordningen den 20 juli 1855 angående kronaus rätt vid återbetalning af lån, som blifvit i jordebok antecknade, och

2:o) med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Nr 184. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt skrifbiträdena hos Svea hofrätt Hilda Carolina Charlotta Sjögren och Julie Molin.

Nr 185. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 27, i anledning af väckt motion om rätt för hvarje svensk medborgare att i viss utsträckning afgiftsfritt idka strömmingsfiske medelst skötar inom Stockholms län.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Pers m. fl. afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 186. S. D. Vid föredragning af Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning af herr K. Martins motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om underofficerskårens ställning och uppgift, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 187. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bättre tillgodoseende af sjukvårdens behof på landsbygden; och biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 188. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 18, i anledning af Riksdagens år 1911 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1910.

§§ 1—7.

Lades till handlingarna.

§ 8.

Utskottets hemställan bifölls.

§ 9.

Lades till handlingarna.

nr 19, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående vissa utgifter för kapitalökning, i hvad angår civildepartementsärenden, samt i ämnet väckta motioner.

Punkterna 1:o)—4:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5:o).

Mom. a).

Lades till handlingarna.

Mom. b).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 6:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 7:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 8:o) och 9:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 11:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 12:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 13:o)—15:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 16:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 17:o)—30:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 189. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets betänkande, nr 16, i anledning af väckt motion om tillägg till 2 § i tulltaxeunderrättelserna biföll kammaren utskottets hemställan.

Den 22 mars.

Från Första kammaren.

Nr 194. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 21, i anledning af Andra kammarens återremiss af en punkt under statsutskottets utlåtande nr 8, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel.

Nr 195. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets memorial nr 12, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bankoutskottets utlåtande nr 7, angående indragande af en tjänst i registrators- och bokhållargraden vid riksbankens afdelningskontor i Linköping samt inrättande af ytterligare en tjänst i nämnda grad vid afdelningskontoret i Växjö, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Från Andra kammaren.

Nr 190. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående afskrifning af viss del utaf domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret.

Nr 191. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 12, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bankoutskottets utlåtande nr 7, angående indragande af en tjänst i registrators- och bokhållargraden vid riksbankens afdelningskontor i Linköping samt inrättande af ytterligare en tjänst i nämnda grad vid afdelningskontoret i Växjö.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Den 23 mars.

Från Första kammaren.

Nr 196. S. D. Vid föredragning af statsutskottets utlåtande nr 20, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af kvinnliga biträden i postverkets stat samt fastställande af postverkets stat för driftkostnader år 1913, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 197. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 27, i anledning af väckta motioner om ändring i kungl. förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning af vin och öl m. m. Utskottets hemställan bifölls.

nr 28, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i 27 § i lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige.

Kammaren afslog såväl hvad utskottet hemställt som den i ämnet väckta motionen.

Nr 198. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets betänkande nr 18, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin, biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 199. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 30, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af de under Gripsholms kungsladugård i Södermanlands län dagsverkskyldiga torpen Nygärdet nr 1 och Sörtorp nr 1.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 31, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande af från viss jord till Visby domkyrka utgående jordskyld.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 32, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län afgiftsfritt taga stubbar för tjärbränning.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den af herrar Ernst Lindblad och Aaby Ericsson vid utlåtandet afgifna reservation.

nr 33, i anledning af väckt motion om åtgärder till förbättrande af den mindre burgna lappmarksbefolkningens möjligheter att förvärfva inkomst genom utdrifning af vindfällan eller liknande skog.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 34, i anledning af väckt motion om vissa ändringar i bestämmelserna om upplåtelse af odlingslägenheter å kronoparker och öfverloppsmarker inom de sju nordligaste länen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 200. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, i anledning af en af herr Skarstedt väckt motion, nr 78, om upphäfvande eller suspension af bestämmelser om skyldighet för föräldrar och målsmän att inom viss tid låta vaccinera sina barn, afslog kammaren såväl hvad utskottet i detta utlåtande hemställt som den i ämnet väckta motionen.

Från Andra kammaren.

Nr 192. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet följande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition, angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län, afgifna motioner, nämligen af

herr *Uddenberg m. ft.*, nr 272, och

» *Olsson i Berg*, nr 273.

Nr 193. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna lagutskottets memorial, nr 29, i anledning af återremiss från Första kammaren af vissa delar af lagutskottets utlåtande nr 26 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Nr 194. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 17, i anledning af väckt motion om sänkning af tullsatsen å mjöl och gryn af hafre.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 195. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning af herrar Nilssons i Kristianstad och Thorssons motion nr 232 om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af ett nytt slag af postanstalter.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 196. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 20, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af kvinnliga biträden i postverkets stat samt fastställande af postverkets stat för driftkostnader år 1913.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 197. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning af återremiss af utskottets utlåtande nr 2 om väckta motioner om skrivelser till Kungl. Maj:t angående rätt för pensionerad järnvägspersonal att erhålla fribiljetter.

Kammaren biföll hvad utskottet hemställt.

Nr 198. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning af väckt motion angående skrifvelse till Konungen i fråga om nedsättning i biljettpris vid resor å statens järnvägar för vissa sanatoriepatienter.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 199. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 21, i anledning af Andra kammarens återremiss af en punkt under statsutskottets utlåtande nr 8 angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel.

Kammaren, som tog utskottets hemställan i punkten 125:o) af utskottets utlåtande nr 8 i förnyadt öfvervägande, biföll berörda hemställan med den ändring, att anslagsbeloppet beständes till 138,500 kronor.

Nr 200. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 18, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 201. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 27, i anledning af väckta motioner om ändring i kungl. förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning af vin och öl m. m., och

nr 28, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i 27 § i lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 202. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 30, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af de under Gripsholms kungsladugård i Södermanlands län dagsverkskyldiga torpen Nygårdet nr 1 och Sörtorp nr 1,

nr 31, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande af från viss jord till Visby domkyrka utgående jordskyld,

nr 32, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län afgiftsfritt taga stubbar för tjärbränning,

nr 33, i anledning af väckt motion om åtgärder till förbättrande af den mindre burgna lappmarksbefolkningens möjligheter att förvärfva inkomst genom utdrifning af vindfallen eller liknande skog, och

nr 34, i anledning af väckt motion om vissa ändringar i bestämmelserna om upplåtelse af odlingslägenheter å kronoparker och öfverloppsmarker inom de sju nordligaste länen.

Hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls af kammaren.

Nr 203. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphäfvande eller suspension af vaccinationstvånget.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 204. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undanröjande af i gällande författningar förefintliga hinder för producenter af lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter att i huru små partier som helst direkt till konsumenterna försälja sina alster.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren ett under öfverläggningen framställt yrkande, att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande huruvida och i hvad mån sådana ändringar i nu gällande stadganden och bestämmelser kunna vidtagas, att hinder icke möta för producenter af lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter att direkt till konsumenter försälja sina alster i huru små partier som helst; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Den 26 mars.

Från Första kammaren.

Nr 201. S. D. Föredrogs ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 203, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphäfvande eller suspension af vaccinationstvånget.

Första kammaren, som den 23 i denna månad vid behandling af sitt första tillfälliga utskotts utlåtande nr 10 afslagit en med innehållet i Andra kammarens nu delgifna beslut öfverensstämmande hemställan, fann berörda delgifning icke föranleda vidare yttrande.

Nr 202. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 204, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undanröjande af i gällande författningar förefintliga hinder för producenter af lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter att i huru små partier som helst direkt till konsumenterna försälja sina alster, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Från Andra kammaren.

Nr 205. S. D. Hänvisades till bankoutskottet herr *Kristenssons* motion, nr 274, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utvidgning af Riksdagens bibliotek till ett statsvetenskapligt bibliotek m. m.

Den 27 mars.*Från Första kammaren.*

Nr 203. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående medgifvande för provinsialläkaren Herman Anton Melén att komma i åtnjutande af de från och med år 1912 fastställda aflöningsförmåner för provinsialläkare; och

2:o) angående anslag för vissa anordningar vid Trollhätte kraftstation till förekommande af driftstörningar.

Nr 204. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående inköp af beskickningshus i Berlin.

Nr 205. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets utlåtande nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förenkladt förfarande vid val af Riksdagens utskott, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 206. S. D. Föredrogos statsutskottets nedannämnda utlåtanden: nr 7, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

Punkterna 1—4.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5.

Lades till handlingarna.

Punkterna 6—11.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 12.

Lades till handlingarna.

Punkterna 13—28.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 29.

Lades till handlingarna.

Punkterna 30—38.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 39.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att anslagsbeloppet bestämdes till 45,000 kronor.

I afseende på motiveringen godkändes utskottets yttrande med den ändring, att näst efter orden »biträda motionärens förslag» midt på sid. 73 i det tryckta utlåtandet fortsattes sålunda: »om anslags beviljande åt sagda institut för år 1911—1912, funnit sig böra föreslå, att, i öfverensstämmelse med motionärernas hemställan i fråga om anslag för 1912—1913, för detta år åt Hälsingborgs handelsinstitut beviljas ett belopp af 3,000 kronor och att sålunda det af Kungl. Maj:t äskade anslaget höjes med denna summa.

Då utskottet sålunda tillstyrker» (o. s. v. = utskottet).

Punkterna 40—44.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 45.

Lades till handlingarna.

Punkterna 46—54.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 55.

Lades till handlingarna.

Punkterna 56—58.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 59.

Lades till handlingarna.

Punkten 60.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 22, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande sex särskilda ordinarie anslag under riksstatens fjärde hufvudtitel.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Därjämte godkändes utskottets motivering i punkten 1.

nr 23, i anledning af kamrarnas återremiss å det i punkt 50 under utskottets utlåtande nr 8 omförmälda ärende angående vissa befattningshafvares vid tekniska högskolan lönetursrätt.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående ersättning för kyrkotionde från Skaftö annexförsamling.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 207. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets nedannämnda betänkanden:

nr 19, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inskränkning af antalet förste kontrollörer vid sockerbeskattningen, och

nr 20, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 25 § 4 mom. i förordningen angående beskattning af socker, biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 208. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda memorial och utlåtanden:

nr 29, i anledning af återremiss från Första kammaren af vissa delar af lagutskottets utlåtande nr 26 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Kammaren, som tog punkterna 2 och 3 af lagutskottets utlåtande nr 26 i förnyadt öfvervägande, fattade i afseende därå följande beslut:

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att första stycket i den föreslagna lagen erhöll följande lydelse:

»Härigenom förordnas, att hvad i lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 är stadgadt, skall gälla jämväl för de socknar i Hälsingland, å hvilka lagen ej tillförener äger tillämpning.»

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att första stycket i den föreslagna lagen erhöll följande lydelse:

»Härigenom förordnas, att hvad i lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 29 juni 1909 är stadgadt, skall gälla jämväl för de socknar i Hälsingland, å hvilka lagen ej tillförener äger tillämpning.»

nr 30, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag innefattande ändring i 24 kapitlet 7 § rättegångsbalken. Utskottets hemställan bifölls.

nr 31, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning i visst syfte rörande bysamfälligheter. Utskottets hemställan bifölls.

Nr 209. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets nedan-nämnda utlåtanden:

nr 35, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om medgifvande att för vissa för inrättandet af Hammarsebo skogsskola erforderliga byggnadsarbeten disponera vissa medel, och

nr 36, i anledning af väckta motioner om åvägabringande af utredning och förslag angående upplåtande till försäljning af vissa krono-egendomar,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 210. S. D. Föredrogs Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning af inom båda kamrarna väckta motioner om åvägabringande af utredning i fråga om effektiva åtgärder för underlättande af jordupplåtelse för egna hem å kronomark i Norr-land.

Första stycket.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Andra stycket.

Utskottets hemställan bifölls;

och skulle, jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Andra kammaren.

Nr 211. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning af en af herr Lindhagen inom Andra kammaren väckt motion, nr 258, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot bruket af tobak m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 212. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, i anledning af en af herr Lindhagen inom Andra kammaren väckt motion, nr 259, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till höjande af den personliga hygien, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 213. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 45, till Konungen, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Nr 214. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 44, till Konungen, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:ts angående utredning och förslag i fråga om rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters framforslande.

Från Andra kammaren.

Nr 206. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 22, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande sex särskilda ordinarie anslag under riksstatens fjärde hufvudtitel.

Kammaren biföll hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 207. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 7, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *sjunde* hufvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

Punkterna 1:0)—4:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5:0).

Lades till handlingarna.

Punkterna 6:0)—11:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 12:0).

Lades till handlingarna.

Punkterna 13:0)—28:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 29:0).

Lades till handlingarna.

Punkterna 30:0)—44:0).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 45:0).

Lades till handlingarna.

Punkterna 46:o)—54:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls

Punkten 55:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 56:o)—58:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 59:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 60:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 208. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 19, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inskränkning af antalet förste kontrollörer vid sockerbeskattningen; och

nr 20, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 25 § 4 mom. i förordningen angående beskattning af socker.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 209. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning af herr R. Hagbergs motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af ordnar och medaljer.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 210. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets utlåtande, nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förenkladt förfarande vid val af Riksdagens utskott, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 211. S. D. Vid föredragning af statsutskottets utlåtanden:

nr 23, i anledning af kamrarnas återremiss å det i punkt 50 under utskottets utlåtande nr 8 omförmälda ärende angående vissa befattningshafvares vid tekniska högskolan lönetursrätt; och

nr 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning för kyrkotionden från Skaftö annexförsamling;

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 212. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 30, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i 24 kap. 7 § rättegångsbalken; och

nr 31, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning i visst syfte rörande bysamfälligheter.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 213. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 35, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om medgifvande att för vissa för inrättandet af Hammarsebo skogsskola erforderliga byggnadsarbeten disponera vissa medel; och

nr 36, i anledning af väckta motioner om åvägabringande af utredning och förslag angående upplåtande till försäljning af vissa kronoegendomar.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 214. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från lagutskottet:

nr 44, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters framforslande, och

från konstitutionsutskottet:

nr 45, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Den 28 mars.

Från Andra kammaren.

Nr 215. S. D. Vid föredragning af ett från Första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 210, innefattande delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning af inom båda kamrarna väckta motioner om åvägabringande af utredning i fråga om effektiva åtgärder för underlättande af jordbruksupplåtelser för egna hem å kronomark i Norrland, beslöt Andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt fjärde tillfälliga utskott

Nr 216. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående anslag för vissa anordningar vid Trollhätte kraftstation till förekommande af driftstörningar;

2:o) angående medgifvande för provinsialläkaren Herman Anton Melén att komma i åtnjutande af de från och med år 1912 fastställda aflöningsförmåner för provinsialläkare; och

3:o) angående inköp af beskickningshus i Berlin.

Nr 217. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet två af herr *Ekerot* afgifna motioner, nr 275 och 276, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ordnande af den högre skogsundervisningen m. m.

Nr 218. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 30, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde hufvudtitel.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 219. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 37, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om rätt för hvarje svensk medborgare att i viss utsträckning afgiftsfritt idka strömmingsfiske medelst skötar inom Stockholms län; och

nr 38, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om upplåtelse af kronodomäner till småbruk.

Den 2 april.

Från Första kammaren.

Nr 215. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet en af grefve *Mörner* väckt motion, nr 99, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till lag om aflösning af vissa frälseräntor.

Nr 216. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 96, af herr *Fahlén*, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ordnande af den högre skogsundervisningen;

nr 97, af herr *Barthelson*, i samma ämne; samt

nr 98, af herr *Tamm*, angående skrifvelse till Konungen i fråga om undervisning i nationalekonomi åt elever vid skogshögskolan.

Nr 217. S. D. Vid föredragning af statsutskottets memorial, nr 30, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde hufvudtitel, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositioner.

Nr 218. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets nedannämnda memorial:

nr 37, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om rätt för hvarje svensk medborgare att i viss utsträckning afgiftsfritt idka strömmingsfiske medelst skötar inom Stockholms län; och

nr 38, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om upplåtelse af kronodomäner till småbruk.

Nr 219. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 209, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i anledning af herr R. Hagbergs motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af ordnar och medaljer, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 220. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 46, i anledning af väckt motion om tillägg till 2 § i tulltaxeunderrättelserna; och

nr 47, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin.

Nr 221. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående vissa byggnadsarbeten m. m. för patologisk-anatomiska institutionen i Lund;

2:o) angående beviljande af anslag till sjökarteverket och till utförande af sjömätningar;

3:o) angående inredande af skollokalerna m. m. för flottans räkning i f. d. landshöfdingeresidenset i Karlskrona;

4:o) angående tillfällig förstärkning af reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll;

5:o) angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket samt fastställande af telegrafverkets stat för driftkostnader år 1913;

6:o) angående uppförande af vissa byggnader vid Stockholms hospital m. m.;

7:o) angående anslag för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl;

8:o) angående utvändig reparation af stora sjukhusbyggnaden vid garnisonssjukhuset i Stockholm; samt

9:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter åbon Rasmus Jönsson från Hököpinge i Hököpinge socken.

Nr 222. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till förordning om vissa ändringar i 8, 39 och 52 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften;

2:o) med förslag till förordning om provianteringsfrilager; samt

3:o) med förslag till förordningar om frilager och om ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen om frihamn.

Nr 223. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående tilläggspension åt navigationsskoleföreståndarna Mauritz Fredrik von Krusenstjerna och Gustaf Fredrik Wilhelm Barkman;

2:o) angående föreståndaren för navigationsskolan i Härnösand Ivar Adolf Hjalmar Wilhelm Bolins öfverflyttning å indragningsstat;

3:o) angående pension åt konstapeln vid flottans poliskår Anton Herman Lindhs änka Adeline Lindh;

4:o) angående beredande af pension från allmänna indragningsstaten åt kökspigan vid garnisonssjukhuset i Stockholm Maria Johansson;

5:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre soldaten vid Jönköpings regemente Sven August Pohl;

6:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt nio vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori anställda arbetare;

7:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt f. d. sergeanten af andra klassen vid Kalmar regemente Wilhelm Gottfrid Sterner;

8:o) angående extra anslag för utdelande af tillfälligt understöd åt f. d. förrådsvaktmästare;

9:o) angående förhöjning af det å riksstatens tionde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget till pensionering af civila tjänstinnehafvare;

10:o) angående pension åt extra landtmätaren Albert Emanuel Söderström;

11:o) angående pension åt bokhållarens vid Flyinge hingstdepå P. A. V. Tullberg, änka Alma Elvira Tullberg; samt

12:o) angående pension åt professorn H. A. von Posts änka Olga Maria von Post, född Berg.

Nr 224. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående öfverflyttande till landtförsvaret af vissa delar af kronodomänerna nr 2 Hene Prästegården och nr 4 Hene Bredegården i Norra Kyrketorps socken af Skaraborgs län m. m.;

2:o) angående upplåtande af vissa områden från förra sergeantsbostället Kroken nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

3:o) angående efterskänkande af viss del af kronan tillkommande ersättning för husröta å förra kronojägarbostället Sjötorp i Skaraborgs län;

4:o) angående upplåtande af lägenheter från förra militiebostället Farhult nr 3.6 i Malmöhus län;

5:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra militiebostället Båtegården nr 1 i Älfsborgs län;

6:o) angående upplåtande af två lägenheter från förra militiebostället Skafve nr 1 i Malmöhus län;

7:o) angående upplåtande af lägenheter från förra militiebostället Vistorp nr 7 i Kristianstads län;

8:o) angående upplåtande af ett område från kronoparken Gråshult i Kristianstads län;

9:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra fanjunkarbostället Mörby nr 4 Kronogården i Östergötlands län;

10:o) angående upplåtande af tre lägenheter från lotten nr 2 Fäladen af förra skvadronchefsbostället Rebbelberga nr 10 Kungsgården i Kristianstads län;

11:o) angående upplåtande af tre lägenheter från förra kvartermästarbostället Lörstad nr 1 och 2 i Kalmar län;

12:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra kompani-
chefsbostället Målen nr 1 i Jönköpings län;

13:o) med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt;

14:o) angående Sveriges deltagande i en nordisk trädgårdsutställning i Köpenhamn år 1912;

15:o) angående nybyggnader vid Ultuna landtbruksskola och egendom;

16:o) angående kapitalökning för odlingslånefonden;

17:o) angående kapitalökning för norrländska nyodlingsfonden;

18:o) angående kapitalökning för jordförmedlingsfonden;

19:o) angående kapitalökning för fiskerilånefonden;

20:o) angående kapitalökning för egnahemslånefonden;

21:o) angående driftkostnader för egnahemslånefonden; samt

22:o) angående ändrad lydelse af mom. 2 i gällande allmänna villkor och bestämmelser för den af staten utöfvade egnahemslånerörelsen.

Från Andra kammaren.

Nr 220. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Lindhagen* afgifven motion, nr 277, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ordnande af den högre skogsundervisningen m. m.

Nr 221. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 46, i anledning af väckt motion om tillägg till 2 § i tulltaxeunderrättelserna; och

nr 47, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin.

Den 10 april.*Från Första kammaren.*

Nr 225. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ändrad lydelse af §§ 9, 16, 19 och 21 riksdagsordningen.

Nr 226. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående Härnösands pastorats frigörande från att vara prebende för biskopen i Härnösands stift;

2:o) angående beviljande af anslag för beredande af tillfällig förbättring i lots- och fyrpersonalens aflöningsförmåner;

3:o) angående anslag för anordnande af kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg m. m.;

4:o) angående statsbidrag för uppförande af en anstalt för vanföra i Stockholm;

5:o) angående anslag för inköp af ett område vid Vadstena hospital och asyl m. m.;

6:o) angående anläggning af statsbanor från Sveg till Brunflo och från Sveg till Hede;

7:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Christiana Hammarlund från Södertälje;

8:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Jonas Jonasson Häll från Slagsta;

9:o) angående anslag för anställande af en extra advokatfiskal hos kammarkollegium äfvensom för ordnande af vissa kollegii aktuarikontor tillhörande handlingar;

10:o) angående lönereglring för nationalmuseum m. m.;

11:o) angående upprättande af en ny professur vid Chalmers tekniska läroanstalt m. m.;

12:o) angående ålderstillägg åt kanslirådet och byråchefen i eklestiasitikdepartementet P. E. Lindström;

13:o) angående bidrag till aflöning åt den skandinaviske bibliotekarien vid nordiska afdelningen af S:te Genevièvebiblioteket i Paris; samt

14:o) angående nybyggnad för zoologiska institutionen vid universitetet i Uppsala.

Nr 227. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till förordning angående tullrestitution i vissa fall vid återutförsel af utländsk vara; och

2:o) angående ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper.

Nr 228. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående pension åt förre timmermannen Sven Andersson, förre båtsmanskorpralerna Carl Nyström Smälänning och Carl Jonsson Ljungström, förre båtsmannen Per Olof Johansson Fäste samt förre eldaren Olof Ingelssons hustru Sofia Charlotta Jönsson;

2:o) angående pension åt tvättförestånderskan vid flottans sjukhus i Karlskrona Emelie Charlotte Löfgren, född Tysk; samt

3:o) angående anvisande af medel för förbättring af pensioneringen inom de tre första klasserna af handelsflottans pensionsanstalt.

Nr 229. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående löneregleringar för prästerskapet i föreslagna nya församlingar i Stockholm; och

2:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 14 kap. 33, 34 och 46 §§ strafflagen.

Nr 230. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Tornéå och Muonio m. m.; samt

2:o) med förslag till lag om rätt till jakt.

Från Andra kammaren.

Nr 222. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 14 kap. 33, 34 och 46 §§ strafflagen; och

2:o) angående löneregleringar för prästerskapet i föreslagna nya församlingar i Stockholm.

Nr 223. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsloderna Torneå och Muonio, samt lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880,

2:o) med förslag till lag om rätt till jakt,

3:o) angående öfverflyttande till landtförsvaret af vissa delar af kronodomänerna nr 2 Hene Prästegården och nr 4 Hene Bredegården i Norra Kyrketorps socken af Skaraborgs län m. m.,

4:o) angående upplåtande af vissa områden från förra sergeantsbostället 1 mantal Kroken nr 1 i Göteborgs och Bohus län,

5:o) angående efterskänkande af viss del af kronan tillkommande ersättning för husröta å förra kronojägarbostället $\frac{1}{4}$ mantal Sjötorp i Skaraborgs län,

6:o) angående upplåtande af vissa lägenheter från förra fanjunkarbostället Farhult nr 3.6 i Malmöhus län,

7:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra bataljonspredikantbostället Båtegården nr 1 i Älfsborgs län,

8:o) angående upplåtande af två lägenheter från förra sergeantsbostället Skafve nr 1 och förra kvartermästarbostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län,

9:o) angående upplåtande af lägenheter från förra sergeantsbostället Vistorp nr 7 i Kristianstads län,

10:o) angående upplåtande af ett område från kronoparken Gråshult i Kristianstads län,

11:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra fanjunkarbostället Mörby nr 4 Kronogården i Östergötlands län,

12:o) angående upplåtande af tre lägenheter från lotten nr 2 Fäladen af förra skvadronchefsbostället Rebbelberga nr 10 Kungsgården i Kristianstads län,

13:o) angående upplåtande af tre lägenheter från förra kvartermästarbostället Lörstad nr 1 och 2 i Kalmar län,

14:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra kompanichefsbostället Målen nr 1 i Jönköpings län,

15:o) med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt,

16:o) angående Sveriges deltagande i en nordisk trädgårdsutställning i Köpenhamn år 1912,

17:o) angående anslag till byggnadsarbeten vid Ultuna landtbruksskola och landtegendom,

18:o) angående kapitalökning för odlingslånefonden,

19:o) angående kapitalökning för norrländska nyodlingsfonden,

20:o) angående kapitalökning för jordförmedlingsfonden,

21:o) angående kapitalökning för fonden för fiskerinäringens befrämjande,

22:o) angående kapitalökning för egnahemslånefonden,

23:o) angående driftkostnader för egnahemslånefonden, och

24:o) angående ändrad lydelse af mom. 2 i gällande allmänna villkor och bestämmelser för den af staten utöfvade egnahemslånerörelsen.

Nr 224. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af §§ 9, 16, 19 och 21 riksdagsordningen.

Nr 225. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående utvändig reparation af stora sjukhusbyggnaden vid garnisonssjukhuset i Stockholm;

2:o) angående anslag för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl;

3:o) angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket samt fastställande af telegrafverkets stat för driftkostnader år 1913;

4:o) angående uppförande af vissa byggnader vid Stockholms hospital m. m.;

5:o) angående Härnösands pastorats frigörande från att vara prebende för biskopen i Härnösands stift;

6:o) angående vissa byggnadsarbeten m. m. för patologisk-anatomiska institutionen i Lund;

7:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter åbon Rasmus Jönsson från Hököpinge i Hököpinge socken;

8:o) angående beviljande af anslag till sjökarteverket och till utförande af sjömätningar;

9:o) angående inredande af skollokaler m. m. för flottans räkning i f. d. landshöfdingeresidenset i Karlskrona; och

10:o) angående tillfällig förstärkning af reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll;

och skulle till utskottet jämväl öfverlämnas två yttranden, afgifna inom kammaren i sammanhang med remissen af de här ofvan under 2:o) och 4:o) angifna propositionerna.

Nr 226. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående beredande af pension från allmänna indragningsstaten åt kökspigan vid garnisonssjukhuset i Stockholm Maria Johansson,

2:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre soldaten vid Jönköpings regemente Sven August Pohl,

3:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt nio vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori anställda arbetare,

4:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt f. d. sergeanten af andra klassen vid Kalmar regemente Wilhelm Gottfrid Sterner,

5:o) angående extra anslag för utdelande af tillfälligt understöd åt f. d. förrådsvaktmästare,

6:o) angående förhöjning af det å riksstatens tionde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget till pensionering af civila tjänstinnehafvare,

7:o) angående tilläggspension åt navigationsskoleföreståndarna Mauritz Fredrik von Krusenstjerna och Gustaf Fredrik Wilhelm Barkman,

8:o) angående föreståndaren för navigationsskolan i Härnösand Ivar Adolf Hjalmar Wilhelm Bolins öfverflyttning å indragningsstat,

9:o) angående pension åt konstapeln vid flottans poliskår Anton Herman Lindhs änka Adeline Lindh,

10:o) angående pension åt extra landtmätaren i Göteborgs och Bohus län, kommissionslandtmätaren Albert Emanuel Söderström,

11:o) angående pension åt förre bokhållaren vid Flyinge hingstdepå P. A. V. Tullbergs änka Alma Elvira Tullberg, född Rudolph, och

12:o) angående pension åt professorn H. A. von Posts änka Olga Maria von Post, född Berg.

Nr 227. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till förordning om vissa ändringar i 8, 39 och 52 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften;

2:o) med förslag till förordning om provianteringsfrilager; och

3:o) med förslag till förordningar om frilager och om ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen om frihamn.

Nr 228. S. D. Hänvisades till lagutskottet en af herr *Åkerlund* afgifven motion, nr 278, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om aflösning af vissa frälseräntor m. m.

Den 11 april.

Från Första kammaren.

Nr 231. S. D. Efter föredragning af Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen, hänvisades denna proposition till statsutskottet, dock under förbehåll att, om med anledning af därom väckt förslag ett särskildt utskott komme att tillsättas för nämnda propositions behandling, densamma skulle öfverlämnas till detta särskilda utskotts handläggning.

Nr 232. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående ersättande från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar af vissa förskottsvis utgifna medel.

Nr 233. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående uppförande af kvinnliga skrifbiträden i postsparbankens stat.

Nr 234. S. D. Efter föredragning af Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om arbetarskydd hänvisades denna proposition till lagutskottet, dock under förbehåll att, om med anledning af därom väckt förslag ett särskildt utskott komme att tillsättas för nämnda propositions behandling, densamma skulle öfverlämnas till detta särskilda utskotts handläggning.

Nr 235. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af vissa paragrafer i värnpliktslagen samt till förordning om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd).

Nr 236. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till vissa ändringar i nådiga förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket.

Nr 237. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtelse af vissa områden till Kiruna municipalsamhälle.

Nr 238. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskildt utskott, bestående af sexton ledamöter, åtta från hvardera kammaren, skulle tillsättas för behandling af

ej mindre Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen; än äfven de ytterligare framställningar, som kunde komma att af Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle Andra kammaren inbjudas att i detta beslut förena sig med Första kammaren.

Nr 239. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskildt utskott, bestående af sexton ledamöter, åtta från hvardera kammaren, skulle tillsättas för behandling af

ej mindre Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om arbetarskydd;

än äfven de ytterligare framställningar, som kunde komma att af Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle Andra kammaren inbjudas att i detta beslut förena sig med Första kammaren.

Från Andra kammaren.

Nr 229. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver den i första punkten af statsutskottets memorial nr 13 föreslagna, utaf Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition.

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs nu sedlarnas öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 83 Ja och 140 Nej.

Den omröstning öfver ifrågavarande voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 101 Ja och 44 Nej, hvadan, då därtill läggas Andra kammarens röster
 eller ..... 83 Ja och 140 Nej,
 sammanräkningen visar..... 184 Ja och 184 Nej.

I följd af denna omröstningens utgång måste den förseglade sedeln öppnas, och som berörda sedel innehöll ett ja, var alltså beslut af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 230. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i andra punkten af dess memorial nr 13 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen må medgifva, att assistenten och arbetsföreståndaren vid centralfängelset å Långholmen Henrik Ferdinand Broström må från och med år 1912 tillgodoföras de två för hans tjänst i stat uppförda ålderstilläggen, hvartdera å 400 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren beslutat medgifva, att assistenten och arbetsföreståndaren vid centralfängelset å Långholmen Henrik Ferdinand Broström må från och med år 1913 tillgodoföras de två för hans tjänst i stat uppförda ålderstilläggen, hvartdera å 400 kronor.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 77 Ja och 142 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 115 Ja och 28 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 77 Ja och 142 Nej,

sammanräkningen visade ..... 192 Ja och 170 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 231. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial nr 14 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen må å extra stat för år 1913 till aflöning af en tillförordnad konsul i Narvik anvisa 10,000 kronor, af hvilket belopp 5,400 kronor skola åtnjutas som lön, 2,400 kronor som hyresbidrag och 2,200 kronor som ortstillägg
röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren beslutat att å extra stat för år 1913 till aflöning af en tillförordnad konsul i

Narvik anvisa 9,000 kronor, af hvilket belopp 5,400 kronor skola åtnjutas som lön, 1,800 kronor som hyresbidrag och 1,800 kronor som ortstillägg.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 83 Ja och 140 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 74 Ja och 71 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 83 Ja och 140 Nej,

sammanräkningen visade ..... 157 Ja och 211 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 232. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af bankoutskottet i dess memorial nr 12 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill bifalla hvad utskottet i betänkandet hemställt, i följd hvaraf, med indragande af en tjänst i registrators- och bokhållargraden vid riksbankens afdelningskontor i Linköping, ytterligare en ordinarie tjänst i nämnda grad skall inrättas vid afdelningskontoret i Växjö, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, beslutit afslå utskottets hemställan.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 59 Ja och 160 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 97 Ja och 48 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster eller ..... 59 Ja och 160 Nej, sammanräkningen visade ..... 156 Ja och 208 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 233. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i första punkten af dess memorial nr 30 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen *ej mindre* för beredande af medel för upprättande vid de allmänna läroverken af dels 4 lektors- och 5 adjunktsbefattningar från och med den 1 januari 1913, dels ock 1 lektors- och 5 adjunktsbefattningar från och med den 1 juli 1913, att på de särskilda läroverken fördelas på sätt Kungl. Maj:ts bestämmer, höjer reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 50,000 kronor, *än äfven* till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1913 beviljar ett anslag af 108,500 kronor, röstar

Ja;

Den det *ej* vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren *ej mindre* afslagit såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning angående uppförande å ordinarie stat af vissa nya läraretjänster vid de allmänna läroverken *än äfven* till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1913 beviljat ett anslag af 138,500 kronor.

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl

därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 93 Ja och 125 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 121 Ja och 25 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 93 Ja och 125 Nej,

sammanräkningen visade ..... 214 Ja och 150 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 234. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i andra punkten af dess memorial nr 30 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen må

a) föreskrifva, att punkten 6 i de af Riksdagen godkända särskilda bestämmelserna i fråga om anslaget till enskilda lärarinneseminarier skall hafva följande ändrade lydelse:

6. Statsunderstöd till enskildt lärarinneseminarium må kunna utgå, för år räknadt, med högst 2,850 kronor för hvarje läsafdelning,

b) höja anslaget till enskilda lärarinneseminarier från dess nuvarande belopp, 20,000 kronor, till 34,200 kronor eller med 14,200 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren beslutat

a) föreskrifva, att punkten 6 i de af Riksdagen godkända särskilda bestämmelserna i fråga om anslaget till enskilda lärarinneseminarier skall hafva följande ändrade lydelse:

6. Statsunderstöd till enskildt lärarinneseminarium må kunna utgå för år räknadt, med högst 2,500 kronor för hvarje läsafdelning,

b) höja anslaget till enskilda lärarinneseminarier från dess nuvarande belopp, 20,000 kronor, till 30,000 kronor eller med 10,000 kronor.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns att omröstningen utfallit med 67 Ja och 137 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 101 Ja och 42 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster
eller ..... 67 Ja och 137 Nej,
sammanräkningen visade ..... 168 Ja och 179 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 235. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i tredje punkten af dess memorial nr 30 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen för beredande af religionsvård åt svenska sjömän i utländska hamnar samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän på extra stat för år 1913 anvisar ett belopp af 34,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren för beredande af religionsvård åt svenska sjömän i utländska hamnar samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän på extra stat för år 1913 anvisat ett belopp af 29,000 kronor.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 115 Ja och 106 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt

ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 115 Ja och 30 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster eller ..... 115 Ja och 106 Nej, sammanräkningen visade ..... 230 Ja och 136 Nej; och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 236. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i fjärde punkten af dess memorial nr 30 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen såsom bidrag till upprätthållande af Åsgårds skolkoloni under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för år 1913 beviljar ett belopp af 3,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren afslagit såväl utskottets ofvanberörda hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 65 Ja och 156 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 91 Ja och 52 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster eller ..... 65 Ja och 156 Nej, sammanräkningen visade ..... 156 Ja och 208 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 237. S. D. Upplästes ett från Första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 238, innefattande inbjudan till Andra kammaren att förena sig med Första kammaren i dess denna dag fattade beslut att ett särskildt utskott, bestående af sexton ledamöter, åtta från hvardera kammaren, skulle tillsättas för behandling af

ej mindre Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen;

än äfven de ytterligare framställningar, som kunde komma att af Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och beslöt kammaren antaga berörda inbjudan.

Nr 238. S. D. Upplästes ett från Första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 239, innefattande inbjudan till Andra kammaren att förena sig med Första kammaren i dess denna dag fattade beslut, att ett särskildt utskott bestående af sexton ledamöter, åtta från hvardera kammaren, skulle tillsättas för behandling af

ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd;

än äfven de ytterligare framställningar, som kunde komma att af Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och beslöt kammaren antaga berörda inbjudan.

Nr 239. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående beviljande af anslag för beredande af tillfällig förbättring i lots- och fyrpersonalens aflöningsförmåner;

2:o) angående anslag för anordnande af kliniker vid vanförestanstalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg m. m.;

3:o) angående statsbidrag för uppförande af en anstalt för vanföra i Stockholm;

4:o) angående anslag för inköp af ett område vid Vadstena hospital och asyl;

5:o) angående anläggning af statsbanor från Sveg till Brunflo och från Sveg till Hede;

6:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Christiana Hammarlund från Södertälje;

7:o) angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Jonas Jonasson Häll från Slagsta;

8:o) angående anslag för anställande af en extra advokatfiskal hos kammarkollegium äfvensom för ordnande af vissa, kollegii aktuarieloktor tillhörande handlingar;

9:o) angående löneroglering för nationalmuseum m. m.;

10:o) angående upprättande af en ny professur vid Chalmers tekniska läroanstalt m. m.;

11:o) angående ålderstillägg åt kanslirådet och byråchefen i ecklesiastikdepartementet P. E. Lindström;

12:o) angående bidrag till aflöning åt den skandinaviska bibliotekarien vid nordiska afdelningen af S:te Genevièvebiblioteket i Paris; och

13:o) angående nybyggnad för zoologiska institutionen vid universitetet i Uppsala.

Nr 240. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående pension åt förre timmermannen Sven Andersson, förre båtsmanskorpralerna Carl Nyström Smälänning och Carl Jonsson Ljungström, förre båtsmannen Per Olof Johansson Fäste samt förre eldaren Olof Ingelssons hustru Sofia Charlotta Jönsson;

2:o) angående pension åt tvättförestånderskan vid flottans sjukhus i Karlskrona Emelie Charlotta Löfgren, född Tysk; och

3:o) angående anvisande af medel för förbättring af pensioneringen inom de tre första klasserna af handelsflottans pensionsanstalt.

Nr 241. S. D. Vid föredragning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen, beslöt kammaren hänvisa denna proposition till det särskilda utskott, som Riksdagen beslutit för behandling af densamma tillsätta; och skulle till utskottet jämväl öfverlämnas åtskilliga i anledning af propositionen inom kammaren afgifna yttranden.

Nr 242. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af vissa områden till Kiruna municipalsamhälle.

Nr 243. S. D. Vid föredragning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd beslöt kammaren hänvisa denna

proposition till det särskilda utskott, som Riksdagen beslutit för behandling af densamma tillsätta; och skulle till utskottet jämväl öfverlämnas ett i anledning af propositionen inom kammaren afgifvet yttrande.

Nr 244. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till förordning angående tullrestitution i vissa fall vid återutförsel af utländsk vara; och

2:o) angående ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper.

Den 13 april.

Från Första kammaren.

Nr 240. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående förvärfvande åt kronan af vissa jordområden för anläggande af en skjutbana för Älfsborgs regemente m. m.

Nr 241. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående användande af allmänna besparingar å riksstatens femte hufvudtitel till aflönande af en extra mariningenjör m. m.;

2:o) angående täckande af öfverbetalning å den för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning afsedda delen af extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m.;

3:o) angående användande af besparingar å vissa extra ordinarie anslag till anskaffning af krigsfartygsmateriel för täckande af brister i andra dylika anslag; samt

4:o) angående inköp af mark och uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Uppsala.

Nr 242. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af medel till aflönande af öfvertaliga befattningshafvare vid navigations-skolorna efter ingången af år 1913.

Nr 243. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående bestämmelser för användningen af kronans område å viss del af Vaxön; och

2:o) angående upplåtande åt staden Jönköping af vattenrätt i Rocksjön.

Nr 244. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 8, i anledning af väckt motion om ändring af § 18 i lagen om val till Riksdagen, och

nr 9, i anledning af väckt motion om ändring af § 2 i förordningen om landsting,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 245. S. D. Föredrogos statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 25, i anledning af väckta motioner om utbetalning af skadestånd för förluster genom en i juli 1904 utbruten skogsbrand å Apertius och Ilbergsbyns hemmans marker.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet fogade reservation.

nr 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att från Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital utlämna byggnadslån för uppförande af egnahemsbyggnader å statens egendomar vid Trollhättan.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att näst efter ordet »byggnadslån» insattes ordet »företrädesvis».

Nr 246. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 26, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgad befogenhet för vattenfallsstyrelsen att ändra af styrelsen avslutade kontrakt, m. m.,

nr 28, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande af anslag till uppförande af vissa tillbyggnader vid sanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn;

nr 29, i anledning af väckt motion om rätt för riks försäkringsanstalten att utbetala preskriberad lifränta till arbetaren Sven Andersson från Holje,

nr 31, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter tvätterskan Emilia Andrietta Lindberg från Sala,

nr 32, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter arbetaren Carl Johan Holmstedt från Solberget, samt

nr 33, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 176 och 177 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till naturhistoriska riksmuseet,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 247. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets nedannämnda betänkanden:

nr 21, i anledning af väckt motion om nedsättning af afgifterna för inrikes postanvisningar, och

nr 22, i anledning af väckt motion om upphäfvande af tullen å klorkalk eller restitution af erlagd tull vid utförsel af med klorkalk blekt cellulosa,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 248. S. D. Föredrogos bankoutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 13, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1—6.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7.

Lades till handlingarna.

Punkterna 8—69.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 70.

Lades till handlingarna.

nr 14, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt bankinspektören R. H. Benckert.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 15, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beredande af årligt understöd åt förre arbetsledaren vid telegrafverket H. A. Olsson.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 249. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 32, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af sjölagen samt till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser om sjöfynd.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att i förslaget till lag om ändring i vissa delar af sjölagen sista stycket af 222 § uteslöts.

nr 33, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjuguarig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom, dels ock en i anledning af denna proposition väckt motion.

Utskottets hemställan i afseende på förslaget till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjuguarig häfd.

Afslogs.

Utskottets hemställan i afseende på förslaget till lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom.

Bifölls.

Nr 250. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 34, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjuk-kassor den 4 juli 1910, dels ock i anledning däraf väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början, att för den händelse lagförslagen eller något af dem komme att i en eller annan del återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i afseende å de delar, som blifvit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som af ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föränledas; samt

att i afseende å nummerbeteckning af paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades af kamrarnas beslut.

Punkten 1.

Utskottets förslag till lag om understödsföreningar.

17 §.

Motsvarande paragraf i Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes.

Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 16 saml.

32 §.

Visades åter till utskottet.

Öfriga delar af utskottets förslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkterna 2 och 3.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 251. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets memorial nr 39, med förslag till sammanjämkning af kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län afgiftsfritt taga stubbar för tjärbränning, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 252. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af möjlighet för municipal-samhällen att erhålla lån från vissa pensionsanstalter och kassor, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som Andra kammarens i ämnet fattade beslut således icke blifvit oförändradt antaget, skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen ärendet återlämnas till Andra kammaren för vidare behandling.

Nr 253. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning af väckt motion angående afgiftsfria resor i vissa fall för värnpliktige, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 254. S. D. Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag:
dels till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 58, angående förkortande af stadgade tider för inlämnande af ansökning och öfverklagande af förslag till vissa tjänster;

nr 59, angående rätt för pensionerad ordinarie järnvägspersonal till fribiljetter för visst antal resor å statens järnvägar; samt

nr 60, rörande statsunderstöd till bestridande af kostnaderna för patienters resor till och från de s. k. kustsanatorierna;

dels ock till delar af riksdagsbeslutet:

nr 1, ingressen;

nr 2, slutmeningen;

nr 3, angående beslutade ändringar i rikets grundlagar;

nr 4, angående val af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

nr 5, angående verkställd omröstning öfver högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter;

nr 6, angående val af tryckfrihetskommittéer;

nr 7, angående ändring i 2 kapitlet 3 § kyrkolagen;

nr 8, angående ändring af bestämmelserna om danaarf;

nr 9, angående upphäfvande af tullen å med rent eller tennhaltigt bly öfverdragna plåtar af järn af mindre tjocklek än 0.25 millimeter;

nr 10, angående ändrad lydelse af 16 kapitlet 10 § rättegångsbalken;

nr 11, rörande ändringar i lagen angående villkorlig straffdom;

nr 12, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksbanken;

nr 13, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksgäldskontoret;

nr 14, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret i fråga om deras åtgärder för uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus;

nr 15, angående ändring i 1 § af kungl. förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämning;

nr 16, angående afsöndring af lägenheter från prästerskapets lönebställen under löpande arrendetid;

nr 17, angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna mönstring med de värnpliktige;

nr 18, angående ändring i grunderna för inskrifningsnämndernas organisation;

nr 19, angående ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning;

nr 20, angående förslag till ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i för-

ordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862;

nr 21, angående åtgärder i syfte att bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref icke må kunna kringgås;

nr 22, rörande införande af stadgande om efterbeskattning i förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst; samt

nr 23, angående ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14 juni 1901.

Från Andra kammaren.

Nr 245. S. D. Hänvisades till bankoutsittet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket.

Nr 246. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående uppförande af kvinnliga biträden i postsparbankens stat; och

2:o) angående ersättande från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar af vissa förskottsvis utgifna medel.

Nr 247. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:t proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af vissa paragrafer i värnpliktslagen samt till förordning om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd).

Nr 248. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Kronlund* afgifven motion, nr 279, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt.

Nr 249. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 34, i anledning af *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, *dels ock* i anledning däraf väckta motioner.

De af utskottet framlagda lagförslagen godkändes, med följande undantag beträffande nedannämnda §§ i förslagen, nämligen:

Förslaget till lag om understödsföreningar.

1 §.

De i femte stycket förekommande orden »eller vid arbetslöshet» uteslötos.

2 §.

Kammaren biföll den af herrar Persson i Norrköping och Lindhagen vid §:en afgifna reservationen.

3 §.

Den af herr Persson i Norrköping afgifna vid §:en fogade reservationen blef af kammaren bifallen.

5 §.

Herrar Perssons i Norrköping och Lindhagens vid §:en fogade reservation bifölls af kammaren.

17 §.

Det i första stycket förekommande ordet »två» utbyttes mot »fem».

32 §.

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

35 §.

Beträffande sista stycket af §:n godkändes den af Kungl. Maj:t föreslagna lydelsen.

37 §.

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

47 §.

Kammaren godkände den af Kungl. Maj:t föreslagna lydelsen.

Förslaget till lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910.

106 §.

Kammaren biföll den af herrar Lindhagen och Persson i Norrköping afgifna, vid §:n fogade reservationen.

Nr 250. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 33, i anledning af *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjuguarig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fäng till fast egendom, *dels ock* en i anledning af denna proposition väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 251. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 8, i anledning af väckt motion om ändring af § 18 i lagen om val till Riksdagen; och

nr 9, i anledning af väckt motion om ändring af § 2 i förordningen om landsting.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 252. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 25, i anledning af väckta motioner om utbetalning af skadestånd för förluster genom en i juli 1904 utbruten skogsbrand å Apertins och Ilbergsbyns hemmans marker.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af greve F. Wachtmeister m. fl. afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 26, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgad befogenhet för vattenfallsstyrelsen att ändra af styrelsen avslutade kontrakt m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att från Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital utlämna byggnadslån för uppförande af egnahemsbyggnader å statens egendomar vid Trollhättan.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring att närmast efter ordet »byggnadslån» insköts ordet »företrädesvis».

nr 28, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande af anslag till uppförande af vissa tillbyggnader vid sanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 29, i anledning af väckt motion om rätt för riks försäkringsanstalten att utbetala preskriberad lifränta till arbetaren Sven Andersson från Holje.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 253. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkande, nr 21, i anledning af väckt motion om nedsättning af afgifterna för inrikes postanvisningar; och biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 254. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtande, nr 32, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af sjölagen samt till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 12 juni 1891, innefattande vissa bestämmelser om sjöfynd.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att ur förslaget till lag om ändring i vissa delar af sjölagen uteslöts andra stycket af 222 §.

Nr 255. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 31, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter tvätterskan Emilia Andrietta Lindberg från Sala; och

nr 32, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter arbetaren Carl Johan Holmstedt från Solberget.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 256. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets betänkande, nr 22, i anledning af väckt motion om upphäfvande af tullen å klorkalk eller restitution af erlagd tull vid utförsel af med klorkalk blekt cellulosa, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 257. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 13, angående reglering af utgifterna under riksstatens *tionde* hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1:o)—6:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 8:o)—20:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 21:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att det å sista raden förekommande ordet »tvåhundra» utbyttes mot »trehundra».

Punkterna 22:o)—30:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 31:o).

Mom. a).

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. b).

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Punkterna 32:o)—51:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 52:o).

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Punkterna 53:o)—69:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 70:o).

Lades till handlingarna.

Nr 258. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 14, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt bankinspektören R. H. Benckert; och

nr 15, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beredande af årligt understöd åt förre arbetsledaren vid telegrafverket H. A. Olsson.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 259. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial, nr 39, med förslag till sammanjämkning af kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län afgiftsfritt taga stubbar för tjärbränning.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 260. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning af herrar A. Cederborgs och K. A. Tengdahls motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om införande af stenografi såsom läroämne vid landets undervisningsanstalter.

Kammaren biföll utskottets hemställan och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 261. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 33, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkterna 176 och 177 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till naturhistoriska riksmuseet.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 262. S. D. Anmälades och godkändes Riksdagens kanslis förslag:
dels till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 58, angående förkortande af stadgade tider för inlämnande af ansökning och öfverklagande af förslag till vissa tjänster;

nr 59, angående rätt för pensionerad ordinarie järnvägspersonal till fribiljetter för visst antal resor å statens järnvägar; och

nr 60, rörande statsunderstöd till bestridande af kostnaderna för patienters resor till och från de s. k. kustsanatorierna;

dels till delar af riksdagsbeslutet, nämligen:

nr 1, riksdagsbeslutets ingress; och

nr 2, riksdagsbeslutets slutmening;

dels ock till följande paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 3, angående beslutade ändringar i rikets grundlagar;

nr 4, angående val af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

nr 5, angående verkställd omröstning öfver högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter;

nr 6, angående val af tryckfrihetskommittéer;

nr 7, angående ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen;

nr 8, angående ändring af bestämmelserna om danaarf;

nr 9, angående upphäfvande af tullen å med rent eller tennhaltigt bly öfverdragna plåtar af järn af mindre tjocklek än 0.25 millimeter;

nr 10, angående ändrad lydelse af 16 kapitlet 10 § rättegångsbalken;

nr 11, rörande ändringar i lagen angående villkorlig straffdom;

nr 12, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksbanken;

nr 13, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksgäldskontoret;

nr 14, angående ansvarsfrihet för fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret i fråga om deras åtgärder för uppförande å Helgeandsholmen af riksdags- och riksbankshus;

nr 15, angående ändring i 1 § af kungl. förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming;

nr 16, angående afsöndring af lägenheter från prästerskapets löne-
boställen under löpande arrendetid;

nr 17, angående upphörande af den i värnpliktslagen föreskrifna
mönstring med de värnpliktige;

nr 18, angående ändring i grunderna för inskrifningsnämndernas
organisation;

nr 19, angående ändring i lagen den 31 augusti 1907 angående
stadsplan och tomtindelning;

nr 20, angående förslag till ändrad lydelse af §§ 4 och 5 i för-
ordningen om landsting den 21 mars 1862 samt § 17 i förordningen
om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862;

nr 21, angående åtgärder i syfte att bestämmelserna om stämpel-
beläggning af aktiebref icke må kunna kringgås;

nr 22, rörande införande af stadgande om efterbeskattning i för-
ordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst; och

nr 23, angående ändring i vissa delar af värnpliktslagen den 14
juni 1901.

Den 16 april.

Från Första kammaren.

Nr 255. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet
Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändrad lydelse af 18 § 1 punkten i lagen om val till Riksdagen.

Nr 256. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl.
Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående understöd till be-
väringsmannen Oskar Manfred Karlsson.

Nr 257. S. D. Föredrogs ett från Andra kammaren ankommet
protokollsutdrag, nr 260, med delgifning af nämnda kammares beslut
öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning af herrar
A. Cederborgs och K. A. Tengdahls motion om skrifvelse till Kungl.
Maj:t angående utredning i fråga om införande af stenografi såsom läro-
ämne vid landets undervisningsanstalter.

Första kammaren, som den 28 sistlidne februari bifallit sitt första tillfälliga utskotts i utlåtande nr 3 gjorda hemställan att en inom denna kammare af herr Clason väckt motion med likartadt innehåll ej måtte föranleda någon Första kammarens åtgärd, fann den gjorda delgifningen af Andra kammarens omförmälda beslut icke erfordra vidare yttrande.

Från Andra kammaren.

Nr 263. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående beredande af medel till aflönande af öfvertaliga befättningshafvare vid navigationsskolorna efter ingången af år 1913.

Nr 264. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående användande af allmänna besparingar å riksstatens femte hufvudtitel till aflönande af en extra mariningenjör m. m.,

2:o) angående täckande af öfverbetalning å den för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning afsedda delen af extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m.,

3:o) angående användande af besparingar å vissa extra ordinarie anslag till anskaffning af krigsfartygsmateriel för täckande af brister i andra dylika anslag,

4:o) angående förvärfvande åt kronan af vissa jordområden för anläggande af en skjutbana för Älfsborgs regemente m. m., och

5:o) angående inköp af mark och uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Uppsala.

Nr 265. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående bestämmelser för användningen af kronans område å viss del af Vaxön; och

2:o) angående upplåtande åt staden Jönköping af vattenrätt i Rocksjön.

Nr 266. S. D. Hänvisades till statsutskottet en af herr Nilson i Örebro afgifven motion, nr 280, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anläggning af statsbanor från Sveg till Brunflo och från Sveg till Hede.

Nr 267. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Widén* afgifven motion, nr 281, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 16 § mom. b) riksdagsordningen.

Nr 268. S. D. Vid föredragning af ett från Första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 252, innefattande delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af möjlighet för municipalsambhällen att erhålla lån från vissa pensionsanstalter och kassor, beslöt Andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt femte tillfälliga utskott.

Den 17 april.

Från Första kammaren.

Nr 258. S. D. Företogs val af åtta ledamöter i Riksdagens särskilda utskott nr 1, till hvars behandling hänvisats Kungl. Maj:ts proposition nr 104; och befunnos, efter valets slut, hafva blifvit därtill utsedda:

grefve Hamilton, Hugo,	från »nationella partiet»,
herr Kvarnzelius	» »liberala samlingspartiet»,
» Strömberg	» »nationella partiet»,
» Ingeström	» »liberala samlingspartiet»,
friherre De Geer, Fabian,	» »nationella partiet»,
herr Thyré	» »»
» Petré, D. Alfred,	» »liberala samlingspartiet»,
» Antonson	» »nationella partiet».

Nr 259. S. D. Företogs val af åtta ledamöter i Riksdagens särskilda utskott nr 2, till hvars behandling hänvisats Kungl. Maj:ts proposition nr 108; och befunnos, efter valets slut, hafva blifvit därtill utsedda:

friherre Lagerbring	från »nationella partiet»,
herr Ekman, Carl G.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Cavalli	» »nationella partiet»,
» Holmquist	» »liberala samlingspartiet»,
» Östberg, G. F.,	» »nationella partiet»,
» Ericsson, Ollas A.,	» »»
» Steffen	» »liberala samlingspartiet»,
» Östberg, Johan,	» »nationella partiet».

Nr 260. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden;

2:o) angående uppförande af en gevärsförrådsbyggnad med reparationsverkstad å Visborgs slätt;

3:o) angående återuppförande för Svea trängkår af en nedbrunnen verkstadsbyggnad m. m.; samt

4:o) angående tillbyggnad och omändring af mässbyggnaden för underofficerare och manskap vid Lifgardet till häst.

Nr 261. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 169, till Riksdagen, med förslag till lag om ändrad lydelse af 52 och 168 §§ i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Nr 262. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet en af herr *Olsson, Valerius*, väckt motion, nr 101, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket samt fastställande af telegrafverkets stat för driftkostnader år 1913.

Nr 263. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Holmquist* m. fl. väckt motion, nr 100, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition, med förslag till lag om rätt till jakt.

Nr 264. S. D. Föredrogos statsutskottets nedannämnda utlåtanden:
nr 5, angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.

Punkten 1.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 2.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

I afseende på motiveringen antogs det förslag, som innefattades i den vid förevarande punkt afgifna reservation.

Punkterna 3—18.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 19.

Lades till handlingarna.

Punkterna 20—22.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

*Punkten 23.**Mom. A).*

Med afslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den beträffande detta moment afgifna reservation.

Mom. B).

Med afslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den beträffande detta moment afgifna reservation.

Mom. C).

Med afslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den beträffande detta moment afgifna reservation.

Punkterna 24—32.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 33.

Lades till handlingarna.

Punkterna 34—38.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 39.

Lades till handlingarna.

Punkterna 40—45.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 46.

Lades till handlingarna.

Punkterna 47—50.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 51.

Lades till handlingarna.

Punkterna 52—54.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 34, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående omföring i 1912 års räkenskaper af visst belopp från reservationsanslaget till flottans öfningar till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 265. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets utlåtande nr 16, angående inrättande af ytterligare en kammarskrifvartjänst i riksgäldskontoret, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 266. S. D. Vid föredragning af lagutskottets memorial nr 35, angående remitterande till annat utskott af Kungl. Maj:ts proposition nr 60 m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 267. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af ordnar och medaljer, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 268. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, rörande väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att bereda indelt manskap bättre möjlighet att efter afsked ur krigstjänsten såsom egna hem förvärfva innehafda soldattorp, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 269. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 62, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag innefattande ändring i 24 kap. 7 § rättegångsbalken; och

nr 63, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning i visst syfte rörande bysamfälligheter.

Från Andra kammaren.

Nr 269. S. D. Företogs val af åtta *ledamöter* i Riksdagens särskilda utskott, nr 1, för behandling af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd och därmed sammanhängande frågor; och befunnos efter valets slut hafva blifvit därtill utsedde:

herr Hamilton	från »liberala samlingspartiet»,
» Eriksson i Grängesberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Räf	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Starbäck	» »liberala samlingspartiet»,
» Söderberg i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Wijk	» »liberala samlingspartiet»,
» Indebetou	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Karlsson i Fjäl	» »liberala samlingspartiet».

Nr 270. S. D. Företogs val af åtta *ledamöter* i Riksdagens särskilda utskott, nr 2, för behandling af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen, och därmed sammanhängande frågor, och befunnos efter valets slut hafva blifvit därtill utsedde

herr Nilson i Örebro	från »liberala samlingspartiet»,
» Rydén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Rydin	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Andersson i Stårte	» »liberala samlingspartiet»,
» Igel	» »
» Carlsson i Frosterud	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Anderson i Arvika	» »landtmanna- och borgarepartiet»,
» Cederborg	» »liberala samlingspartiet».

Nr 271. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 18 § 1 punkten i lagen om val till Riksdagen.

Nr 272. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående understöd till beväringssmannen Oskar Manfred Karlsson.

Nr 273. S. D. Hänvisades till statsutskottet följande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket m. m. afgifna motioner, nämligen af

herr *Cederborg*, nr 282.
 » *Palmstierna*, nr 283.
 » *Sommelius*, nr 284.

Nr 274. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner af:
 herr *Olsson* i Blädinge, nr 285, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i 8, 39 och 52 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, och
 herr *Lithander*, nr 287, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordningar om frilager och om ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen om frihamn.

Nr 275. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Martin* afgifven motion, nr 286, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt.

Nr 276. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial nr 35, angående remitterande till annat utskott af Kungl. Maj:ts proposition nr 60 m. m.; och biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 277. S. D. Anmäldes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 62, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i 24 kap. 7 § rättegångsbalken, och

nr 63, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning i visst syfte rörande bysamfälligheter.

Den 18 april.

Från Första kammaren.

Nr 270. S. D. Företogs val af fyra suppleanter i Riksdagens särskilda utskott nr 1, till hvars behandling hänvisats Kungl. Maj:ts proposition nr 104; och befunnos, efter valets slut, hafva blifvit därtill utsedda:

herr Beckman, C. F.,	från »nationella partiet»,
» Gelotte,	» »liberala samlingspartiet»,
» von Bahr	» »nationella partiet»,
» Rosén	» »liberala samlingspartiet».

Nr 271. S. D. Företogs val af fyra suppleanter i Riksdagens särskilda utskott nr 2, till hvars behandling hänvisats Kungl. Maj:ts proposition nr 108; och befunnos, efter valets slut, hafva blifvit därtill utsedda:

herr Dahl	från »nationella partiet»,
» Roman	» »liberala samlingspartiet»,
» Forssman	» »nationella partiet»,
» Lindley	» »liberala samlingspartiet».

Nr 272. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Bäckströms* nedannämnda motioner:

nr 102, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om provianteringsfrilager; och

nr 103, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till förordning om frilager.

Nr 273. S. D. Vid föredragning af statsutskottets memorial nr 35, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående anslag till handelsundervisningen, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Nr 274. S. D. Bankoutskottets memorial nr 17, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatsens tionde hufvudtitel; de i detta memorial föreslagna voteringspropositioner godkändes.

Från Andra kammaren.

Nr 278. S. D. Företogs val af åtta *suppleanter* i Riksdagens särskilda utskott, nr 1, för behandling af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd och därmed sammanhängande frågor; och befunnos efter valets slut hafva blifvit därtill utsedde:

herr Lundström i Långnäs från	»liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Hagaby	» socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Knäppinge	» landtmanna- och borgarepartiet»,
» Runefors	» liberala samlingspartiet»,
» Borggren	» socialdemokratiska gruppen»,
» Wedin	» liberala samlingspartiet»,
» Zelahn	» landtmanna- och borgarepartiet»,
» Persson i Tofta	» liberala samlingspartiet».

Nr 279. S. D. Företogs val af åtta *suppleanter* i Riksdagens särskilda utskott, nr 2, för behandling af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen, och därmed sammanhängande frågor; och befunnos efter valets slut hafva blifvit därtill utsedde:

herr Jonsson i Hå	från »liberala samlingspartiet»,
» Lithander	» landtmanna- och borgarepartiet»,
» Uddenberg	» socialdemokratiska gruppen»,
» Danielsson	» liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Fallsberg	» » »
» Widlund	» socialdemokratiska gruppen»,
» Lorentzon	» landtmanna- och borgarepartiet»,
» Hansén	» liberala samlingspartiet».

Nr 280. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 52 och 168 §§ i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Nr 281. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden,

2:o) angående uppförande af en gevärsförrådsbyggnad med reparationsverkstad å Visborgs slätt,

3:o) angående återuppförande för Svea trängkår af en nedbrunnen verkstadsbyggnad m. m.; och

4:o) angående tillbyggnad och omändring af mässbyggnaden för underofficerare och manskap vid lifgardet till häst.

Nr 282. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner af:

herr *Hage m. fl.*, nr 288, i anledning af Kungl. Maj:ts propositioner med förslag till lag om rätt till jakt och med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt,

herrar *Hage* och *Nilsson* i Tånga, nr 289, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt, och

herr *Lindhagen*, nr 294, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för tillgodogörande af kronans jakträtt.

Nr 283. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en af herr *Byström* afgifven motion, nr 290, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om provianteringsfrilager.

Nr 284. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet följande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt till jakt afgifna motioner, nämligen af

herr *Hedström m. fl.* nr 291 och nr 292,

» *Jonsson* i Hå nr 293.

Nr 285. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner af:

herr *Palmstierna*, nr 295, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse af utländsk vara; och

herr *Andersson* i Grimbo, nr 296, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om frilager m. m.

Nr 286. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 35, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående anslag till handelsundervisningen.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 287. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 17, i an-

ledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens tionde hufvudtitel.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Den 17 och 18 april.

Från Andra kammaren.

Nr 288. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 5, angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.

Punkterna 1:o)—18:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 19:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 20:o)—32:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 33:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 34:o)—38:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 39:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 40:o)—45:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 46:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 47:o)—50:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 51:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 52:o)—54:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Den 18 april.

Från Andra kammaren.

Nr 289. S. D. Vid föredragning af statsutskottets utlåtande, nr 34, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående omföring i 1912 års räkenskaper af visst belopp från reservationsanslaget till flottans öfningar till reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 290. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 16, angående inrättande af ytterligare en kammarskrifvarettjänst i riksgäldskontoret.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 291. S. D. Vid föredragning af Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning af frågan om fängelseläkarnes kompetens i rättspsykiatriskt hänseende biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 292. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för landskommun att anordna egen uppbördsförvaltning m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 293. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till tryggande af den gemensamma skandinaviska lagstiftningen m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 294. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning af herr Erikssons i Grängesberg motion, nr 241, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning

rörande skogsarbetarnes ställning och lefnadsförhållanden m. m.; och biföll kammaren utskottets hemställan.

Jämlikt 63 § riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 295. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, angående herr Söderbergs i Stockholm motion, nr 251, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af arbetsförmedling för sjöfolk m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Den 20 april.

Från Första kammaren.

Nr 275. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående anslag till vetenskapliga patologiskt-anatomiska arbeten å Sabbatsbergs sjukhus;

2:o) angående understödjande af folkbiblioteksväsendet, samt

3:o) angående fördelning af medel till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder.

Nr 276. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående utförande under senare hälften af år 1912 eller förra hälften af år 1913 af en försöksmobilisering och därmed sammanhängande öfningar.

Nr 277. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till införande i gällande tulltaxa af vissa bestämmelser rörande förtullning från frihamn eller frilager.

Nr 278. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående årligt understöd åt förra sköterskan vid Karolinska mediko-kirurgiska institutets pediatrika poliklinik Johanna Jansson.

Nr 279. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag om vapenöfningar under senare hälften af år 1912 eller förra hälften af år 1913 för utrönande af härens krigsberedskap (mobiliseringsöfningar); och

2:o) med förslag till lag innefattande förbud i visst fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete.

Nr 280. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtelse af mark till universitetet i Uppsala för uppförande af en ny byggnad för växtbiologiska institutionen därstädes m. m.

Nr 281. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 293, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till tryggnad af den gemensamma skandinaviska lagstiftningen m. m., beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 282. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 292, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för landskommun att anordna egen uppbördsförvaltning m. m., beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 283. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 294, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning af herr Erikssons i Grängesberg motion, nr 241, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande skogsarbetarnes ställning och lefnadsförhållanden m. m., beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 284. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 295, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, angående herr Söderbergs i Stockholm motion, nr 251, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af arbetsförmedling för sjöfolk m. m., beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 285. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 10, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den af herr Belinder m. fl. vid utlåtandet afgifna reservation.

nr 11, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af pastors själskrifvenhet såsom ordförande vid kyrkostämma.

Utskottets hemställan afslogs.

nr 12, i anledning af väckta motioner om ändrad lydelse af § 9 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd och om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för kyrkostämma att själf besluta om plats och tid för dess hållande.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna.

nr 13, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af pastors själskrifvenhet som skolrådsordförande.

Utskottets hemställan afslogs.

nr 14, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan lagändring, att ordinarie allmänna val till Riksdagens Andra kammare ej må kunna förrättas å sön- eller helgdagar.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 286. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda memorial och utlåtanden:

nr 36, med föranledande af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 26 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Hvad utskottet hemställt bifölls, såvidt det afsåg Första kammaren.

nr 37, i anledning af väckt motion om åvägbringande af utredning och förslag angående utsträckning af giltighetsområdet för lagen om fosterbarns vård den 6 juni 1902.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 39, i anledning af väckt motion om utarbetande af förslag till lag i syfte att jord, som förvärfvats enligt bestämmelserna i 76 § af lagen den 20 juni 1879 om dikning och annan afledning af vatten, må göras gravationsfri.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 287. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 1, angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

Punkterna 1—9.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10.

Utskottets hemställan bifölls.

I afseende på motiveringen godkändes utskottets yttrande med den ändring, att i sista stycket utelämnades meningen »utskottet har härvid — — — fiskeribiträden».

Punkten 11.

Lades till handlingarna.

Punkten 12.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 13.

Lades till handlingarna.

Punkterna 14—23.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 24.

Lades till handlingarna.

Punkterna 25—40.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 41.

Mom. a).

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. b).

Utskottets hemställan afslogs.

Punkterna 42—56.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 57.

Lades till handlingarna.

Punkterna 58—70.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 71 och 72.

Lades till handlingarna.

Punkterna 73—78.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 79.

Lades till handlingarna.

Punkterna 80—82.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 83.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den af herr Odelberg vid punkten afgifna reservation, såvidt förslaget skilde sig från utskottets hemställan och biföll utskottets hemställan i öfrigt.

Punkterna 84—86.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 87 och 88.

Lades till handlingarna.

Punkterna 89—92.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 93.

Lades till handlingarna.

Punkterna 94—96.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Från Andra kammaren.

Nr 296. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 10, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

nr 11, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af pastors själfskrifvenhet såsom ordförande vid kyrkostämma;

nr 12, i anledning af väckta motioner om ändrad lydelse af § 9 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd och om

skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för kyrkostämma att själf besluta om plats och tid för dess hållande;

nr 13, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af pastors själfskrifvenhet såsom skolrådsordförande; och

nr 14, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan lagändring, att ordinarie allmänna val till Riksdagens Andra kammare ej må kunna förrättas å sön- eller helgdagar.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 297. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial, nr 36, med föranledande af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 26 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Kammaren biföll utskottets hemställan i första stycket samt lade andra stycket af samma hemställan till handlingarna.

Nr 298. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 37, i anledning af väckt motion om ävägabringande af utredning och förslag angående utsträckning af giltighetsområdet för lagen om fosterbarns vård den 6 juni 1902.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 299. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 39, i anledning af väckt motion om utarbetande af förslag till lag i syfte att jord, som förvärfvats enligt bestämmelserna i 76 § af lagen den 20 juni 1879 om dikning och annan afledning af vatten, må göras gravationsfri.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 300. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 1, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *nionde* hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

Punkten 1:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan.

I fråga om motiveringen beslöt kammaren, att i stället för den i slutet af första stycket å sidan 7 i det tryckta utlåtandet förekommande mening, som börjar med orden »och har» samt slutar med orden »bör åvägabringas» skulle införas följande: »Utskottet vill dock icke förneka, att det kan gifvas fall, då på grund af omständigheterna en förening med folkhögskolan skulle vara till fördel för landthushållsskolan och gifvetvis då ock må äga rum.»

Punkterna 3:o)—10:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 11:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 12:o).¹

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 13:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 14:o)—23:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 24:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 25:o)—40:o).

Kammaren biföll hvad utskottet hemställt.

Punkten 41:o).

Mom. a).

Kungl. Maj:ts framställning i ämnet blef af kammaren bifallen.

Mom. b).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 42:o)—56:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 57:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 58:o)—70:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 71:o) och 72:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 73:o)—78:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 79:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 80:o)—86:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 87:o) och 88:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 89:o)—92:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 93:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 94:o)—96:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 301. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 40, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Bjufstorp nr 4, 8 i Malmöhus län, äfvensom en i ämnet väckt motion.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Den 23 april.

Från Första kammaren.

Nr 288. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändrad lydelse af § 39 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt af § 41 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 20 november 1863.

Nr 289. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående öfverlåtelse till landtförsvaret af Kungsgården Noret i Kopparbergs län m. m.;

2:o) angående understöd till aktiebolaget Svenska Amerika-Mexico-linjen för uppehållande af regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige samt Nordamerika;

3:o) angående understöd till rederiaktiebolaget Transatlantic för uppehållande af regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige och Australien;

4:o) angående uppförande i Hvitträsk by af bostadshus åt den därstädes stationerade kontraktsadjunkten;

5:o) angående ytterligare bidrag åt föreningen för bistånd åt vanföra inom Skåne till bestridande af kostnaderna för en nybyggnad för ortopedisk poliklinik och sjukafdelning i Hälsingborg; samt

6:o) angående förhöjdt statsanslag till allmänna barnbördshuset i Stockholm.

Nr 290. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till ändrad lydelse af vissa delar af gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor; och

2:o) med förslag till förordning med särskilda bestämmelser angående beskattning af socker, som under december månad år 1912 efter anmälan af svenska sockerfabriksaktiebolaget utlämnas till fritt bruk.

Nr 291. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående pensionering af lärarpersonalen vid statsunderstödda undervisningsanstalter för vanföra; och

2:o) angående vissa ändringar i staten för folkskollärarnas pensionsinrättning.

Nr 292. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en af herr *Lindley* väckt motion, nr 104, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd.

Nr 293. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelse, nr 73, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkten 174 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till ombyggnad m. m. af musik-konservatoriets orgel.

Nr 294. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelse till Konungen:

nr 74, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjugu-

årig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom; samt

nr 75, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Från Andra kammaren.

Nr 302. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående utförande under senare hälften af år 1912 eller förra hälften af år 1913 af en försöksmobilisering och därmed sammanhängande öfningar;

2:o) angående fördelning af medel till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder;

3:o) angående anslag till vetenskapliga patologiskt-anatomiska arbeten å Sabbatsbergs sjukhus; och

4:o) angående understödjande af folkbiblioteksväsendet.

Nr 303. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag om vapenöfningar under senare hälften af år 1912 eller förra hälften af år 1913 för utrönande af härens krigsberedskap (mobiliseringsöfningar), och

2:o) med förslag till lag innefattande förbud i visst fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete.

Nr 304. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till införande i gällande tulltaxa af vissa bestämmelser rörande förtullning från frihamn eller frilager.

Nr 305. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af mark till universitetet i Uppsala för uppförande af en byggnad för växtbiologiska institutionen därstädes m. m.

Nr 306. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt förra sköterskan vid karolinska mediko-kirurgiska institutets pediatrika poliklinik Johanna Jansson.

Nr 307. S. D. Hänvisades till lagutskottet en utaf herr *Christiernson* afgifven motion, nr 297, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af vissa paragrafer i värnpliktslagen samt till förordning om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd).

Nr 308. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Molin* i Dombäcksmark afgifven motion, nr 298, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående bestämmelser för användningen af kronans område å viss del af Vaxön.

Nr 309. S. D. Hänvisades till statsutskottet en utaf herr *Christiernson* afgifven motion, nr 299, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af vissa paragrafer i värnpliktslagen samt till förordning om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd).

Den 24 april.

Från Första kammaren.

Nr 295. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar;

2:o) angående anställande af extra läkare vid Sätters och Västerviks hospital och hospitalsläkare vid Stockholms hospital, samt

3:o) angående anslag för år 1913 till fortsättande af utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna m. m.

Nr 296. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående rätt för Kungl. Maj:t att för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjänlig mark äfvensom till inlösen af ströängar å

kronoparkerna i Norrland och Dalarne disponera domänfondens kontanta tillgångar;

2:o) angående upplåtelse af kronan tillhörande jordägareandelar i grufvor;

3:o) angående upplåtelse af rätt till bearbetande af icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

4:o) angående afstående eller upplåtelse i vissa fall af mark från kronoegendomar;

5:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra mönster-skrifvarbostället Björsäter nr 4 Skattegården i Skaraborgs län; samt

6:o) angående förslag till förordning om skogsvårdsafgifter.

Nr 297. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre schaktmästaren vid statens järnvägsbyggnader August Andersson;

2:o) angående pension till en förman och åtskilliga arbetare vid statens järnvägar; samt

3:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehafvares rätt till pension.

Nr 298. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet nr 2 en af herr *Antonsson* väckt motion, nr 105, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen.

Nr 299. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets utlåtande nr 15, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 18 § 1 punkten i lagen om val till Riksdagen, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 300. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 37, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af beskickningshus i Berlin,

nr 38, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för inköp af ett område vid Vadstena hospital och asyl m. m.,

nr 39, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ålderstillägg åt kanslirådet och byråchefen i ecklesiastikdepartementet P. E. Lindström,

nr 40, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående medgifvande för provinsialläkaren Herman Anton Melén att komma i åtnjutande af de från och med år 1912 fastställda aflöningsförmåner för provinsialläkare,

nr 41, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för vissa anordningar vid Trollhätte kraftstation till förekommande af driftstöringar,

nr 42, i anledning af väckt motion om vidtagande af åtgärder för bekämpande af spetälskesjukdomen i Sverige,

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anordnande af kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg m. m.,

nr 44, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för uppförande af en anstalt för vanföra i Stockholm,

nr 45, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående inköp af vissa delar af ön Björkö i Mälaren,

nr 46, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående vissa byggnadsarbeten m. m. för patologisk-anatomiska institutionen i Lund,

nr 47, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående Härnösands pastorats frigörande från att vara prebende för biskopen i Härnösands stift, samt

nr 48, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående bidrag till aflöning åt den skandinaviske bibliotekarien vid nordiska afdelningen af S:te Genevièvebiblioteket i Paris,
biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 301. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 36, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående lönereglering för nationalmuseum m. m.

Punkten a).

Med afslag å utskottets hemställan, såvidt den skilde sig från Kungl. Maj:ts framställning i ämnet, biföll kammaren Kungl. Maj:ts framställning i denna del oförändrad.

Punkterna b)—g).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 302. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets utlåtande

nr 18, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående afskrifning af viss del utaf domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 303. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 38, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående dödsstraffets upphäfvande.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 40, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående medgifvande af expropriation för anskaffande å landet af tomtmark för byggnader, afsedda för religiös, social eller kulturell verksamhet.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 304. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 40, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Bjufstorp nr 4, 8 i Malmöhus län, äfvensom en i ämnet väckt motion.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 41, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående framläggande för Riksdagen af förslag till grunder för upplåtelse med tomträtt af bostadstomter å kronojord.

Med afslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet afgifna reservation.

Från Andra kammaren.

Nr 310. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående öfverlåtelse till landtförsvaret af Kungsgården Noret i Kopparbergs län m. m.;

2:o) angående understöd till aktiebolaget Svenska Amerika-Mexico-linjen för uppehållande af regelbunden ångfartygsförbindelse mellan Sverige samt Nordamerika;

3:o) angående understöd till rederiaktiebolaget Transatlantic för uppehållande af regelbunden ångfartygsförbindelse mellan Sverige och Australien;

4:o) angående uppförande i Hvitträsk by af bostadshus åt den därstädes stationerade kontraktsadjunkten;

5:o) angående ytterligare bidrag åt föreningen för bistånd åt vanföra inom Skåne till bestridande af kostnaderna för en nybyggnad för ortopedisk poliklinik och sjukafdelning i Hälsingborg; och

6:o) angående förhöjdt statsanslag till allmänna barnbördshuset i Stockholm.

Nr 311. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till ändrad lydelse af vissa delar af gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor; och

2:o) med förslag till förordning med särskilda bestämmelser angående beskattning af socker, som under december månad år 1912 efter anmälan af svenska sockerfabriksaktiebolaget utlämnas till fritt bruk.

Nr 312. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående pensionering af lärarpersonalen vid statsunderstödda undervisningsanstalter för vanföra; och

2:o) angående vissa ändringar i staten för folkskolläraernes pensionsinrättning.

Nr 313. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse af § 39 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt af § 41 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Nr 314. S. D. Hänvisades till Riksdagens särskilda utskott nr 1 följande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd afgifna motioner, nämligen af:

herr *Åkerman*, nr 300.

herrar *Söderberg* i Stockholm och *Eriksson* i Grängesberg, nr 301, samt

herr *Nilsson* i Hagaby, nr 302.

Nr 315. S. D. Hänvisades till statsutskottet en af herr *Vennersten* afgifven motion, nr 303, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående förvärfvande åt kronan af vissa jordområden för anläggande af en skjutbana för Älfsborgs regemente m. m.

Nr 316. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 41, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående framläggande för Riksdagen af förslag till grunder för upplåtelse med tomträtt af bostadstomter å kronojord.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 317. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning af herr E. Hages motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående insättande å bankinrättning för vederbörande kommuns räkning af kommunen tillkommande allmänna afgifter, som af exekutiv myndighet indrifvits.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 318. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning af herr Juhlin's motion, nr 28, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande abonnemangs- och samtalsavgifter vid telegrafverkets telefonväsen.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 319. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, med anledning af Första kammarens beslut rörande inom båda kamrarna väckta motioner om åvägabringande af utredning i fråga om effektiva åtgärder för underlättande af jordupplåtelse för egna hem å kronomark i Norrland.

Kammaren beslöt biträda Första kammarens i ärendet fattade beslut.

Nr 320. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i fråga om en af herr Lindhagen m. fl. väckt motion, nr 255, angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder för skapande af ett internationellt hjälpspråk.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 321. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 15, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 18 § 1 punkten i lagen om val till Riksdagen.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 322. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 36, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående löne reglering för nationalmuseum m. m.

Mom. a).

Kammaren godkände den af Kungl. Maj:ts föreslagna staten för nationalmuseet.

Mom. b)–d).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Mom. e).

Kammaren beslöt, att det ordinarie anslaget till Nationalmuseet skulle höjas med 53,450 kronor till 114,300 kronor.

Mom. f)–g).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 37, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af beskickningshus i Berlin.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

I fråga om motiveringen beslöt kammaren, att det sista stycket däraf eller det stycke, som börjar med orden »Beträffande det» och slutar med orden »inflytande köpeskillingen» skulle utbytas mot följande: »äfvenledes instämmer utskottet i hvad af ministern för utrikes ärendena anförts om det önskvärda i fråga om försäljning af beskickningshuset i Madrid. Då det emellertid torde vara lämpligt att icke nu, innan en sådan försäljning kommit till stånd, göra anvisning angående dispositionen af den härför inflytande köpeskillingen, har utskottet funnit sig böra göra den jämkning i Kungl. Maj:ts framställning, att någon bestämmelse därom, att den å fastigheten in-tecknade gäld måtte innestå i afbidan på försäljningen af beskickningshuset i Madrid, icke inflyter i Riksdagens beslut.»

Nr 323. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 38, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för inköp af ett område vid Vadstena hospital och asyl m. m.;

nr 39, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ålders-tillägg åt kanslirådet och byråchefen i ecklesiastikdepartementet P. E. Lindström;

nr 40, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående med-gifvande för provinsialläkaren Herman Anton Melén att komma i åt-njutande af de från och med år 1912 fastställda aflöningsförmåner för provinsialläkare;

nr 41, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag

för vissa anordningar vid Trollhätte kraftstation till förekommande af driftstöringar;

nr 42, i anledning af väckt motion om vidtagande af åtgärder för bekämpande af spetälskesjukdomen i Sverige;

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anordnande af kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg m. m.;

nr 44, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för uppförande af en anstalt för vanföra i Stockholm;

nr 45, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående inköp af vissa delar af ön Björkö i Mälaren;

nr 46, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående vissa byggnadsarbeten m. m. för patologisk-anatomiska institutionen i Lund;

nr 47, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående Härnösands pastorats frigörande från att vara prebende för biskopen i Härnösands stift; och

nr 48, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående bidrag till afföning åt den skandinaviske bibliotekarien vid nordiska afdelningen af S:te Genevièvebiblioteket i Paris.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 324. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets utlåtande, nr 18, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående afskrifning af viss del utaf domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 325. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 38, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående dödsstraffets upphäfvande.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den i ämnet väckta motionen.

Nr 326. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från *statsutskottet*:

nr 73, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkten 174 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till ombyggnad m. m. af musikkonservatoriets orgel; och

från lagutskottet:

nr 74, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjugo-årig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom, samt

nr 75, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909.

Den 26 april.

Från Första kammaren.

Nr 305. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 48, i anledning af Riksdagens år 1911 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1910;

nr 77, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af beskickningshus i Berlin; samt

nr 78, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af vissa delar af ön Björkö i Mälaren.

Nr 306. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 76, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af 18 § 1 punkten i lagen om val till Riksdagen.

Nr 307. S. D. Upplästes och godkändes bankoutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 79, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående afskrifning af viss del utaf domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret.

Nr 308. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 317, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning af herr E. Hages motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående insättande å bankinrättning för vederbörande kommuns räkning af kommunen tillkommande allmänna afgifter, som af exekutiv myndighet indrifvits, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 309. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 318, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning af herr Juhllins motion, nr 28, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande abonnemangs- och samtalsafgiften vid telegrafverkets telefonväsen, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 310. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående understöd af telegrafmedel åt änkan Johanna Charlotta Larsson, född Löfgren.

Nr 311. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om skogsaccis och om virkestaxering.

Från Andra kammaren.

Nr 327. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre schaktmästaren vid statens järnvägsbyggnader August Andersson;

2:o) angående pension till en förman och åtskilliga arbetare vid statens järnvägar; och

3:o) med förslag till lag om ändrad lydelse af 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension.

Nr 328. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående understöd af telegrafmedel åt änkan Johanna Charlotta Larsson, född Löfgren;

2:o) angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar;

3:o) angående anställande af extra läkare vid Sätters och Västerviks hospital och hospitalsläkare vid Stockholms hospital; och

4:o) angående anslag för år 1913 till fortsättande af utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna m. m.

Nr 329. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skogsaccis och om virkestaxering.

Nr 330. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående rätt för Kungl. Maj:t att för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjänlig mark äfvensom till inlösen af ströängar å kronoparkerna i Norrland och Dalarne disponera domänfondens kontanta tillgångar;

2:o) angående upplåtelse af kronan tillhörande jordägarandelar i grufvor;

3:o) angående upplåtelse af rätt till bearbetande af icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

4:o) angående afstående eller upplåtelse i vissa fall af mark från kronoegendomar;

5:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra mönsterskrifvarbostället Björsäter nr 4 Skattegården i Skaraborgs län; och

6:o) med förslag till förordning om skogsvårdsafgift.

Nr 331. S. D. Hänvisades till Riksdagens särskilda utskott nr 2 en af herr *Lithander* afgifven motion, nr 304, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen.

Nr 332. S. D. Hänvisades till Riksdagens särskilda utskott nr 1 följande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd afgifna motioner nämligen af:

herr *Vennersten*, nr 305, och

» *Åkerman*, nr 306.

Nr 333. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Branting m. fl.* afgifven motion, nr 307, angående utvidgad politisk valrätt och valbarhet.

Nr 334. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Martin* väckt motion, nr 308, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående bestämmelser för användningen af kronans område å viss del af Vaxön.

Nr 335. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 49, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel.

Punkten I.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Punkterna II och III.

Lades till handlingarna.

Nr 336. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från *statsutskottet*:

nr 48, i anledning af Riksdagens år 1911 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1910;

nr 77, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af beskickningshus i Berlin; och

nr 78, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af vissa delar af ön Björkö i Mälaren;

från *konstitutionsutskottet*:

nr 76, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 18 § 1 punkten i lagen om val till Riksdagen; samt

från *bankoutskottet*:

nr 79, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående afskrifning af viss del utaf domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret.

Den 27 april.*Från Första kammaren.*

Nr 312. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående användande af öfverskott i den s. k. Djurgårdskassan till vissa reparationsarbeten vid Ulriksdals slott samt för anordnande af fullständig värmeledning inom Drottningholms slott;

2:o) angående tilläggspension åt skrifbitrådet hos generaltullstyrelsen Blenda Amanda Lindström;

3:o) angående utgifvande af en ny upplaga af handboken »Sveriges land och folk»;

4:o) angående tilldelande af ett andra ålderstillägg å 500 kronor åt fortifikationskassören och förrådsförvaltaren å Älfsborgs fästning C. G. R. Granlind;

5:o) angående anskaffande af afståndsmätninginstrument;

6:o) angående anvisande af särskildt rekryteringsbidrag för fyllande af 1913 års stater; samt

7:o) angående reglering af aflöningsförhållanden m. m. beträffande amanuenser m. fl. befattningshafvare vid universitetens i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutets vetenskapliga institutioner.

Nr 313. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående upplåtande af områden från förra korpralsbostället Åsby nr 1 i Östergötlands län; och

2:o) angående upplåtande af vissa områden från förra fänriksbostället Hålfredstorp nr 1 i Kalmar län.

Nr 314. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående försäljning af sex lägenheter från till kronopark afsatta förra fältväbelsbostället Hälle nr 1 i Jämtlands län;

2:o) angående upplåtande af lägenheter från förra kompanichefsbostället Hultarp nr 1 jämte Hultarp nr 2, en utjord, i Kalmar län;

3:o) angående uppförande af nybyggnad m. m. för entomologiska afdelningen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet; samt

4:o) angående vissa anordningar i Sveriges geologiska undersöknings nybyggnad.

Nr 315. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nädiga proposition till Riksdagen angående pensionering af distriktsveterinärer m. fl.

Nr 316. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets utlåtande nr 16, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande behovet af åtgärder, åsyftande att i vissa landtkommuner bereda de röstberättigade större möjlighet att delta i kommunala afgöranden m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 317. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial nr 49, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel.

Punkten I.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Punkterna II och III.

Lades till handlingarna.

Nr 318. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden och memorial:

nr 50, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnad för zoologiska institutionen vid universitetet i Uppsala,

nr 51, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upprättande af en ny professur vid Chalmers tekniska läroanstalt m. m., samt

nr 52, med förslag rörande aflöningsbestämmelser för de vid lagtima riksdag hos kamrarna, hos de ständiga och tillfälliga utskotten samt i Riksdagens kansli anställda tjänstemän och betjante m. m., biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 319. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets betänkande nr 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild

stämpelavgift vid köp och byte af fondpapper, biföll kammaren hvad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 320. S. D. Vid föredragning af lagutskottets utlåtande nr 41, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 11 kap. 9, 24 och 38 §§ rättegångsbalken, visades ärendet åter till utskottet.

Nr 321. S. D. Vid föredragning af lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 42, i anledning af väckt motion i fråga om afdraget för konkurskostnad vid fördelning af köpeskillingen för exekutivt försäld fastighet, hvarur egnahemslån skall gäldas,

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 14 kap. 33, 34 och 46 §§ strafflagen, samt

nr 44, i anledning af väckta motioner om dels utvidgad tillämpning af lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfa fast egendom m. m., dels ock ändrad lydelse af 24 § i lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 322. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i fråga om en af herrar Bengtsson i Göteborg och Kristensson inom Andra kammaren väckt motion, nr 242, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undersökning och förslag i fråga om användandet af öfverkvalificerad arbetskraft vid tullverket, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 323. S. D. Föredrogs Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning af motion, nr 88, af herr Lindley angående skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om åtgärder för inrättande af en till sjömanshusen anknuten maritim arbetsförmedling m. m.

Första delen af utskottets hemställan.

Bifölls.

Andra delen af utskottets hemställan.

Bifölls; och skulle jämlikt 63 § 3 mom. riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas medkammaren.

Nr 324. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 12, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder i syfte att för arrendatorer

af vissa fastigheter i Norrland och Dalarne underlätta fastigheternas förvärfvande med äganderätt, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 325. S. D. Föredrogs Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i anledning af Andra kammarens beslut på grund af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af arbetsförmedling för sjöfolk m. m.

Första kammaren, som förut denna dag bifallit senare delen af hvad dess andra tillfälliga utskott hemställt i utlåtande nr 11, i anledning af en likartad, af herr Lindley väckt motion, hvilket beslut skulle delgifvas Andra kammaren, fann utskottets i nu föreliggande utlåtande gjorda hemställan besvarad genom Första kammarens nämnda beslut.

Nr 326. S. D. Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 49, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af ett område från förra kaptensbostället Kulla nr 1, i Östergötlands län;

nr 50, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Norseskären nr 1 i Älfsborgs län;

nr 51, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Öfra Ljungby nr 1 med Kiddön nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 52, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra häradshöfdingbostället Sunnegata nr 2 Uppegården i Skaraborgs län;

nr 53, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra hospitalshemmet Näset nr 1 i Älfsborgs län;

nr 54, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra häradshöfdingbostället Löfsta nr 1 i Södermanlands län;

nr 55, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra kronofogdebostället Slättåkra nr 6 Aspegården och nr 8 Månsagården i Jönköpings län;

nr 56, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående eftergift å arrendeafgiften för arrendeåret 1910—1911 för en utarrenderad kronoegendom i Stockholms län;

nr 57, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Petsarfverum på Gottland;

nr 64, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkre nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län;

nr 65, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra regementsskrifvarbostället Styfvinge nr 1 och 2 med underlydande i Östergötlands län;

nr 66, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fänriksbostället Värlebo nr 2 i Kalmar län;

nr 67, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af de under Gripsholms kungsladugård i Södermanlands län dagverkskyldiga torpen Nygårdet nr 1 och Sörtorp nr 1;

nr 68, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fältväbelbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård i Älfsborgs län;

nr 69, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Knifberga nr 2 i Östergötlands län;

nr 70, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra hospitalshemmanet Vallkärra nr 7 i Malmöhus län;

nr 71, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande af från viss jord till Visby domkyrka utgående jordskyld; samt

nr 72, angående rätt för ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län mot en mindre afgift taga stubbar för tjärbränning.

Från Andra kammaren.

Nr 337. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 40, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående medgifvande af expropriation för anskaffande å landet af tomtmark för byggnader, afsedda för religiös, social eller kulturell verksamhet.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Widén afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 338. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets betänkande, nr 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 339. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 16, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande behovet af åtgärder, åsyftande att i vissa landskommuner bereda de röstberättigade större möjlighet att deltaga i kommunala afgöranden m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 340. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden och memorial: nr 50, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnad för zoologiska institutionen vid universitetet i Uppsala;

nr 51, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upp- rättande af en ny professur vid Chalmers tekniska läroanstalt m. m.; och

nr 52, med förslag rörande aflöningsbestämmelser för de vid lagtima riksdag hos kamrarna, hos de ständiga och tillfälliga utskotten samt i Riksdagens kansli anställda tjänstemän och betjante m. m.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden och memorial hemställt.

Nr 341. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtanden:

nr 41, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 11 kap. 9, 24 och 38 §§ rättegångsbalken.

Ärendet återförvisades till utskottet för ny behandling.

nr 42, i anledning af väckt motion i fråga om afdraget för konkurskostnad vid fördelning af köpeskillingen för exekutivt försäld fastighet, hvarur egnahemslån skall gäldas.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 14 kap. 33, 34 och 46 §§ strafflagen.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 44, i anledning af väckta motioner om dels utvidgad tillämpning af lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfa fast egendom m. m., dels ock ändrad lydelse af 24 § i lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 342. S. D. Vid föredragning af Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning af inom båda kamrarna väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående anordnande af en planmässigt bedrifven effektiv nykterhetsundervisning, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 343. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af de personliga afgifterna till stat och kommun.

Kammaren biföll utskottets hemställan; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 344. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse till Konungen:

nr 49, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af ett område från förra kaptensbostället Kulla nr 1 i Östergötlands län;

nr 50, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Norreskären nr 1 i Älfsborgs län;

nr 51, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Öfra Ljungby nr 1 med Kiddön nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 52, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra härads höfdingbostället Sunnegata nr 2 Uppegården i Skaraborgs län;

nr 53, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra hospitalshemmanet Näset nr 1 i Älfsborgs län;

nr 54, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra härads höfdingbostället Löfsta nr 1 i Södermanlands län;

nr 55, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra kronofogdebostället Slättåkra nr 6 Aspegården och nr 8 Månsagården i Jönköpings län;

nr 56, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående eftergift å arrendeafgiften för arrendeåret 1910—1911 för en utarrenderad kronoegendom i Stockholms län;

nr 57, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheten Petsarfverum på Gottland;

nr 64, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra löjtnantsbostället Åkra nr 1 och 2 jämte Hvalsta nr 4, en utjord, i Södermanlands län;

nr 65, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra regementsskrifvarbostället Hyfvinge nr 1 och 2 med underlydande i Östergötlands län;

nr 66, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fänriksbostället Värlebo nr 2 i Kalmar län;

nr 67, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af de under Gripsholms kungsladugård i Södermanlands län dagsverkskyldiga torpen Nygårdet nr 1 och Sörtorp nr 1;

nr 68, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra fältväbelsbostället Bälinge nr 5 Toresgård med Bälinge nr 8 Bengtsgård i Älfsborgs län;

nr 69, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra korpralsbostället Knifberga nr 2 i Östergötlands län;

nr 70, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra hospitalshemmanet Vallkärra nr 7 i Malmöhus län;

nr 71, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upphörande af från viss jord till Visby domkyrka utgående jordskyld; och

nr 72, angående rätt för ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län mot en mindre afgift taga stubbar för tjärbränning.

Den 30 april.

Från Första kammaren.

Nr 327. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående anvisande af anslag till vissa byggnader och anläggningar vid Järfva och Mjölby stationer m. m.;

2:o) angående förvärfvande för statsverkets räkning af Södertälje kanal m. m.;

3:o) angående anslag till om- och tillbyggnad af posthuset vid Lilla Nygatan i Stockholm;

4:o) angående ålderstillägg åt vaktmästaren vid krigshögskolan J. E. Söderlund; samt

5:o) angående provisorisk lönereglering för bergmästarna.

Nr 328. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nädiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 3 mom. 6 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrifning;

2:o) i anledning af ifrågasatt förlängning af den å internationell konferens i Bryssel den 5 mars 1902 antagna konventionen angående beskattningen af socker m. m.; samt

3:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af 1, 3 och 7 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften.

Nr 329. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutsittet Kungl. Maj:ts nedannämnda nädiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående pension å allmänna indragningsstaten till färjvaktaren vid Väddö kanal Anders Sedlunds änka Brita Margreta Sedlund;

2:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre afdelningssingenjören vid statens järnvägsbyggnader, förre kaptenen vid väg- och vattenbyggnadskåren O. T. W. Stanzéns änka Clara Hedvig Ulrika Stanzén, född Söderhjelm;

3:o) angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete åt skogstorpören Isak Johansson Kenttäsaaris eller Rovas änka och barn; samt

4:o) angående beredande af en lifstidsränta åt Anna Sofia Karlsson i Ladvreta i Turinge socken.

Nr 330. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nädiga proposition till Riksdagen angående vissa nya bestämmelser i afseende å mått och vikt.

Nr 331. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nädiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse af § 34 värnpliktslagen.

Nr 332. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

- 1:o) angående ny aflöningsstat för statens skogsförsöksanstalt;
- 2:o) angående uppförande af nybyggnad m. m. för statens skogsförsöksanstalt;
- 3:o) angående vissa kompletteringsarbeten vid statens veterinär-bakteriologiska anstalt;
- 4:o) angående användning af besparing åt till rikets allmänna kartverk anvisade extra anslag; samt
- 5:o) angående upplåtande af vissa områden från förra fanjunkarbostället Refvinge nr 3, 10 i Malmöhus län.

Nr 333. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 343, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afskaffande af de personliga afgifterna till stat och kommun, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 334. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 82, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 14 kap. 33, 34 och 46 §§ strafflagen.

Nr 335. S. D. Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 80, till Konungen, angående åtgärder för motarbetande af missbruk af tobak och kaffe.

Från Andra kammaren.

Nr 345. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

- 1:o) angående försäljning af sex lägenheter från till kronopark af-satta förra fältväbelsbostället Hälle nr 1 i Jämtlands län;
- 2:o) angående upplåtande af lägenheter från förra kompanichefsbostället Hultarp nr 1 jämte Hultarp nr 2, en utjord, i Kalmar län;
- 3:o) angående uppförande af nybyggnad m. m. för entomologiska afdelningen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet;

4:o) angående vissa anordningar i Sveriges geologiska undersöknings nybyggnad;

5:o) angående upplåtande af områden från förra korpralsbostället Åsby nr 1 i Östergötlands län; och

6:o) angående upplåtande af vissa områden från förra fänriksbostället Hålfredstorp nr 1 i Kalmar län.

Nr 346. S. D. Hänvisades till bankoutsittet Kungl. Maj:ts proposition angående pensionering af distriktsveterinärer m. fl.

Nr 347. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående tilldelande af ett andra ålderstillägg å 500 kronor åt fortifikationskassören och förrådsförvaltaren å Älfsborgs fästning C. G. R. Granlind;

2:o) angående anskaffande af afståndsmätningssinstrument;

3:o) angående anvisande af särskildt rekryteringsbidrag för fyllande af 1913 års stater;

4:o) angående användande af öfverskott i den s. k. Djurgårdskassan till vissa reparationsarbeten vid Ulriksdals slott samt för anordnande af fullständig värmeledning inom Drottningholms slott;

5:o) angående tilläggspension åt skrifbiträdet hos generaltullstyrelsen Blenda Amalia Lindström;

6:o) angående utgifvande af en ny upplaga af handboken »Sveriges land och folk»; och

7:o) angående reglering af aflöningsförhållanden m. m. beträffande amanuenser m. fl. befattningshafvare vid universitetens i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutets vetenskapliga institutioner.

Nr 348. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående vissa nya bestämmelser i afseende å mått och vikt.

Nr 349. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Torgén* afgifven motion, nr 309, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om skogsvårdsafgift.

Nr 350. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en af herr *Torgén* afgifven motion, nr 310, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse af vissa delar af gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 351. S. D. Föredrogos två från Första kammaren ankomna protokollsutdrag, det ena, nr 323, innefattande delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning af motion, nr 88, af herr Lindley angående skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om åtgärder för inrättande af en till sjömanshusen anknuten maritim arbetsförmedling m. m., samt det andra, nr 325, angående Första kammarens beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i anledning af Andra kammarens beslut på grund af väckt motion i samma fråga; och beslöt Andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt fjärde tillfälliga utskott.

Nr 352. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 59, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående framläggande för Riksdagen af förslag till grunder för upplåtelse med tomt-rätt af bostadstomter å kronojord.

Nr 353. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från *Riksdagens kansli*:

nr 80, angående åtgärder för motarbetande af missbruk af tobak och kaffe; samt

från *lagutskottet*:

nr 82, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 14 kap. 33, 34 och 46 §§ strafflagen.

Den 1 maj.

Från Första kammaren.

Nr 336. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående vidtagande af eldsäkerhetsanordningar i vissa krigsarkivets lokaler; och

2:o) angående inköp af vissa områden i Sorsele och Dorotea socknar för nomadlapparnas behof af renbete m. m.

Till utskottet skulle jämväl öfverlämnas ett af herr Clason inom kammaren afgifvet yttrande i anledning af den här ofvan under 1:o antecknade propositionen.

Nr 337. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående inrättande af vissa parallellklasser vid folkskoleseminarierna i Uppsala, Strängnäs och Kalmar;

2:o) angående anslag till vissa af svenska lifräddningssällskapet anordnade kurser;

3:o) angående användande af naturhistoriska riksmuseets byggnadsfond för genomförande af vissa förändringar i planen för museets portvaktshus vid Djurgårds-Frescati;

4:o) angående uppförande af asylbyggnad å allmänna barnbörds-
husets tomt å kungl. Djurgården; samt

5:o) angående anslag till August Abrahamsons stiftelse å Näs m. m.

Nr 338. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående bestridande af kostnader för ökade arbetskrafter inom landtförsvarsdepartementet.

Nr 339. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pensionsreglering för rektorerna vid de allmänna läroverken.

Nr 340. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) med förslag till lag angående ändrad lydelse af 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen; samt

2:o) med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt värnpliktigs familj (familjeunderstöd) under mobiliseringsöfningar senare hälften af år 1912 eller förra hälften af år 1913.

Nr 341. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående utbyte emellan kronan och Stockholms stad af mark vid Husarviken å Djurgården.

Nr 342. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående försäljning af förra kompanichefsbostället Makrismåla nr 1 i Kronobergs län;

2:o) angående upplåtande af lägenheter från förra kompanichefsbostället Edeby nr 1 och 2 i Södermanlands län;

3:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra länsmansbostället Heberg nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

4:o) angående upplåtande af lägenheter från det till kronopark afsatta kronohemmanet Näset nr 1 i Jämtlands län;

5:o) angående upplåtande af lägenheter från det till kronopark afsatta förra militiebostället Andersön nr 1 i Jämtlands län;

6:o) angående upplåtande af lägenheter från förra skvadronchefsbostället Nyvalla nr 1 i Uppsala län;

7:o) angående försäljning af vissa områden från det till kronopark afsatta förra fanjunkarbostället Åsen nr 5 i Jämtlands län;

8:o) angående upplåtande af visst område vid Gällivare Malmberg i Norrbottens län;

9:o) angående försäljning af lägenheten Turedams kvarn i Jönköpings län jämte den kronan såsom ägare af nämnda lägenhet tillkommande vattenrätt i Emån;

10:o) angående försäljning af lägenheter från förra kornettsbostället Torp nr 2 Södre i Älfsborgs län;

11:o) angående upplåtande af en lägenhet från Starby kungsladugård i Östergötlands län; samt

12:o) angående försäljning af lotter från förra hospitalslägenheten Bergbetningen under Skogsholms kronopark i Gottlands län.

Nr 343. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående anvisande af anslag till understödjaende af sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd;

2:o) angående anslag till anordnande af yrkesinspektion; samt

3:o) angående anslag till anordnande af inspektion öfver elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring.

Nr 344. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 2 Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag dels till lag om ändrad lydelse af 13 § i lagen angående medling i arbets tvister den 31 december 1906 och dels till lag om ändrad lydelse af 2 §

i lagen angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag den 20 november 1909.

Nr 345. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets nedannämnda utlåtande och memorial:

nr 17, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förslag i syfte att frågor om nya eller förhöjda förnäner till ämbets- och tjänstemän endast genom Kungl. Maj:t må kunna föreläggas Riksdagen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 18, med föranledande af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 10 i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Lades till handlingarna.

Nr 346. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 53, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utvändig reparation af stora sjukhusbyggnaden vid garnisonssjukhuset i Stockholm,

nr 54, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från *fjärde* hufvudtitelns allmänna besparingar af vissa förskottsvis utgifna medel,

nr 55, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående tillbyggnad och omändring af mässbyggnaden för underofficerare och manskap vid Lifgardet till häst,

nr 56, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande för Svea trängkår af en nedbrunnen verkstadsbyggnad m. m.,

nr 57, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af en gevärsförrådsbyggnad med reparationsverkstad å Visborgs slätt,

nr 58, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af anslag till sjökarteverket och till utförande af sjömätningar,

nr 59, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig förstärkning af reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll,

nr 60, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inredande af skollokaler m. m. för flottans räkning i f. d. landshöfdingeresidenset i Karlskrona,

nr 61, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af anslag för beredande af tillfällig förbättring i lots- och fyrpersonalens aflöningsförmåner jämte en i ämnet väckt motion,

nr 62, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af allmänna besparingar å riksstatens femte hufvudtitel till aflönande af en extra mariningenjör m. m.,

nr 63, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående täckande af öfverbetalning å den för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning afsedda delen af extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m., samt

nr 64, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af besparingar å vissa extra ordinarie anslag till anskaffning af krigsfartygsmateriel för täckande af brister i andra dylika anslag, biföll kammarern hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 347. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 19, angående vissa framställningar rörande tionde hufvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1—12.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 13.

Kammarern antog det förslag, som innefattades i den vid förvarande punkt afgifna reservation.

Punkterna 14—17.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 348. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets nedan nämnda utlåtanden:

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af två markområden, tillhöriga Västeruorrlands regementes förra öfningsplats Sänga mo,

nr 44, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverlämnande till landtförsvaret af viss del af den inom staden Västerås belägna kronolägenheten Kungsängen,

nr 45, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverflyttande till landtförsvaret af vissa delar af kronodomänerna nr 2 Hene Prästegården och nr 4 Hene Bredegården i Norra Kyrketorps socken af Skaraborgs län m. m.,

nr 46, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra majorsbostället Tostarp nr 2 med Råröd nr 1 och Lierna nr 1 i Kristianstads län,

nr 47, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra militieboställena Norra Östbro nr 1 och Södra Östbro nr 1 i Värmlands län,

nr 48, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra sergeantsbostället 1 mantal Kroken nr 1 i Göteborgs och Bohus län,

nr 49, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af viss del af kronan tillkommande ersättning för husröta å förra kronojägarbostället $\frac{1}{4}$ mantal Sjötorp i Skaraborgs län,

nr 50, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa lägenheter från förra fanjunkarbostället Farhult nr 3, 6 i Malmöhus län,

nr 51, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra sergeantsbostället Skafve nr 1 och förra kvartermästarbostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län,

nr 52, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra sergeantsbostället Vistorp nr 7 i Kristianstads län,

nr 53, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af ett område från kronoparken Gråshult i Kristianstads län,

nr 54, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra fanjunkarbostället Mörby nr 4 Kronogården i Östergötlands län,

nr 55, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af tre lägenheter från lotten nr 2 Fäladen af förra skvadronchefsbostället Rebbelberga nr 10 Kungsgården i Kristianstads län,

nr 56, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af tre lägenheter från förra kvartermästarbostället Lörstad nr 1 och 2 i Kalmar län,

nr 57, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra kompanichefsbostället Målen nr 1 i Jönköpings län, samt

nr 58, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till

lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio samt lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 349. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 59, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående framläggande för Riksdagen af förslag till grunder för upplåtelse med tomt-rätt af bostadstomter å kronojord.

Nr 350. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 14, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande vissa skogsarbetares ställning och lefnadsförhållanden m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 351. S. D. Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 81, till Konungen, angående utredning om fängseläkararnes kompetens i rättspsykiatriskt afseende.

Från Andra kammaren.

Nr 354. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till lag angående ändrad lydelse af 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen;

2:o) med förslag till lag angående ändrad lydelse af § 34 värnpliktslagen; och

3:o) med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt värnpliktigs familj (familjeunderstöd) under mobiliseringsöfningar senare hälften af år 1912 eller förra hälften af år 1913.

Nr 355. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående ålderstillägg åt vaktmästaren vid krigshögskolan J. E. Söderlund;

2:o) angående vidtagande af eldsäkerhetsanordningar i vissa krigsarkivets lokaler;

3:o) angående anvisande af anslag till vissa byggnader och anläggningar vid Järfva och Mjölby stationer m. m.;

4:o) angående förvärfvande för statsverkets räkning af Södertälje kanal m. m.;

5:o) angående anslag till om- och tillbyggnad af posthuset vid Lilla Nygatan i Stockholm;

6:o) angående inköp af vissa områden i Sorsele och Dorotea socknar för nomadlapparnes behof af renbete m. m.; och

7:o) angående provisorisk lönereglering för bergmästarna.

Nr 356. S. D. Hänvisades till Riksdagens särskilda utskott nr 2 Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om ändrad lydelse af 13 § i lagen angående medling i arbetstvister den 31 december 1906 och dels till lag om ändrad lydelse af 2 § i lagen angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag den 20 november 1909.

Nr 357. S. D. Hänvisades till Riksdagens särskilda utskott nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående anslag till anordnande af inspektion öfver elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring;

2:o) angående anslag till understödjande af sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd; och

3:o) angående anslag till anordnande af yrkesinspektion.

Nr 358. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående pension å allmänna indragningsstaten till färjvaktaren vid Väddö kanal Anders Sedlunds änka Brita Margreta Sedlund;

2:o) angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre afdelningsingenjören vid statens järnvägsbyggnader, förre kaptenen vid väg- och vattenbyggnadskåren O. T. W. Stanzéns änka Clara Hedvig Ulrika Stanzén, född Söderhjelm;

3:o) angående beredande af en lifstidsränta åt Anna Sofia Karlsson i Ladvreta i Turinge socken; och

4:o) angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete åt skogstorparen Isak Johansson Kenttäsaaris eller Rovas änka och barn.

Nr 359. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 3 mom. 6 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrifning;

2:o) i anledning af ifrågasatt förlängning af den å internationell konferens i Bryssel den 5 mars 1902 antagna konventionen angående beskattningen af socker m. m.; samt

3:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse af 1, 3 och 7 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften.

Nr 360. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående utbyte mellan kronan och Stockholms stad af mark vid Husarviken å Djurgården;

2:o) angående ny aflöningsstat för statens skogsförsöksanstalt;

3:o) angående uppförande af nybyggnad m. m. för statens skogsförsöksanstalt;

4:o) angående vissa kompletteringsarbeten vid statens veterinär-bakteriologiska anstalt;

5:o) angående användning af besparing å till rikets allmänna kartverk anvisade extra anslag; och

6:o) angående upplåtande af vissa områden från förra fanjunkar bostället Refvinge nr 3, 10 i Malmöhus län.

Nr 361. S. D. Hänvisades till statsutskottet en af herr *Sandler* afgifven motion, nr 312, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående understödjande af folkbiblioteksväsendet.

Nr 362. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner af:

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 313, om afslag å Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vapenöfningar under senare hälften af år 1912 eller förra hälften af år 1913 för utrönande af härens krigsberedskap (mobiliseringsöfningar); och

herr *Branting*, nr 314, i anledning af nyssnämnda proposition.

Nr 363. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning af herrar G. Kronlunds och A. Karlsons i Västtomten motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående

utredning rörande möjligheterna för en inhemsk tillverkning af mineraloljor och svafvel m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 364. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtande och memorial:

nr 17, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förslag i syfte att frågor om nya eller förhöjda förmåner till ämbets- och tjänstemän endast genom Kungl. Maj:t må kunna föreläggas Riksdagen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 18, med föranledande af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 10 i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 17 i förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Lades till handlingarna.

Nr 365. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 53, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utvärdig reparation af stora sjukhusbyggnaden vid garnisonssjukhuset i Stockholm;

nr 54, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar af vissa förskottsvis utgifna medel;

nr 55, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående tillbyggnad och omändring af mässbyggnaden för underofficerare och manskap vid Lifgardet till häst;

nr 56, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande för Svea trängkår af en nedbrunnen verkstadsbyggnad m. m.;

nr 57, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af en gevärsförrådsbyggnad med reparationsverkstad å Visborgs slätt;

nr 58, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af anslag till sjökarteverket och till utförande af sjömätningar;

nr 59, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig förstärkning af reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll;

nr 60, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inredande af skollokaler m. m. för flottans räkning i f. d. landshöfdingeresidenset i Karlskrona;

nr 61, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af anslag för beredande af tillfällig förbättring i lots- och fyrpersonalens aflöningsförmåner jämte en i ämnet väckt motion;

nr 62, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af allmänna besparingar å riksstatens femte hufvudtitel till aflönande af en extra mariningenjör m. m.;

nr 63, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående täckande af öfverbetalning å den för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning afsedda delen af extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m.; och

nr 64, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af besparingar å vissa extra ordinarie anslag till anskaffning af krigsfartygsmateriel för täckande af brister i andra dylika anslag.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 366. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 19, angående vissa framställningar, rörande tionde hufvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1:o)—12:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 13:o).

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Neiglick m. fl. afgifna, vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 14:o)—17:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 367. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 43, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af två markområden, tillhöriga Västernorrlands regementes förra öfningsplats Sänga mo;

nr 44, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverlämnande till landtförsvaret af viss del af den inom staden Västerås belägna kronolägenheten Kungsängen;

nr 45, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverflyttande till landtförsvaret af vissa delar af kronodomänerna nr 2 Hene Prästegården och nr 4 Hene Bredegården i Norra Kyrketorps socken af Skaraborgs län m. m.;

nr 46, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra majorsbostället Tostarp nr 2 med Råröd nr 1 och Lierna nr 1 i Kristianstads län;

nr 47, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra militieboställena Norra Östbro nr 1 och Södra Östbro nr 1 i Värmlands län;

nr 48, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra sergeantsbostället 1 mantal Kroken nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 49, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af viss del af kronan tillkommande ersättning för husröta å förra kronojägarbostället $\frac{1}{4}$ mantal Sjötorp i Skaraborgs län;

nr 50, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra fanjunkarbostället Farhult nr 3, 6 i Malmöhus län;

nr 51, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra sergeantsbostället Skafve nr 1 och förra kvartermästarbostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län;

nr 52, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra sergeantsbostället Vistorp nr 7 i Kristianstads län;

nr 53, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af ett område från kronoparken Gråshult i Kristianstads län;

nr 54, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra fanjunkarbostället Mörby nr 4 Kronogården i Östergötlands län;

nr 55, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af tre lägenheter från lotten nr 2 Fäladen af förra skvadronchefsbostället Rebbelberga nr 10 Kungsgården i Kristianstads län;

nr 56, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af tre lägenheter från förra kvartermästarbostället Lörstad nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 57, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra kompanichefsbostället Målen nr 1 i Jönköpings län; och

nr 58, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående flottning af skogsalster i gränsfloderna Torneå och Muonio samt lag angående ändrad lydelse af 14 § i förordningen om allmän flottled den 30 december 1880.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 368. S. D. Vid föredragning af Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning af Första kammarens beslut i fråga om skrifvelse till Kungl. Maj:t, angående beredande af möjlighet för municipalsamhälle att erhålla lån från vissa pensionsanstalter och kassor, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 369. S. D. Anmälades och godkändes Riksdagens kanslis förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 81, till Konungen angående utredning af fängelseläkarnes kompetens i rättspsykiatriskt afseende.

Den 3 maj.

Från Första kammaren.

Nr 352. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Fahlén* m. fl. väckt motion, nr 106, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om skogsvårdsafgifter.

Nr 353. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 363, med delgifning af nämnda kammarens beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning af herrar G. Kronlunds och A. Karlsons i Västtomten motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande möjligheterna för en inhemsk tillverkning af mineraloljor och svafvel m. m., beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Från Andra kammaren.

Nr 370. S. D. Hänvisades till statskontoret Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående inrättandet af vissa parallellklasser vid folkskoleseminarierna i Uppsala, Strängnäs och Kalmar;

2:o) angående anslag till vissa af svenska lifräddningssällskapet anordnade kurser;

3:o) angående användande af naturhistoriska riksmuseets byggnadsfond för genomförande af vissa förändringar i planen för museets portvaktshus vid Djurgårds-Frescati;

4:o) angående uppförande af en asylbyggnad å allmänna barnbörds-
husets tomt å kungl. Djurgården;

5:o) angående anslag till August Abrahamsons stiftelse å Näs m. m.; och

6:o) angående bestridande af kostnader för ökade arbetskrafter inom landtförsvarsdepartementet.

Nr 371. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsreglering för rektorerna vid de allmänna läroverken.

Nr 372. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

1:o) angående försäljning af förra kompanichefsbostället Makris-
måla nr 1 i Kronobergs län;

2:o) angående upplåtande af lägenheter från förra kompanichefs-
bostället Edeby nr 1 och 2 i Södermanlands län;

3:o) angående upplåtande af en lägenhet från förra länsmans-
bostället Ileberg nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

4:o) angående upplåtande af lägenheter från det till kronopark
afsatta kronohemmanet Näset nr 1 i Jämtlands län;

5:o) angående upplåtande af lägenheter från det till kronopark
afsatta förra militiebostället Andersön nr 1 i Jämtlands län;

6:o) angående upplåtande af lägenheter från förra skvadronchefsbostället Nyvalla nr 1 i Uppsala län;

7:o) angående försäljning af vissa områden från det till kronopark
afsatta förra fanjunkarbostället Åsen nr 5 i Jämtlands län;

8:o) angående upplåtande af visst område vid Gellivare Malmberg
i Norrbottens län;

9:o) angående försäljning af lägenheten Turedams kvarn i Jön-
köpings län jämte den kronan såsom ägare af nämnda lägenhet till-
kommande vattenrätt i Emån;

10:o) angående försäljning af lägenheter från förra kornettsbostället Torp nr 2 Södre i Älfsborgs län;

11:o) angående upplåtande af en lägenhet från Starby kungsladugård i Östergötlands län; och

12:o) angående försäljning af lotter från förra hospitalslägenheten Bergbetningen under Skogsholms kronopark i Gottlands län.

Nr 373. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en af herr *Vahlquist* afgifven motion, nr 319, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete åt skogstorparen Isak Johansson Kenttäsaaris eller Rovas änka och barn.

Den 4 maj.

Från Första kammaren.

Nr 354. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en af herr *Aström* väckt motion, nr 107, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående understöd till rederiaktiebolaget Transatlantic för uppehållande af regelbunden ångbåtsförbindelse mellan Sverige och Australien.

Nr 355 S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets nedan nämnda utlåtanden:

nr 19, i anledning af väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående klagan öfver val af landstingsmän, och

nr 20, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse af § 39 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt af § 41 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 356. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial nr 60, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i frågor rörande anslag under riksstatens nionde hufvudtitel.

Punkten 1.

Utskottets hemställan afslogs.

Punkten 2.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 357. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 14, i anledning af en utaf herr Olsson i Berg m. fl. inom Andra kammaren väckt motion, nr 173, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående undanröjande af i gällande författningar förefintliga hinder för producenter af lifsförnödenheter, jordbruks- och ladugårdsprodukter att i huru små partier som helst direkt till konsumenterna försälja sina alster, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 358. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning af en af herr Lindhagen inom Andra kammaren väckt motion, nr 222, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till tryggande af den gemensamma skandinaviska lagstiftningen m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 359. S. D. Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 84, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om medgifvande att för vissa för inrättandet af Hammarsebo skogsskola erforderliga byggnadsarbeten disponera vissa medel.

Nr 360. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en af herr *Antonsson* m. fl. afgifven motion, nr 108, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utgifvande af en ny upplaga af handboken »Sveriges land och folk».

Nr 361. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en af herr *Nilsson, Karl*, väckt motion, nr 109, i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse af vissa delar af gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 362. S. D. Föredrogs statsutskottets nedannämnda utlåtanden: nr 65, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af vissa byggnader vid Stockholms hospital m. m.

Utskottets hemställan bifölls. Därjämte godkändes utskottets motivering.

nr 66, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 67, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anlägg-

ning af statsbanor från Sveg till Brunflo och från Sveg till Hede samt i dithörande ämnen väckta motioner.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 68, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning, i hvad angår statens affärsverksamhet, gjorda framställning om anslag till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens järnvägar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 69, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkt 56 under sjunde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om provisorisk lindring åt synnerligen skattetyngda kommuner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 363. S. D. Föredrogos bankoutskottets nedannämnda utlåtanden och memorial:

nr 20, i anledning af väckt motion om uppdrag åt konstnären Axel Törneman att i Andra kammarens plenisal utföra väggmålningar m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning af väckt motion om uppgörande af förslag till dekorerings af Första kammarens plenisal.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

nr 22, i anledning af gjord framställning angående utgallring af Riksdagens arkivhandlingar.

Utskottets hemställan afslogs.

nr 23, angående ändringar i gällande aflöningsstat för fullmäktige i riksbanken.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 24, i anledning af väckt motion om inrättande af en ny deputeradebefattning i riksbankens styrelse.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 25, angående höjning af anslaget till Riksdagens bibliotek m. m. Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 26, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utvidgning af Riksdagens bibliotek till ett statsvetenskapligt bibliotek m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i förordningen den 22 juni 1883 angående en post-sparbank för riket.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 364. S. D. Vid föredragning af lagutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 45, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten,

nr 46, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående löne-regleringar för prästerskapet i föreslagna nya församlingar i Stockholm,

nr 47, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till ändring af 10 kap. 21 § rättegångsbalken, samt

nr 48, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rätts-verkningar samt till lag om ändrad lydelse af 70 § utsökningslagen,
biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 365. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets nedan-nämnda utlåtanden:

nr 42, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upp-låtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län samt två i ämnet väckta motioner, och

nr 61, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upp-låtande af en lägenhet från förra bataljonspredikantsbostället Båtegården nr 1 i Älfsborgs län,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 366. S. D. Vid föredragning af sammansatta stats- och banko-utskottets utlåtande nr 1, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag angående utläm-nande af lån åt kommuner från konungariket Sveriges stadshypoteks-kassa m. m. samt om anslag till utredningens verkställande, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från Andra kammaren.

Nr 374. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en af herr *Pettersson* i Bjälbo afgifven motion, nr 315, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af områden från förra korpralsbostället Åsby nr 1 i Östergötlands län.

Nr 375. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner af: herr *Lindhagen m. fl.*, nr 316, om ändrad lydelse af 16 § första stycket samt 19 § riksdagsordningen; och

densamme, nr 317, angående införande af enkammarsystem m. m.

Nr 376. S. D. Föredrogs herr Lindhagens m. fl. motion, nr 318, angående införande af republikanskt statskick.

Sedan herr talmannen på anförda skäl vägrat framställa proposition å motionens remitterande till utskott, beslöt kammaren yrka, att sådan proposition skulle framställas.

I anledning häraf förklarades öfverläggningen hvilande och hänvisades frågan till konstitutionsutskottet för det ändamål, som afses i 61 § riksdagsordningen.

Nr 377. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets utlåtande, nr 42, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län samt två i ämnet väckta motioner, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 378. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial, nr 60, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i frågor rörande anslag under riksstatens *nionde* hufvudtitel.

Punkten 1:o).

Kammaren biföll hvad utskottet föreslagit.

Punkten 2:o).

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 379. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående borttagande ur instruktionen för fängvårdsstyrelsen och fängvårdsstaten af bestämmelsen om inneslutning i mörk cell.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdags-

ordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 380. S. D. Föredrogs Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning af väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående visst tillägg i byggnadsstadgan för rikets städer.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 381. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 19, i anledning af väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående klagan öfver val af landstingsmän;

nr 20, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse af § 39 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt af § 41 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 382. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 65, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af vissa byggnader vid Stockholms hospital m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 66, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att anslagets belopp bestämdes till allenast 60,000 kronor.

nr 67, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anläggning af statsbanor från Sveg till Brunflo och från Sveg till Hede samt i dithörande ämnen väckta motioner.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 68, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning i hvad angår statens affärsverksamhet, gjorda framställning om anslag till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens järnvägar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 69, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkt 56 under sjunde

hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om provisorisk lindring åt synnerligen skattetyngda kommuner.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr A. Ekman m. fl. afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 383. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande nr 1, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag angående utlämnande af lån åt kommuner från konungariket Sveriges stadshypotekskassa m. m. samt om anslag till utredningens verkställande.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 384. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 20, i anledning af väckt motion om uppdrag åt konstnären Axel Törneman att i Andra kammarens plenisal utföra väggmålningar, m. m.;

nr 21, i anledning af väckt motion om uppgörande af förslag till dekorerings af Första kammarens plenisal;

nr 23, angående ändringar i gällande aflöningsstat för fullmäktige i riksbanken;

nr 24, i anledning af väckt motion om inrättande af en ny deputeradebefattning i riksbankens styrelse;

nr 25, angående höjning af anslaget till Riksdagens bibliotek;

nr 26, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utvidgning af Riksdagens bibliotek till ett statsvetenskapligt bibliotek; och

nr 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden och memorial hemställt.

Nr 385. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets utlåtande, nr 22, i anledning af gjord framställning angående utgallring af Riksdagens arkivhandlingar afslog kammaren utskottets hemställan.

Nr 386. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtanden:

nr 45, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 46, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående löne-regleringar för prästerskapet i föreslagna nya församlingar i Stockholm;

nr 47, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till ändring af 10 kap. 21 § rättegångsbalken; och

nr 48, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar samt till lag om ändrad lydelse af 70 § utsökningslagen.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 387. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 61, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra bataljonspredikantsbostället Båtegården nr 1 i Älfsborgs län.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 388. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning af herr Lindhagens motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till värnpliktiges skyddande mot förlust af innehafda anställningar på grund af inkallandet till tjänstgöring.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 389. S. D. Anmäldes och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 84, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om medgifvande att för vissa för inrättandet af Hammarsebo skogsskola erforderliga byggnadsarbeten disponera vissa medel.

Den 7 maj.

Från Första kammaren.

Nr 367. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 379, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående borttagande ur instruktionen för fängvårdsstyrelsen och fängvårdsstaten af bestämmelser om inneslutning i mörk cell, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 368. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 380, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående visst tillägg i byggnadsstadgan för rikets städer, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 369. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 388, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning af herr Lindhagens motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till värnpliktiges skyddande mot förlust af innehafda anställningar på grund af inkallandet till tjänstgöring, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 370. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 83, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående Härnösands pastorats frigörande från att vara prebende för biskopen i Härnösands stift.

Nr 371. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 114, i anledning af väckt motion om upphäfvande af införseltullen å klorkalk; och

nr 115, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte af fondpapper.

Nr 372. S. D. Upplästes och godkändes bankoutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 102, i anledning af väckt motion om utredning i fråga om utvidgning af Riksdagens bibliotek till ett centralt förvaltningsbibliotek m. m.; och

nr 103, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket.

Nr 373. S. D. Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 113, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län.

Nr 374. S. D. Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag *dels* till Riksdagens skrifvelse, nr 100, till Konungen, angående beredande af möjlighet för municipalsamhällen att erhålla lån från vissa pensionsanstalter och kassor;

dels ock till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 24, angående ägande- och dispositionsrätten till såväl allmän väg som förutvarande sådan väg;

nr 25, angående ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror, m. m.;

nr 26, angående ändrad lydelse af 5 § i förordningen den 11 oktober 1907, angående beskattning af socker m. m.;

nr 27, angående ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor;

nr 28, angående rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters framforslande;

nr 29, angående ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

nr 30, angående tillägg till 2 § i tulltaxeunderrättelserna;

nr 31, rörande ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin;

nr 32, angående ändring i 24 kap. 7 § rättegångsbalken;

nr 33, angående lagstiftning i visst syfte rörande bysamfälligheter;

nr 34, angående förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjuguarig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom;

nr 35, angående förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfa fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909; samt

nr 36, angående afskrifning af viss del af domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret.

Nr 375. S. D. Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till Riksdagens skrivelse, nr 101, till Konungen, angående åtgärder för underlättande af jordupplåtelser för odlingslägenheter å kronomark i Norrland.

Från Andra kammaren.

Nr 390. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en af herr *Vennersten* afgifven motion, nr 320, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till anordnande af yrkesinspektion.

Nr 391. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner af herr *Tengdahl m. fl.*, nr 321, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utgifvande af en ny upplaga af handboken »Sveriges land och folk»; och

herr *Helger*, nr 322, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående understödjande af folkbiblioteksväsendet.

Nr 392. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 83, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående Härnösands pastorats frigörande från att vara prebende för biskopen i Härnösands stift;

från bevillningsutskottet:

nr 114, i anledning af väckt motion om upphäfvande af införseltullen å klorkalk; och

nr 115, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper;

från bankoutskottet:

nr 102, i anledning af väckt motion om utredning i fråga om utvidgning af Riksdagens bibliotek till ett centralt förvaltningsbibliotek;

nr 103, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i förordningen den 22 juni 1883 angående en postsparbank för riket;

samt från jordbruksutskottet:

nr 113, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af vissa områden från förra öfverstebostället Kastellegården nr 1 med underlydande i Göteborgs och Bohus län.

Nr 393. S. D. Anmälades och godkändes Riksdagens kanslis förslags dels till Riksdagens skrifvelse till Konungen:

nr 100, angående beredande af möjlighet för municipalsamhällen att erhålla lån från vissa pensionsanstalter och kassor;

nr 101, angående åtgärder för underlättande af jordupplåtelser för odlingslägenheter å kronomark i Norrland;

dels till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 24, angående ägande- och dispositionsrätten till så väl allmän väg som förutvarande sådan väg;

nr 25, angående ändrad lydelse af § 2 i förordningen den 15 maj 1908 angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror m. m.;

nr 26, angående ändrad lydelse af 5 § i förordningen den 11 oktober 1907, angående beskattning af socker m. m.;

nr 27, angående ändrad lydelse af § 13 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor;

nr 28, angående rätt för skogsägare till väg öfver annans mark för skogsprodukters framforslande;

nr 29, angående ändrad lydelse af 41 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet;

nr 30, angående tillägg till 2 § i tulltaxeunderrättelserna;

nr 31, rörande ändrad lydelse af 12 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning af brännvin;

nr 32, angående ändring af 24 kap. 7 § rättegångsbalken;

nr 33, angående lagstiftning i visst syfte rörande bysamfälligheter;

nr 34, angående förslag till lag innefattande ändring i förordningen den 22 april 1881 om tjugooårig häfd och lag om ändrad lydelse af 10 § i förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom;

nr 35, angående förslag till lag om ändrad lydelse af 1 och 3 §§ i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906, lag om utsträckt tillämpning af lagen angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne den 25 juni 1909 samt lag om utsträckt tillämpning af lagen om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne den 25 juni 1909; och

nr 36, angående afskrifning af viss del af domkapitlets i Skara skuld till riksgäldskontoret.

Nr 394. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en af herr *Carlson* i Herrljunga afgifven motion, nr 323, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af § 3 mom. 6 i förordningen den 6 augusti 1904 angående mantalsskrifning.

Nr 395. S. D. Hänvisades till Riksdagens särskilda utskott nr 1 en af herr *Söderberg* i Stockholm afgifven motion, nr 324, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till anordnande af yrkesinspektion.

Den 8 maj.

Från Första kammaren.

Nr 376. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Kjellén m. fl.* väckt motion, nr 112, om ändring af §§ 56 och 58 riksdagsordningen.

Nr 377. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en af herrar *Lamm* och *Nilsson, Johan*, väckt motion, nr 110, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för år 1913 till fortsättande af utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna.

Nr 378. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet en af herr *Klefbeck* väckt motion, nr 113, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsreglering för rektorerna vid de allmänna läroverken.

Nr 379. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en af herr *Thyrén* väckt motion, nr 111, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen.

Nr 380. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets utlåtande nr 21, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid val af kommunalfullmäktige, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 381. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 70, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden,

nr 71, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af mark och uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Uppsala,

nr 72, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vetenskapliga patologiskt-anatomiska arbeten å Sabbatsbergs sjukhus,

nr 73, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande i Hvitträsk by af bostadshus åt den därstädes stationerade kontraktsadjunkten,

nr 74, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående fördelning af medel till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder,

nr 75, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter åbon Rasmus Jönsson från Hököpinge i Hököpinge socken,

nr 76, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Christiana Hammarlund från Södertälje,

nr 77, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Jonas Jonasson Häll från Slagsta,

nr 78, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af kvinnliga skrifbiträden i postsparbankens stat,

nr 79, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anställande af en extra advokatfiskal hos kammarkollegium äfvensom för ordnande af vissa, kollegii aktuariiekontor tillhörande handlingar,

nr 80, i anledning af dels Kungl. Maj:ts propositioner angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket samt fastställande af telegrafverkets stat för driftkostnader år 1913 dels ock

angående understöd af telegrafmedel åt änkan Johanna Charlotta Larsson, född Löfgren, äfvensom i ämnet väckta motioner, samt

nr 81, i anledning af herrar G. Kobbs och D. Perssons i Tällberg motion om förhöjning af den till kvinnliga kontorsskrifvare vid statens järnvägar utgående ersättning för bostad och bränsle,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 382. S. D. Upplästes och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 86, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om kostnaderna för svensk författningssamling.

Nr 383. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial nr 68, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till Sveriges utsädesförening m. m.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkten 2.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 384. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 116, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande behovet af åtgärder, åsyftande att i vissa landtkommuner bereda de röstberättigade större möjlighet att deltaga i kommunala afgöranden m. m.;

nr 117, i anledning af väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående klagan öfver val af landstingsmän; samt

nr 118, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändrad lydelse af § 39 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt af § 41 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Nr 385. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets nedannämnda betänkanden:

nr 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 54 § 1 mom. i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 25, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag

till förordning om vissa ändringar i 8, 39 och 52 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, dels ock i ämnet väckta motioner.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 26, i anledning af väckt motion angående vissa lättnader i skattehänseende för föreningar med ideell verksamhet.

Utskottets hemställan afslogs.

nr 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt manio-
karot och andra väsentligen lika stärkelsesrika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning af stärkelse.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 28, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om provianteringsfrilager, dels ock i ämnet väckta motioner.

Med afslag å utskottets hemställan, såvidt den skilde sig från Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, biföll kammaren denna framställning oförändrad.

nr 29, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordningar om frilager och om ändrad lydelse af vissa paragrafer i förordningen om frihamn, dels ock i ämnet väckta motioner.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 30, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till införande i gällande tulltaxa af vissa bestämmelser rörande förtullning från frihamn eller frilager.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 31, i anledning af väckt motion om upphäfvande af tullen å fläsk.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 386. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets nedannämnda utlåtanden och memorial:

nr 28, angående ytterligare framställningar rörande tionde hufvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna,

nr 29, i anledning af väckt förslag om tillbyggnad å riksbankens fastighet i Nyköping,

nr 30, i anledning af väckt förslag om anslag till utgifvande på svenska språket af en samling gällande grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i främmande länder, samt

nr 31, angående användande af riksbankens vinst för år 1911, biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 387. S. D. Föredrogos lagutskottets nedannämnda utlåtande och memorial:

nr 49, i anledning af väckt motion om antagande af en provisorisk lag, i syfte att stat eller kommun måtte erhålla rätt till förvärfvande genom expropriation i vissa fall af marken till lägenheter å ofri grund.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

nr 50, i anledning af dels återremiss af vissa delar utaf lagutskottets utlåtande nr 34 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910 jämte i anledning af propositionen väckta motioner, dels ock kamrarnas skiljaktiga beslut i ämnet.

Kammaren fattade i afseende på nedannämnda paragrafer följande beslut.

a) *Förslaget till lag om understödsföreningar.*

1—3 §§.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

5 §.

Lades till handlingarna.

32, 35, 37, 47 och 99 §§.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

b) *Förslaget till lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910.*

106 §.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 388. S. D. Vid föredragning af andra särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition nr 108, angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen, samt i ämnet väckta motioner, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 389. S. D. Vid föredragning af Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande

abonnemangs- och samtalsavgifter vid telegrafverkets telefonväsen, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 390. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning af en af herrar Källman och Carlsson i Frosterud inom Andra kammaren väckt motion, nr 106, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för landskommun att anordna egen uppbördsförvaltning m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 391. S. D. Vid föredragning af Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 17, i anledning af en af herr Hage inom Andra kammaren väckt motion, nr 161, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående insättande å bankinrättning för vederbörande kommuns räkning af kommunen tillkommande allmänna avgifter, som af exekutiv myndighet indrifvits, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 392. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en af herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 114, om ändring af § 55 riksdagsordningen.

Från Andra kammaren.

Nr 396. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial, nr 86, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om kostnaderna för svensk författningssamling.

Nr 397. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial, nr 68, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till Sveriges utsädesförening m. m.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes, hvarjämte memorialet i öfrigt lades till handlingarna.

Nr 398. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition nr 108 angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen, samt i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll hvad utskottet hemställt.

Nr 399. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial, nr 50, i anledning af dess återremiss af vissa delar utaf lagutskottets utlåtande, nr 34, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i

lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910 jämte i anledning af propositionen väckta motioner dels ock kamrarnas skiljaktiga beslut i ämnet.

Förslaget till lag om understödsföreningar.

1 §.

Utskottets hemställan lades till handlingarna.

2, 3, 5 och 32 §§.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

35 §.

Utskottets hemställan lades till handlingarna.

37 §.

Utskottets hemställan bifölls.

47 §.

Kammaren lade utskottets hemställan till handlingarna.

99 §.

Utskottets hemställan bifölls.

Förslaget till lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910.

106 §.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 400. S. D. Vid föredragning af konstitutionsutskottets utlåtande, nr 21, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid val af kommunalfullmäktige biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 401. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 54 § 1 mom. i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 402. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 49, i anledning af väckt motion om antagande af en provisorisk lag, i syfte att stat eller kommun måtte erhålla rätt till förvärfvande genom expropriation i vissa fall af marken till lägenheter å ofri grund.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 403. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning af herr K. Martins motion om

skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande af vissa bestämmelser, afseende lättnader vid inbetalning af utskylder.

Kammaren biföll utskottets hemställan; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 404. S. D. Vid föredragning af Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning af herr Jeanssons i Kalmar motion, nr 233, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående fördjupande af farleden i Kalmar sund, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 405. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 70, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af en fredsexpeditions- och bostadsbyggnad i Boden; och

nr 71, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående inköp af mark och uppförande af nya byggnader för folkskoleseminariet i Uppsala.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 406. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 72, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vetenskapliga patologiskt-anatomiska arbeten å Sabbatsbergs sjukhus,

nr 73, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande i Hvitträsk by af bostadshus åt den därstädes stationerade kontraktsadjunkten,

nr 74, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående fördelning af medel till främjande af nykterhet och motarbetande af drycken- skapens följder,

nr 75, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter åbon Rasmus Jönsson från Hököpinge i Hököpinge socken,

nr 76, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Christiana Hammarlund från Södertälje,

nr 77, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Jonas Jonasson Häll från Slagsta,

nr 78, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af kvinnliga skrifbiträden i postsparbankens stat, och

nr 79, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anställande af en extra advokatfiskal hos kammarkollegium äfvensom för ordnande af vissa, kollegii aktuariekontor tillhörande handlingar.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 407. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 80, i anledning af Kungl. Maj:ts propositioner dels angående ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket samt fastställande af telegrafverkets stat för driftkostnader år 1913 dels ock angående understöd af telegrafmedel åt änkan Johanna Charlotta Larsson, född Löfgren, äfvensom i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll hvad utskottet hemställt med följande ändringar, nämligen:

1) beträffande telegrafisters och vaktföreståndares ålderstillägg bifölls det förslag, som innefattas i herr Cederborgs motion nr 282;

2) i fråga om stationsförmäns och stationsbiträdens aflöningsförmåner biföll kammaren herr A. C. Lindblads m. fl. reservation;

3) utskottets hemställan i mom. c) bifölls med den ändring af anslaget belopp, som föranledes af ofvan under 1) och 2) angifna beslut.

De tre punkter, i hvilka ändringar sålunda vidtagits i utskottets förslag, upptogos hvar för sig till afgörande.

nr 81, i anledning af herrar G. Kobbs och D. Perssons i Tällberg motioner om förhöjning af den till kvinnliga kontorsskrifvare vid statens järnvägar utgående ersättning för bostad och bränsle.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 408. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 116, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande behovet af åtgärder, åsyftande att i vissa landtkommuner bereda de röstberättigade större möjlighet att deltaga i kommunala afgöranden m. m.;

nr 117, i anledning af väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående klagan öfver val af landstingsmän; och

nr 118, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse af § 39 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 samt af § 41 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 20 november 1863.

Den 9 maj.*Från Andra kammaren.*

Nr 409. S. D. Hänvisades till statsutskottet en af herrar vice talmannen *Bonde* och *Branting* afgifven motion, nr 325, angående gratifikation åt vaktmästaren i konstitutionsutskottet Oskar August Larssons änka.

Nr 410. S. D. Hänvisades till lagutskottet en af herr *Lindqvist* i Stockholm *m. fl.* afgifven motion, nr 326, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen.

Nr 411. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 25, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i 8, 39 och 52 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, dels ock i ämnet väckta motioner.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren den af herr Ollas Ericsson *m. fl.* afgifna, vid betänkandet fogade reservationen.

nr 26, i anledning af väckt motion angående vissa lättnader i skattehänseende för föreningar med ideell verksamhet.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra vä-entligen lika stärkelsesrika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning af stärkelse.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 28, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om provianteringsfrilager dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 29, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordningar om frilager och om ändrad lydelse af vissa paragrafer i förordningen om frihamn, dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, som före-

slagits i den af herr Bäckström m. fl. afgifna, vid betänkandet fogade reservationen.

Punkterna 2:o) och 3:o).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 30, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till införande i gällande tulltaxa af vissa bestämmelser rörande förtullning från frihamn eller frilager.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 31, i anledning af väckt motion om upphäfvande af tullen å fläsk.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Den 10 maj.

Från Första kammaren.

Nr 393. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 403, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, i anledning af herr K. Martins motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande af vissa bestämmelser, afseende lättnader vid inbetalning af utskylder, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 394. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 124, till Konungen, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid val af kommunalfullmäktige.

Nr 395. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 123, till Konungen, angående kostnaderna för svensk författningssamling.

Nr 396. S. D. Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 112, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anvisande af medel till landtbruks- och landtmannaskolor samt landthus-hållsskolor.

Den 11 maj.

Från Första kammaren.

Nr 397. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en af herr *Berglund, Jan Erik*, väckt motion, nr 115, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande af anslag till understödjande af sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd.

Nr 398. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 82, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkt 46 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning angående vissa ändringar i staten för Chalmers tekniska läroanstalt,

nr 83, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjdt statsanslag till allmänna barnbördshuset i Stockholm, samt

nr 84, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående reglering af aflöningsförhållanden m. m. beträffande amanuenser m. fl. befattningshafvare vid universitetens i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutets vetenskapliga institutioner,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 399. S. D. Vid föredragning af statsutskottets memorial nr 85, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Nr 400. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets memorial nr 32, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bankoutskottets utlåtande nr 21 angående väckt motion om uppgörande af förslag till dekorering af Första kammarens plenial, afslogs den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Nr 401. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 33, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående pensionering af distriktsveterinärer m. fl., och

nr 35, i anledning af väckta motioner angående utredning och förslag i fråga om förändringar i riksbankens organisation och förvaltning, biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 402. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 51, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition nr 22 med förslag till lag om ändring i vissa delar af utsökningslagen m. m. och nr 57 med förslag till lag om ändrad lydelse af 154 och 156 §§ samma lag, dels ock justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändrade bestämmelser i fråga om sättet för kungörande af utmätt lös egendoms försäljning.

Kammaren beslöt till en början, att för den händelse ett eller flera af lagförslagen komme att i någon del återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i afseende å de delar, som blifvit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som af ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt att utskottet bemyndigades vidtaga de ändringar i numreringen af paragrafer och moment, som kunde föranledas af kammarens beslut.

Afdelningen A).

Punkten 1.

Utskottets förslag till lag om ändring i vissa delar af utsökningslagen.

169, 170, 171, 173, 174, 175. och 177 §§.

Motsvarande paragrafer af Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes.

Öfriga delar af utskottets förslag.

Godkändes.

Punkten 2.

Utskottets förslag till lag om tillägg till 23 § i förordningen den 10 augusti 1877 om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende därå iakttagas skall.

Afslogs.

Punkterna 3—15.

De af utskottet tillstyrkta lagförslagen godkändes.

Utskottets hemställan i afdelningen A).

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Afdelningarne B) och C).

Hvad utskottet hemställt bifölls.

Nr 403. S. D. Vid föredragning af lagutskottets utlåtande nr 52, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående aflösning ytterst genom expropriation af torpare, bolagsarrendatorers och deras vederlikars jordbruk på enskilda domäner m. m., biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 404. S. D. Vid föredragning af jordbruksutskottets nedan nämnda utlåtanden:

nr 62, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af kronan tillhörande jordägarandelar i grufvor,

nr 63, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af rätt till bearbetande af icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord,

nr 64, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående afstående eller upplåtelse i vissa fall af mark från kronoegendomar,

nr 65, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra mönsterskrifvarbostället Björsäter nr 4 Skattegården i Skaraborgs län,

nr 66, i anledning af väckt motion om åvägabringande af utredning och förslag till iuterimistiska bestämmelser angående nyttjanderätt till samfäld skog,

nr 67, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ett effektivt öfvervakande och en planmässig ledning vid egnahemsverksamhetens bedrivande samt om inrättande af kommunala egnahemsnämnder,

nr 69, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande åt staden Jönköping af vattenrätt i Rocksjön, samt

nr 70, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af mom. 2 i gällande allmänna villkor och bestämmelser för den af staten utöfvade egnahemslånerörelsen,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 405. S. D. Upplästes och godkändes sammansatta stats- och bankoutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 125, till Konungen, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag angående utlämnande af lån åt kommuner från konungariket Sveriges stadshypotekskassa m. m. samt om anslag till utredningens verkställande.

Nr 406. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 104, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utvändig reparation af stora sjukhusbyggnaden vid garnisonssjukhuset i Stockholm;

nr 105, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar af vissa förskottsvis utgifna medel;

nr 106, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående tillbyggnad och omändring af mässbyggnaden för underofficerare och manskap vid Lifgardet till häst;

nr 107, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande för Svea trängkår af en nedbrunnen verkstadsbyggnad m. m.;

nr 108, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af en gevärsförrådsbyggnad med reparationsverkstad å Visborgs slätt;

nr 109, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af allmänna besparingar å riksstatens femte hufvudtitel till aflönande af en extra mariningenjör m. m.;

nr 110, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående täckande af öfverbetalning å den för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning afsedda delen af extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m.; samt

nr 111, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af besparingar å vissa extra ordinarie anslag till anskaffning af krigsfartygsmateriel för täckande af brister i andra dylika anslag.

Nr 407. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 127, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 128, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående löne-regleringar för prästerskapet i föreslagna nya församlingar i Stockholm; samt

nr 129, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar samt till lag om ändrad lydelse af 70 § utsökningslagen.

Från Andra kammaren.

Nr 412. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en af herr *Cederborg* afgifven motion, nr 327, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående pensionsreglering för rektorerna vid de allmänna läroverken.

Nr 413. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 28, angående ytterligare framställningar rörande tionde hufvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna;

nr 29, i anledning af väckt förslag om tillbyggnad å riksbankens fastighet i Norrköping;

nr 30, i anledning af väckt förslag om anslag till utgifvande på svenska språket af en samling gällande grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i främmande länder; och

nr 31, angående användande af riksbankens vinst för år 1911.
Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 414. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 82, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkt 46 under åttonde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning angående vissa ändringar i staten för Chalmers tekniska läroanstalt;

nr 83, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjdt statsanslag till allmänna barnbördshuset i Stockholm; och

nr 84, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående reglering af aflöningsförhållanden m. m. beträffande amanuenser m. fl. befattningshafvare vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska medikokirurgiska institutets vetenskapliga institutioner.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 415. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial, nr 85, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 416. S. D. Föredrogos bankoutskottets memorial, nr 32, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bankoutskottets utlåtande nr 21 angående väckt motion om uppgörande af förslag till dekorering af Första kammarens plenisal.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 417. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 33, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående pensionering af distriktsveterinärer m. fl.

Punkten 1:o).

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

nr 35, i anledning af väckta motioner angående utredning och förslag i fråga om förändringar i riksbankens organisation och förvaltning.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna.

Nr 418. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrivelse, nr 123, till Konungen angående kostnaderna för svensk författningssamling.

Nr 419. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 51, i anledning af dels Kungl. Maj:ts propositioner nr 22 med förslag till lag om ändring i vissa delar af utsökningslagen m. m. och nr 57 med förslag till lag om ändrad lydelse af 154 och 156 §§ samma lag, dels ock justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändrade bestämmelser i fråga om sättet för kungörande af utmätt lös egendoms försäljning.

Kammaren biföll hvad utskottet hemställt, dock med den ändring i 91, 101, 140, 141 och 142 §§ af förslaget till lag om ändring i vissa delar af utsökningslagen, som föreslagits af herr Persson i Norrköping i hans vid utlåtandet fogade reservation.

Nr 420. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, angående herrar Perssons i Norrköping och Larssons i Västerås motion, nr 250, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående sådan planläggning af statens och kommunernas arbeten, att periodisk arbetslöshet motarbetas, m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 421. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, angående herr Winbergs motion, nr 227, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om

en förhandlingsordning mellan vissa statens tjänstemän och arbetare samt vederbörande verks styrelse och underlydande förvaltningar.

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren det förslag, som innefattas i den af herr Bäckström m. fl. afgifna, vid utlåtandet fogade reservationen, med det tillägg, att till reservanternas hemställan skulle fogas följande: »samt för Riksdagen framlägga de förslag, hvartill utredningen föranleder».

Jämlikt 63 § riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 422. S. D. Föredrogs Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, angående herr Brantings m. fl. motion, nr 249, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bestämmelser afseende att omöjliggöra militärens utkommenderande mot fredliga arbetare vid arbetskonflikter.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 423. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i fråga om en af herr Palmstierna väckt motion, nr 246, angående skrifvelse till Konungen beträffande förberedande behandling af frågor, som böra förekomma vid nästa Haag-konferens.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 424. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, i fråga om en af herr Lindhagen m. fl. väckt motion angående skrifvelse till Konungen beträffande en hänvändelse till samtliga stater i syfte att utröna villkoren för hvarje själfständig nations rätt att allt framgent lefva sitt eget fria lif.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 425. S. D. Föredrogs Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 13, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Konungen angående vidsträcktare användande af obligatorisk skiljedom vid tvister med främmande stater.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 426. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från konstitutionsutskottet:

nr 124, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående införande af proportionellt valsätt vid val af kommunalfullmäktige; och

från jordbruksutskottet:

nr 112, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anvisande af medel till landtbruks- och landtmannaskolor samt landthushållsskolor.

Nr 427. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 104, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående utvärdig reparation af stora sjukhusbyggnaden vid garnisonssjukhuset i Stockholm;

nr 105, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar af vissa förskottsvis utgifna medel;

nr 106, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående tillbyggnad och omändring af mässbyggnaden för underofficerare och manskap vid Lifgardet till häst;

nr 107, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande för Svea trängkår af en nedbrunnen verkstadsbyggnad m. m.;

nr 108, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande af en gevärsförrådsbyggnad med reparationsverkstad å Visborgs slätt;

nr 109, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af allmänna besparingar å riksstatens femte hufvudtitel till aflönande af en extra mariningenjör m. m.;

nr 110, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående täckande af öfverbetalning å den för Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning afsedda delen af extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m.; och

nr 111, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af besparingar å vissa extra ordinarie anslag till anskaffning af krigsfartygsmateriel för täckande af brister i andra dylika anslag.

från sammansatta stats- och bankoutskottet:

nr 125, i anledning af väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag angående utlämnande af lån åt kommuner från konungariket Sveriges stadshypotekskassa m. m. samt om anslag till utredningens verkställande; samt

från lagutskottet:

nr 127, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Nr 428. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 128, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående löne-regleringar för prästerskapet i föreslagna nya församlingar i Stockholm; och

nr 129, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar samt till lag om ändrad lydelse af 70 § utsökningslagen.

Den 13 maj.*Från Första kammaren.*

Nr 408. S. D. Föredrog statsutskottets nedannämnda memorial:

nr 88, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående Kungl. Maj:ts i punkt 56 under sjunde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om provisorisk lindring åt synnerligen skattetyngda kommuner.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 89, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket.

Punkten 1.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Punkten 2.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Sista punkten.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 409. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets nedannämnda memorial:

nr 37, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 31, i anledning af väckt motion om upphäfvande af tullen å fläsk.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 38, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 26, i anledning af väckt motion angående vissa lättnader i skattehänseende för föreningar med ideell verksamhet.

Lades till handlingarna.

nr 39, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 25, i anledning af *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i 8, 39 och 52 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften *dels ock* i ämnet väckta motioner.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 410. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets nedannämnda memorial:

nr 28, med öfverlämnande till Riksdagen af förteckning öfver statens utarrenderade domäner m. m., och

nr 29, med öfverlämnande till Riksdagen af förteckningar å försålda kronoegendomar samt å inköp af mark för bildande af kronoparker.

Nr 411. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 420, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, angående herrar Perssons i Norrköping och Larssons i Västerås motion, nr 250, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan planläggning af statens och kommunernas arbeten, att periodisk arbetslöshet motarbetas, m. m., beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 412. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 421, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 227, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om en förhandlingsordning mellan vissa statens tjänstemän och arbetare samt vederbörande verks styrelser och underlydande förvaltningar, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 413. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 422, med delgifning af nämnda kammarens beslut öfver dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, angående herr Brantings m. fl. motion, nr 249, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bestämmelser afseende att omöjliggöra militärens utkommenderande mot fredliga arbetare vid arbetskonflikter, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 414. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 130, till Konungen i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, dels ock i anledning därpå väckta motioner.

Från Andra kammaren.

Nr 429. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial, nr 29, angående talmannens i Andra kammaren vägran af proposition å remiss af en inom kammaren väckt motion om införande af republikanskt statsskick.

Jämte det memorialet lades till handlingarna, beslöt kammaren hänvisa ifrågavarande motion till behandling af konstitutionsutskottet.

Nr 430. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial:

nr 88, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut angående Kungl. Maj:ts i punkt 56 under sjunde hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning om provisorisk lindring åt synnerligen skattetyngda kommuner.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 89, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande ändring i aflöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket. Kammaren godkände de i detta memorial föreslagna voteringspropositioner samt biföll hvad utskottet slutligen hemställt.

Nr 431. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial:

nr 37, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 31, i anledning af väckt motion om upphäfvande af tullen å fläsk.

Den föredragna voteringspropositionen godkändes.

nr 38, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 26, i anledning af väckt motion angående vissa lättnader i skattehänseende för föreningar med ideell verksamhet. Lades till handlingarna.

nr 39, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 25, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i 8, 39 och 52 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgifter, dels ock i ämnet väckta motioner.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 432. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 28, med öfverlämnande till Riksdagen af förteckning öfver statens utarrenderade domäner m. m.; och

nr 29, med öfverlämnande till Riksdagen af förteckningar å försälda kronoegendomar samt å inköp af mark för bildande af kronoparker.

Nr 433. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 62, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af kronan tillhörande jordägarandelar i grufvor;

nr 63, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af rätt till bearbetande af icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 64, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående afstående eller upplåtelse i vissa fall af mark från kronoegendomar;

nr 65, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af en lägenhet från förra mönsterskrifvarbostället Björsäter nr 4 Skattegården i Skaraborgs län;

nr 66, i anledning af väckt motion om åvägabringande af utredning och förslag till interimistiska bestämmelser angående nyttjanderätt till samfälld skog; och

nr 67, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ett effektivt öfvervakande och en planmässig ledning vid egnahemsverksamhetens bedrivande samt om inrättande af kommunala egnahemsnämnder.

Kammaren biföll hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 434. S. D. Föredrogs Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning af herr K. Martins motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa ändringar i gällande rese-reglemente.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas Första kammaren.

Nr 435. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning af dels herr Martins motion nr 34 och dels herr Åkerlunds motion nr 137.

Kammaren biföll hvad utskottet hemställt.

Nr 436. S. D. Föredrogs Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning af herr Anderssons i Grimbo motion nr 139, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder till främjande af den svenska sjöfartens intresse vid malmexporten från Luleå och Narvik.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 437. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 52, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående aflösning ytterst genom expropriation af torpare, bolagsarrendatorers och deras vederlikars jordbruk på enskilda domäner m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 438. S. D. Anmäldes och godkändes lagutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 130, till Konungen i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, dels ock i anledning däraf väckta motioner.

Den 14 maj.

Från Första kammaren.

Nr 415. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående kostnaderna för svensk författningssamling.

Nr 416. S. D. Upplästes ett protokoll, hållet denna dag hos kamrarnas valmän för utseende af dels Riksdagens fullmäktige i riksbanken efter herrar C. Berg och H. Lamm, dels ock suppleanter för Riksdagens fullmäktige i nämnda bank. Af detta protokoll inhämtades, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Lindgren, Richard, bankdirektör, Hälsingborg,
 » Moll, Viktor Ludvig, verkställande direktör i Sveriges allmänna hypoteksbank, Stockholm;

suppleanter

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1913 försiggått:

grefve von Rosen, Gustaf Fredrik, bruksägare,
 herr Funch, Harald, disponent,
 » Larsson, Jakob Filip, bankokommissarie.

Det upplästa protokollet lades till handlingarna; och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingifva förslag dels till förordnanden för de valde, dels till skrifvelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 417. S. D. Upplästes ett protokoll, hållet denna dag hos kamrarnas valmän för utseende af dels Riksdagens fullmäktige i riksgäldskontoret efter herrar O. M. Höglund och K. F. G. Almqvist, hvilka voro i tur att afgå, dels ock suppleanter för Riksdagens fullmäktige i nämnda kontor. Af detta protokoll inhämtades, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Höglund, Otto Magnus, filosofie doktor, grosshandlare,ⁿ
 » Ekman, Axel, ledamot af Riksdagens Andra kammare;

suppleanter:

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1913 försiggått:

herr Santesson, Per Henrik, vice häradshöfding, verkställande direktör,
 grefve Lagerbjelke, Johan Gustaf, ledamot af Riksdagens Första kammare,
 herr Vennersten, Axel Fredrik, ledamot af Riksdagens Andra kammare.

Det upplästa protokollet lades till handlingarna; och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingifva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrifvelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 418. S. D. Vid föredragning af ett från Andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 434, med delgifning af nämnda kammares beslut öfver dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning af herr K. Martins motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vissa ändringar i gällande resereglemente, beslöt Första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 419. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 61, till Konungen, i anledning af väckt motion om sänkning af tullsatsen å hafregryn.

Nr 420. S. D. Upplästes och godkändes andra särskilda utskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, nr 131, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition nr 108 angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen.

Från Andra kammaren.

Nr 439. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial nr 35 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen med anledning af Kungl. Maj:ts förslag och herr Trapps m. fl. samt herrar Sommelius' och Christiernsons motioner i ämnet må på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af 45,000 kronor, att af Kungl. Maj:t användas till understöd åt Göteborgs handelsinstitut och grosshandels societetens i Stockholm handelsskola, Frans Schartaus praktiska handelsinstitut, Malmö högre handelsinstitut samt Hälsingborgs högre handelsinstitut, under förutsättning, hvad Göteborgs handelsinstitut beträffar, att Göteborgs stadsfullmäktige, hvad Frans Schartaus handelsinstitut angår, att grosshandels societeten i Stockholm, vidkommande Malmö högre handelsinstitut, att Malmö stadsfullmäktige, och i fråga om Hälsingborgs högre handelsinstitut, att Hälsingborgs stadsfullmäktige fortfarande till instituten lämna

årligt understöd till minst samma belopp som hittills, samt på de villkor i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren beslutat att med anledning af Kungl. Maj:ts förslag och herr Trapps m. fl. samt herrar Sommelius' och Christiernsons motioner i ämnet på extra stat för år 1913 anvisa ett anslag af 42,000 kronor, att af Kungl. Maj:t användas till understöd åt Göteborgs handelsinstitut och grosshandels-societetens i Stockholm handelsskola, Frans Schartaus praktiska handelsinstitut, Malmö högre handelsinstitut samt Hälsingborgs högre handelsinstitut under förutsättning, hvad Göteborgs handelsinstitut beträffar, att Göteborgs stadsfullmäktige, hvad Frans Schartaus handelsinstitut angår, att grosshandels-societeten i Stockholm, vidkommande Malmö högre handelsinstitut, att Malmö stadsfullmäktige, och i fråga om Hälsingborgs högre handelsinstitut, att Hälsingborgs stadsfullmäktige fortfarande till instituten lämna årligt understöd till minst samma belopp som hittills, samt på de villkor i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 62 Ja och 157 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 103 Ja och 42 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 62 Ja och 157 Nej,

sammanräkningen visade ..... 165 Ja och 199 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 440. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af bankoutskottet i första punkten af dess

memorial nr 17 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren, vill att Riksdagen, i anledning af förevarande motion, må medgifva, att åt förre distinktionskorpralen Johan Hallin från Eggvena församling må från och med innevarande år å allmänna indragningsstaten under hans återstående lifstid utgå en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte Hallin tillkommande underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till tvåhundra kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring, att det i sista raden förekommande ordet »tvåhundra» utbyts mot »trehundra».

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 45 Ja och 173 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 38 Ja och 106 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster eller..... 45 Ja och 173 Nej, sammanräkningen visade ..... 83 Ja och 279 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 441. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af bankoutskottet i andra punkten af dess memorial nr 17 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill, att Riksdagen må medgifva att extra tjänstemannen å järnvägsstyrelsens banbyrå Gustaf

Elias Erdmann må från och med månaden näst efter den, då hans anställning vid statens järnvägar upphör, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af ettusen kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren afslagit såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.»

Sedan voteringssedlarna blifvit afämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 43 Ja och 176 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 108 Ja och 37 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 43 Ja och 176 Nej,

sammanräkningen visade ..... 151 Ja och 213 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 442. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af bankoutskottet i tredje punkten af dess memorial nr 17 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill, att Riksdagen må medgifva, att biträdande läraren i violinspelning vid musikkonservatoriet, professorn Johan Fridolf Book må från och med månaden näst efter den, under hvilken han frånträdt eller frånträder sin ifrågavarande befattning vid musikkonservatoriet, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af tvåhundra-trettio kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, afslagit såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 41 Ja och 177 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 99 Ja och 46 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster
 eller ..... 41 Ja och 177 Nej,
 sammanräkningen visade ..... 140 Ja och 223 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 443. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i första punkten af dess memorial nr 49 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen med afslag å Kungl. Maj:ts proposition i hvad den afser beviljande af 2,500,000 kronor till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel att afsättas för att användas på sätt framdeles må närmare bestämmas, må, i anledning af hvad Kungl. Maj:t i öfrigt föreslagit och herrar Ericsons och grefve Hamiltons motion nr 26 samt herr Lindmans motion nr 70, på extra stat för år 1913 till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel bevilja ett anslag af 3,500,000 kronor, hvaraf 2,500,000 kronor för fortsättande af arbetena å den 1:a klass pansarbåt, till hvars påbörjande Riksdagen på extra stat för år 1912 anvisat medel; samt att herr Fornanders motion nr 71 må anses genom hvad sålunda beslutats besvarad; röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, beslutat att med afslag å herrar Hans Ericsons och grefve Carl Hamiltons motion

nr 26, herr Lindmans motion nr 70, herr Fornanders motion nr 71 och med bifall till Kungl. Maj:ts hemställan till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel på extra stat för år 1913 bevilja 3,500,000 kronor, hvaraf 2,500,000 kronor afsättas för att användas på sätt framdeles närmare må bestämmas.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 59 Ja och 160 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 84 Ja och 62 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 59 Ja och 160 Nej,

sammanräkningen visade ..... 143 Ja och 222 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 444. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af jordbruksutskottet i andra punkten af dess memorial nr 60 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill att Riksdagen till understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt på extra stat för år 1913 anvisar samma belopp som under hvarterdera af åren 1909—1912 eller 150,000 kronor, att utgå efter i statsrådsprotokollet angifna hufvudgrunder, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, beslutat att till understöd åt synnerligen betungade väghållningsdistrikt på extra stat för år 1913 anvisa 400,000 kronor, att utgå efter i statsrådsprotokollet angifna hufvudgrunder.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 94 Ja och 123 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 89 Ja och 56 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster eller ..... 94 Ja och 123 Nej,

sammanräkningen visade ..... 183 Ja och 179 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 445. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af jordbruksutskottet i dess memorial nr 68 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den som, i likhet med Första kammaren, vill att Riksdagen såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet på extra stat för år 1913 anvisar ett anslag af 47,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren, såsom bidrag till uppehållande af Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet på extra stat för år 1913 anvisat ett anslag af 35,000 kronor.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 72 Ja och 143 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som,

enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 88 Ja och 56 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster eller ..... 72 Ja och 143 Nej, sammanräkningen visade ..... 160 Ja och 199 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 446. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial nr 85 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl på extra stat för år 1913 anvisar ett anslag af 81,400 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, för uppförande af tre bostadshus för betjäning vid Vänersborgs hospital och asyl på extra stat för år 1913 anvisat ett anslag af 60,000 kronor.»

Sedan voteringsseklarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringsseklarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs seklarnas öppnande och uppräknings, och befanns att omröstningen utfallit med 42 Ja och 176 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 54 Ja och 88 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 42 Ja och 176 Nej, sammanräkningen visade ..... 96 Ja och 264 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 447. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i dess memorial nr 88 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke må af Riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, beslutat, att på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af 500,000 kronor att under förutsättning, att kommun i laga ordning beslutat, att stämma för uppbörd af den del af kommunalskatten, som motsvarar en debitering, öfverstigande 8 kronor för 100 kronor skattepliktig inkomst, icke kommer att hållas tidigare än i juni månad det år, då skatten skall erläggas, i enlighet med följande grunder utdelas till kommuner, som därom göra ansökan, nämligen:

till kommun som under de tre senaste åren före det, hvarunder ansökan om statsunderstöd göres, varit för kommunens utgifter betungad med ett så högt skattetryck, att detsamma, med frånräknande af de uti ifrågavarande års utdebiteringar möjligen ingående utgifter för annuiteter (räntor och amorteringar) å lån för andra ändamål än kyrko-, skol-, fattigvårds- och sundhetsväsende, i allt fall skulle i medeltal uppgått till mera än 8 kronor för 100 kronor skattepliktig inkomst, beräknad på sätt närmare angifvits i § 58 af kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, sådant detta lagrum lyder i lagen den 26 maj 1909,

samt hvars utgifter för folkskoleväsendet och fattigvården under det år, då ansökan om understöd göres efter afdrag af sådana statsbidrag och andra kommunens inkomster, som omedelbart hänföra sig till skolväsendet och fattigvården, öfverstigit det medelbelopp i jämnadt tiotal ören för 100 kronor skattepliktig inkomst, hvarmed dessa utgifter med afdrag af statsbidragen enligt den officiella statistiken under de tre senaste år, för hvilka den i tryck föreligger, drabbat rikets landskommuner,

må extra statsunderstöd lämnas till högst det belopp, som erfordras

för berörda utgifters nedbringande till nyss anmärkta medelbelopp för 100 kronor skattepliktig inkomst,

med den ytterligare begränsning likväl, att det extra statsunderstödet icke heller må uppgå till högre belopp än att understödsbeloppet kan nedbringa det kommunala skattetrycket — sådant detta skulle under det år, för hvilket understödet lämnas, varit efter frånräknande af de i årets utdebitering möjligen ingående utgifter för annuiteter (räntor och amorteringar) å lån för andra ändamål än kyrko-, skol-, fattigvårds- och sundhetsväsende — med högst 25 procent i den mån det skulle legat öfver 8 till och med 9 kronor, högst 50 procent i den mån det skulle legat öfver 9 till och med 10 kronor, samt högst 75 procent i den mån det skulle legat öfver 10 kronor, allt för 100 kronor skattepliktig inkomst, beräknad enligt bestämmelserna i ofvan åberopade lagrum;

skolande härvid i hvarje fall läggas till grund det skattetryck, som skolat förefinnas, därest kommun till fullo begagnat sig af den uti § 3 i lagen om skogsaccis medgifna rättigheten att med skogsaccismedlen nedbringa skattetrycket.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknning, och befanns att omröstningen utfallit med 101 Ja och 113 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 94 Ja och 52 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller	101 Ja och 113 Nej,
sammanräkningen visade	195 Ja och 165 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 448. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i första punkten af dess memorial nr 89 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen må för telegrafister och vaktföreståndare vid telegrafverket fastställa följande aflöningsbelopp, nämligen kronor 1,260—1,380—1,500—1,650—1,800 —

1,950—2,100, med aflöningsförhöjningarnas inträdande efter respektive 3, 6, 9, 12, 15 och 18 år röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, för telegrafister och vaktföreståndare vid telegrafverket fastställt följande aflöningsbelopp, nämligen kronor 1,260—1,380—1,500—1,650—1,800—2,100, med aflöningsförhöjningarnas inträdande efter respektive 3, 6, 9, 12 och 15 år.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 97 Ja och 117 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 83 Ja och 60 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster
 eller ..... 97 Ja och 117 Nej,
 sammanräkningen visade ..... 180 Ja och 177 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 449. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af statsutskottet i andra punkten af dess memorial nr 89 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill, att Riksdagen må för stationsförmän och stationsbiträden vid telegrafverket fastställa följande aflöningsbelopp, nämligen: för stationsförmän kronor 1,020—1,140—1,260—1,380, med aflöningsförhöjningarnas inträdande efter respektive 3, 6 och 9 år, samt för stationsbiträdena kronor 840—900—960—1,020—1,140—1,260, med aflöningsförhöjningarnas inträdande efter respektive 2, 4, 6, 9 och 12 år, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i likhet med Andra kammaren för stationsförmän och stationsbiträden vid telegrafverket fastställt följande aflöningsbelopp, nämligen: för stationsförmän kronor 1,020—1,140—1,260—1,380—1,500, med aflöningsförhöjningarnas inträdande efter respektive 3, 6, 9 och 12 år, samt för stationsbiträdena kronor 900—960—1,020—1,140—1,260—1,380, med aflöningsförhöjningarnas inträdande efter respektive 2, 4, 6, 9 och 12 år.»

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns att omröstningen utfallit med 78 Ja och 138 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 96 Ja och 46 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster

eller ..... 78 Ja och 138 Nej,

sammanräkningen visade ..... 174 Ja och 184 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 450. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver den i bevillningsutskottets memorial nr 37 föreslagna, utaf Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition.

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs nu sedlarnas öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 87 Ja och 126 Nej.

Den omröstning öfver ifrågavarande voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 91 Ja och 52 Nej, hvadan, då därtill läggas Andra kammarens röster

eller ..... 87 Ja och 126 Nej,

sammanräkningen visar ..... 178 Ja och 178 Nej.

I följd af denna omröstningens utgång måste den förseglade sedeln öppnas, och som berörda sedel innehöll ett nej, var alltså beslut af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 451. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning öfver följande af bevillningsutskottet i dess memorial nr 39 föreslagna, af Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med Första kammaren vill afslå förevarande motioner, I: 72 af herr Ollas Ericsson och II: 285 af herr Olsson i Blädinge, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra kammaren, dels antagit följande ändrade lydelse af 8 och 52 §§ i förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften:

8 §.

Följande enskilda handlingar — — — — —

Skogsafverkning: afhandling därom skall, då den för vinnande af inteckning företes, förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af hvad för rättigheten blifvit utfäst eller, om detta icke blifvit i afhandlingen till visst belopp bestämdt, af 6 öre för hvarje fullt antal af 10 ar utaf det upplåtna skogsskiftet.

Sökes på grund af afhandling — — — — —
fulla 100 kronor af egendomens värde.

52 §.

5. Utgifvare af gåfvobref om lös egendom eller af köpe- eller bytesbref om fartyg skall för underlåtenhet att vid utgifvandet förse

dylik handling med stadgad stämpel böta två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

-----
dels ock beslutat, att dessa förändrade bestämmelser skola träda i kraft å den tid, Konungen bestämmer.

Sedan voteringssedlarna blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad äfvensom underrättelse från Första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jämväl därstädes afgifvits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 79 Ja och 128 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 88 Ja och 52 Nej, hvadan, då därtill lades Andra kammarens röster
 eller ..... 79 Ja och 128 Nej,
 sammanräkningen visade ..... 167 Ja och 180 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 452. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna protokoll, hållet vid sammanträde denna dag med kamrarnes valmän för utseende, jämlikt 71 och 73 §§ riksdagsordningen, af dels Riksdagens fullmäktige i riksbanken efter herrar C. Berg och H. Lamm, dels ock suppleanter för Riksdagens fullmäktige i nämnda bank; och inhämtades af detta protokoll att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Lindgren, Rickard, bankdirektör, Hälsingborg, och
 herr Moll, Viktor Ludvig, verkställande direktör i Sveriges allmänna hypoteksbank, Stockholm; samt till

suppleanter:

för tiden från valet, tills dess nytt val under år 1913 försiggått:

grefve von Rosen, Gustaf Fredrik, bruksägare,
 herr Funch, Harald, disponent och
 herr Larsson, Jakob Filip, bankokommissarie;
 och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af kammarens protokoll om dessa val underrättas för afgifvande af förslag till

dels förordnanden för de valde, dels skrifvelse till Konungen med anmälan om de försiggångna valen, dels ock den paragraf, som borde därom i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 453. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna protokoll, hållet vid sammanträde denna dag med kamrarnas valmän för utseende, jämlikt 71 och 73 §§ riksdagsordningen af dels Riksdagens fullmäktige i riksgäldskontoret efter herrar O. M. Höglund och K. F. G. Almquist, hvilka vore i tur att afgå, dels ock suppleanter för Riksdagens fullmäktige i nämnda kontor; och inhämtades af detta protokoll, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Höglund, Otto Magnus, filosofie doktor, grosshandlare, och herr Ekman, Axel, ledamot af Riksdagens Andra kammare; samt till

suppleanter:

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1913 försiggått:

herr Santesson, Per Henrik, vice häradshöfding, verkställande direktör,

grefve Lagerbjelke, Johan Gustaf, ledamot af Riksdagens Första kammare, och

herr Vennersten, Axel Fredrik, ledamot af Riksdagens Andra kammare;

och skulle Riksdagens kanslideputerade genom utdrag af kamrarnas protokoll om dessa val underrättas för afgifvande af förslag till dels förordnanden för de valde, dels skrifvelse till Konungen med anmälan om de försiggångna valen, dels ock den paragraf som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 454. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till Riksdagens skrifvelse till Konungen nämligen:

från bevillningsutskottet:

nr 61, i anledning af väckt motion om sänkning af tullsatsen å hafregryn; och

från särskilda utskottet nr 2:

nr 131, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition nr 108 angående anslag till ett centralt ämbetsverk för sociala ärenden, socialstyrelsen.

Den 15 maj.

Från Första kammaren.

Nr 421. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets nedannämnda utlåtanden och memorial:

nr 22, i anledning af väckta motioner om antagande af sådana förändrade bestämmelser i riksdagsordningen, att valperioden till Andra kammaren utsträcker utöfver den nuvarande samt om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan ändring i bestämmelserna om val till Riksdagens Andra kammare, att valperioderna blifva fyraåriga och börja efter hvarje förnyelse af kammaren.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 23, i anledning af väckt motion angående förlängd funktionstid för landstingsmän och eventuellt för stadsfullmäktige.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 24, i anledning af väckta motioner om ändring af §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen.

Kammaren afslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

nr 25, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för landsting att själf utse ordförande.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 26, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i gällande lagstiftning angående förvärfvande och förlust af medborgarrätt.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 27, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ersättning åt kommunala förtroendemän.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 28, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om obligatoriskt utöfvande af rösträtten vid val till Riksdagens Andra kammare samt till landsting.

Hvad utskottet hemställt bifölls.

nr 29, angående talmannens i Andra kammaren vägran af proposition å remiss af en inom kammaren väckt motion om införande af republikanskt statsskick.

Lades till handlingarna.

Nr 422. S. D. Vid föredragning af statsutskottets memorial nr 87, om anvisande af de i regeringsformens 63 § föreskrifna kreditivsummor, biföll kammaren hvad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 423. S. D. Vid föredragning af bevillningsutskottets nedan nämnda betänkanden:

nr 32, i anledning af väckt motion om upphäfvande af tullen å cement,

nr 33, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående en allsidig utredning rörande tullsystemets verkningar m. m.,

nr 34, i anledning af väckta motioner om upphäfvande af stämpel-skatten å inrikes växlar,

nr 35, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med särskilda bestämmelser angående beskattning af socker, som under december månad år 1912 efter anmälan af svenska sockerfabriksaktiebolaget utlämnas till fritt bruk, samt

nr 36, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition i anledning af ifrågasatt förlängning af den å internationell konferens i Bryssel den 5 mars 1902 antagna konventionen angående beskattning af socker m. m., biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 424. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets utlåtande nr 34, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i staten för folkskolläraernas pensionsinrättning, visades ärendet åter till utskottet.

Nr 425. S. D. Vid föredragning af bankoutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 36, i anledning af vissa framställningar rörande pensioner och understöd å allmänna indragningsstaten,

nr 37, angående förslag till ändringar i aflöningsstaten och reglementet för riksbanken,

nr 38, i anledning af väckt förslag om tillbyggnad och förändring af riksbankens byggnader i Halmstad och Kalmar, samt

nr 39, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i lagen om bankrörelse,
biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 426. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om arbetarskydd, dels ock i anledning däraf väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början, att för den händelse, lagförslaget komme att i någon del återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i afseende å de delar af lagförslaget, som blifvit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som af ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas, samt att beträffande numrering af paragrafer och moment utskottet finge vidtaga de ändringar, som påkallades af kammarens beslut.

Utskottets förslag till lag om arbetarskydd.

9 §.

Godkändes med den ändring, att början af andra stycket erhöi följande lydelse:

»I sådant arbete, som i 15 § säges.»

19 §.

Godkändes med den ändring, att början af andra stycket affattades sålunda:

»Företer kvinna, som användes i arbete af nämnda slag.»

31 §.

Godkändes med den ändring, att andra stycket skulle börja sålunda:

»Det åligger vederbörande tillsynsorgan att».

Öfriga delar af lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets i utlåtandet gjorda hemställan.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Nr 427. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående löneförbättring för år 1913 åt andra läraren i byggnadslära vid Chalmers tekniska läroanstalt.

Nr 428. S. D. Vid föredragning af statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 90, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående understödjande af folkbiblioteksväsendet jämte i ärendet väckta motioner,